

**UCHWAŁA NR XVII/109/2025
RADY GMINY DĄBROWA BISKUPIA**

z dnia 27 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz zgodnie z art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U. 2025 poz. 647 z późn. zm.¹⁾), Rada Gminy Dąbrowa Biskupia uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa Biskupia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Renata Frontczak

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1940 i Dz. U. z 2025 poz. 1080.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Dąbrowa Biskupia, 2025

Zamawiający:

Gmina Dąbrowa Biskupia
ul. Topolowa 2
88-133 Dąbrowa Biskupia

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Martyna Ciska
Analityk – Oliwia Machalska

Spis treści

Wykaz skrótów	5
1. Wstęp.....	7
1.1. Regulacje prawne.....	7
1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu	7
2. Streszczenie	8
3. Efekty realizacji dotychczasowego programu	14
4. Charakterystyka gminy	18
4.1. Położenie administracyjne.....	18
4.2. Położenie geograficzne	19
4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	20
4.4. Infrastruktura techniczna	21
4.4.1. Transport	21
4.4.1.1. Drogi	21
4.4.1.2. Kolej i lotnictwo.....	23
4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło.....	23
4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną.....	23
4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz	24
5. Ocena stanu środowiska	24
5.1. Obszary przyszłej interwencji	24
5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	24
5.1.1.1 Klimat.....	24
5.1.1.2 Jakość powietrza	25
5.1.1.3 Analiza SWOT	38
5.1.2. Zagrożenia hałasem	39
5.1.2.1 Analiza SWOT	46
5.1.3 Pola elektromagnetyczne	46
5.1.3.1 Analiza SWOT	49
5.1.4 Gospodarowanie wodami	50
5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy	50
5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych	50
5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe	54
5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych	55
5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych	56
5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych	57
5.1.4.7. Zagrożenie suszą	58
5.1.4.8 Analiza SWOT	64
5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa	64
5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa	64
5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	66

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

5.1.5.3 Analiza SWOT	68
5.1.6 Zasoby geologiczne.....	69
5.1.6.1 Analiza SWOT	71
5.1.7 Gleby	72
5.1.7.1 Analiza SWOT	74
5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	75
5.1.8.1 Analiza SWOT	81
5.1.9 Zasoby przyrodnicze	82
5.1.9.1 Analiza SWOT	97
5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami	97
5.1.10.1 Analiza SWOT	98
5.2 Zagadnienia horyzontalne	99
5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	99
5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	101
5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	102
5.2.4 Monitoring środowiska.....	103
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	104
6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	104
6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	114
6.3 Instrumenty realizacji programu	125
7. System realizacji programu ochrony środowiska	126
7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie	126
7.2 Monitoring programu ochrony środowiska	126
8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	131
Spis tabel i rysunków	156

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$

As – arsen

B(a)P – benzo(a)piren

BZT₅ – biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

Cd – kadm

C₆H₆ – benzen

CO – tlenek węgla

CO₂ – dwutlenek węgla

ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu

dB – decybel

dz.u. – dziennik ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz – herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPD – Jednolite Części Wód Podziemnych

kV – kilowolt

kWh – kilowatogodziny

LAeq D – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 2200),

LAeq N – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600).

L_{DWN} – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),

L_N – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00),

Mg – megagram

M.P. – Monitor Polski

Ni – nikiel

NO₂ – dwutlenek azotu

NO₃ – trójtlenek azotu

NO_x – tlenki azotu

O₂ – tlen

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OZE – odnawialne źródła energii

Pb – ołów

PEM – pole elektromagnetyczne

PM – (z ang. particulate matter) pył zawieszony

PM₁₀ – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM_{2,5} – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RLM – równoważna liczba mieszkańców

SDRR – średni dobowy ruch roczny

SI2PEM – system informatyczny, który gromadzi dostępne wyniki pomiarów PEM w środowisku wraz z informacjami na temat lokalizacji

SN – średnie napięcie

SO₂ – dwutlenek siarki

SOPO – system osłony przeciwosuwiskowej

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SUW – Stacja Uzdatniania Wody

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów:
S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse),
T – threats (zagrożenia)

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZPO – zapobieganie powstawaniu odpadów

1. Wstęp

1.1. Regulacje prawne

Programy ochrony środowiska są jednym z narzędzi prowadzenia polityki środowiska. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647) polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy wynika z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Zaplanowane działania są niezbędne do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców oraz przyczynią się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez właściwy zarząd powiatu. Ponadto organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska uchwała rada gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

W trakcie prac nad przedmiotowym Programem:

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,

- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

2. Streszczenie

Niniejszy Program Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą m.in. położenie oraz dostęp do infrastruktury technicznej,
- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Gmina Dąbrowa Biskupia jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie inowrocławskim, na wschód od Inowrocławia, w odległości około 35 km na południe od Torunia i 70 km na południowy wschód od Bydgoszczy¹. Z 28 wsi wchodzących w skład gminy, 22 stanowią wsie sołeckie, z których Dąbrowa Biskupia jest największa. Są to sołectwa: Dąbrowa Biskupia, Nowy Dwór, Chróstowo (obejmujące wsie Chróstowo i Walentynowo), Przybysław, Pieranie, Bąkowo (obejmujące wsie Bąkowo i Głojkowo), Sobiesierne, Radojewice (obejmujące wsie Radojewice, Niemojewo i Pieczyńska),

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Brudnia, Stanomin, Ośniszczewko, Zagajewice, Modliborzyce (obejmujące wsie Modliborzyce i Rejna), Parchanie, Parchanki, Ośniszczewo, Mleczkowo, Chlewiska, Konary-Dziewa (obejmujące wsie Konary i Dziewa), Wola Stanomińska, Wonorze oraz Zagajewiczki².

Układ drogowy na terenie gminy Dąbrowa Biskupia tworzą przede wszystkim droga wojewódzka nr 252 relacji Inowrocław-Włocławek, która stanowi główny szlak komunikacyjny oraz droga wojewódzka nr 246 relacji Dąbrowa Biskupia-Paterek. Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz lokalne. Łączna długość dróg gminnych wynosi 36,235 km.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem Gmina Dąbrowa Biskupia należy do strefy kujawsko-pomorskiej.

Roczna ocena jakości powietrza za 2024r. w strefie kujawsko-pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom docelowy B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane.

W ocenie rocznej jakości powietrza za 2024 r., w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, w strefie kujawsko-pomorskiej odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy, ponieważ w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Dąbrowa Biskupia nie wyznaczono jednak obszaru przekroczeń dla benzo(a)pirenu.

² <https://dabrowabiskupia.pl/contents/75> (dostęp: 04.08.2025 r.)

W ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie gminy Dąbrowa Biskupia, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin wystąpiło natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska gromadzone są pomiary hałasu przemysłowego, drogowego, kolejowego oraz lotniczego w środowisku. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie realizowano jednak badań hałasu³.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez Gminę Dąbrowa Biskupia.

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinkach dróg wojewódzkich numer 252 i 246 przebiegających przez teren gminy Dąbrowa Biskupia średni dobowy ruch roczny nie przekroczył wartości średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich.

Na terenie gminy nie znajdują się duże zakłady przemysłowe czy tereny przeznaczone na rozwój różnych form działalności przemysłowej, przez co nie stanowią one uciążliwego źródła hałasu. Niewielki hałas mogą generować liczne zakłady usługowe, które na terenie gminy działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców⁴.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Dąbrowa Biskupia, pozwala zauważyć, że źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych, jednak dokładne badania na tym obszarze nie były prowadzone. Również w kwestii hałasu przemysłowego nie realizowano badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Badania monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zostały przeprowadzone w 2022 r. przy ul. Topolowej w Dąbrowie Biskupiej (współrzędne geograficzne: 18.543525; 52.777470). Do stwierdzenia zgodności wyników pomiarów wykorzystano wskaźnik WMe obliczany z maksymalnej wartości chwilowej uzyskanej w trakcie pomiarów (Emax), powiększonej o niepewność pomiaru. Dopuszczalne

³ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1⁵.

Pomiary wykonane w 2022 r. w gminie Dąbrowa Biskupia, w rejonie miejsc dostępnych dla ludności wskazują, że rejestrowane natężenia pól elektromagnetycznych utrzymują się na niskich poziomach i nie przekraczają norm. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM, który dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi 28 V/m.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Dąbrowa Biskupia występują zlewnie następujących JCWP:

- RW20001027963 – Tążyna,
- RW2000102796499 – Kanał Parchański,
- RW60001018817899 – Kanał Bachorze,
- RW200010278749 – Bachorza,
- RW200011279699 – Tążyna od Kan. Parchańskiego do ujścia,
- RW20001129149 – Kanał Zielona Struga od Dopływu w Osieczku do ujścia,
- RW6000111881999 – Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania. Jednak na podstawie klasyfikacji zawartej w powyższej tabeli można określić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia stan ekologiczny i chemiczny części wód powierzchniowych jest zróżnicowany, jednak w wielu przypadkach odbiega od dobrego. W Kanale Parchańskim, monitorowanym w Wilkostowie, elementy biologiczne uzyskały klasę 4, a hydromorfologiczne zaklasyfikowano do 3. Wskaźniki fizykochemiczne, takie jak przewodność elektryczna, azot i fosfor wykazywały przekroczenia, co przełożyło się na ocenę poniżej poziomu dobrego. Z kolei w Kanale Bachorze (monitorowanym w Kruszwicy) stan biologiczny oceniono jako słaby, głównie ze względu na niekorzystną strukturę ichtiofauny. Pozostałe parametry, w tym zanieczyszczenia specyficzne jak miedź, również przekraczały dopuszczalne normy. W analizie chemicznej pojawiły się również przekroczenia dotyczące rtęci i difenyloterów bromowanych w tkankach ryb⁶. Wody

⁵ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

⁶ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

rzeki Tążyna pod względem elementów biologicznych uzyskały klasę 5, co oznacza bardzo zły stan ekologiczny. Natomiast wskaźniki fizykochemiczne były poniżej poziomu dobrego. Bachorza uzyskała klasę 2 dla elementów biologicznych, jednak hydromorfologia wskazywała już na klasę 4. Odcinek Tążyny od Kanału Parchańskiego do ujścia osiągnął umiarkowaną ocenę biologiczną i fizykochemiczną. Pozytywnie wyróżnia się Kanał Zielona Struga, który otrzymał bardzo dobrą ocenę hydromorfologiczną oraz dobrą jakość fizykochemiczną. W przypadku Noteci od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej elementy biologiczne oceniono na klasę 4. Podsumowując, większość jednostek wód powierzchniowych cechuje się umiarkowanym lub słabym stanem ekologicznym. Dominują przekroczenia norm w zakresie parametrów fizykochemicznych oraz niskie oceny elementów biologicznych. Jedynie pojedyncze cieki wykazują oznaki dobrej kondycji ekologicznej. Dane te potwierdzają konieczność dalszych działań naprawczych i przeciwdziałających eutrofizacji oraz zanieczyszczeniom chemicznym.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Dąbrowa Biskupia leży na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych, tj. JCWPd nr 45 (GW200045), JCWPd nr 43 (GW600043) oraz JCWPd nr 47 (GW200047).

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie prowadzono monitoringu wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁷.

Obszar gminy wyposażony jest w sieć wodociągową i sieć kanalizacyjną. Stopień zwodociągowania wynosi 98,80%, natomiast stopień skanalizowania 26,20%.

Na terenie gminy nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy. Do ogrzewania budynków wykorzystywane są głównie indywidualne źródła ciepła. Najczęściej wykorzystywanym źródłem ciepła są kotły na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa.

Na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dąbrowa Biskupia przyjęty uchwałą nr XLVI/347/2023 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 31 stycznia 2023 r. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany przy Mechaniczno-Biologicznej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Lipowej 10 w Dąbrowie Biskupiej. PSZOK stanowi ważny element lokalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, umożliwiając mieszkańcom odpowiedzialne i zgodne z przepisami przekazywanie odpadów, które nie powinny trafiać do pojemników ogólnych.

⁷ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Do PSZOK-u przyjmowane są wyłącznie odpady pochodzące z gospodarstw domowych, co oznacza, że mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać tam m.in. papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, przeterminowane leki i chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony od samochodów osobowych - do 4 szt. na rok z nieruchomości, budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne zebrane w sposób selektywny - do 2 m³ na rok z nieruchomości; igły i strzykawki i inne odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstających w gospodarstwie domowy, odzież i tekstylia. Działalność punktu przyczynia się do zwiększenia poziomu selektywnej zbiórki odpadów w gminie, ograniczenia ilości odpadów trafiających na składowiska oraz poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców.

Na obszarze gminy znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerваты przyrody: „Rejna” i „Balczewo”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich,
- 9 pomników przyrody,
- 7 użytków ekologicznych.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia nie funkcjonują takie zakłady.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.

Zadania wyznaczone w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza skupiają się przede wszystkim na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Istotna jest również poprawa efektywności energetycznej i rozwój odnawialnych źródeł energii. W ramach obszaru interwencji Zagrożenia hałasem wyznaczono zadania związane z ograniczeniem emisji hałasu i utrzymaniem jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska. Gospodarowanie wodami ma na celu zapobieganie zagrożeniom powodziowym za pośrednictwem procesów planowania przestrzennego oraz ochronę zasobów wodnych poprzez opracowanie Planu Bezpieczeństwa Wody. W ramach obszaru interwencji Gospodarka wodno-ściekowa skupiono się na zapewnieniu dobrej jakości wody dla

ludności, rozwoju inteligentnych systemów wodociągowych, poprawie gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych, a także rozbudowie infrastruktury oczyszczania ścieków. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów obejmuje zadania związane z likwidacją azbestu.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Dąbrowa Biskupia odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Gminy raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

3. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Poprzednio obowiązującym Programem na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia był Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r. Realizacja zadań w zakresie ochrony środowiska była systematycznie prowadzona zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy.

Poniżej przedstawiono stan działań/zadań zrealizowanych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w ostatnich latach w ramach obowiązywania poprzedniego Programu Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 1. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez Gminę Dąbrowa Biskupia w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Termomodernizacja budynku świetlicy i OSP w miejscowości i Stanomin, gmina Dąbrowa Biskupia wraz z instalacją ogniw fotowoltaicznych i pompy ciepła	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w 2021 r.	695 990,77 zł
Wymiana oświetlenia ulicznego tradycyjnego na energooszczędne oraz montaż oświetlenia solarne	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup lampy solarnej zrealizowany w 2021 r.	11 808,96 zł
		Inwentaryzacja, projekt modernizacji i zaliczka 5% modernizacji - zrealizowane w 2024 r.	123 495,00 zł
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem			
Przebudowa drogi Modliborzyce – Brudnia III ETAP	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w 2021 r.	689 744,79 zł
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami			
Obudowa studni głębinowej nr 3 wraz z budową przyłącza wodociągowego i elektroenergetycznego od studni nr 3 do budynku Stacji Uzdatniania Wody w Dąbrowie Biskupiej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w:	
		- 2021 r.	7 048,94 zł
		- 2022 r.	9 521,85 zł
		Aktualizacja kosztorysu w 2023 r.	551,26 zł
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa			
Budowa nowej oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej i likwidacja istniejącej oczyszczalni w Dąbrowie Biskupiej - aglomeracja Dąbrowa Biskupia o wielkości 2035 RLM.	Gmina Dąbrowa Biskupia	Opracowanie kompletnego pełnoprężowego projektu – zrealizowane w 2024 r.	80 184,00 zł
Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej (budowa studni zbiorczo– pompowych na istniejącej sieci kanalizacji ciśnieniowej)– zrealizowane w:	
		- 2021 r.	33 520,64 zł
		- 2022 r.	46 818,94 zł

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		- 2023 r. - 2024 r.	9 683,07 zł 8 827,85 zł
Zakup beczki asenizacyjnej z WUKO na obsługę awarii na sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w 2022 r.	53 000,00 zł
Kompleksowa modernizacja stacji uzdatniania wody w Dąbrowie Biskupie – wymiana złóż na filtrach, wymiana pomp i wodomierzy, przebudowa kanalizacji wód popłucznych, automatyzacja.	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup sprzętarki zrealizowany w 2022 r.	11 598,90 zł
Modernizacja SUW Parchanie - wymiana złóż na filtrach, remont lub wymiana zbiorników wody uzdatnionej, wymiana pomp głębinowych, wymiana wodomierzy, automatyzacja SUW, odmanganianacz (jako oddzielne urządzenie, a nie odmanganianie na filtrach)	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup pompy głębinowej na Stację Uzdatniania Wody w Parchaniu zrealizowany w 2024 r.	12 176,70 zł
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Modernizacji Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Dąbrowie Biskupiej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Dokumentacja projektowa i zaliczka 5% - zrealizowane w 2022 r. Modernizacja wraz z wyposażeniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Dąbrowie Biskupiej – zrealizowane w 2023 r.	316 904,33 zł 4 814 052,32 zł
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze			
Uzupełnienie nasadzeń drzew i krzewów na terenach gminnych	Gmina Dąbrowa Biskupia	Uzupełnienie nasadzeń drzew zrealizowane w: - 2023 r. - 2024 r.	1 140,00 zł 3 870,00 zł
Obszar interwencji: Zapobieganie poważnym awariom			
Dofinansowanie jednostek ratowniczych w zakresie zakupu sprzętu i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczych	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup samochodu pożarniczego zrealizowany w 2022 r.	200 000,00 zł

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		Zakup agregatu hydraulicznego zrealizowany w 2022 r. Zakup samochodu pożarniczego zrealizowany w 2023 r. Zakup systemu selektywnego powiadamiania, drabina strażacka, rozpieracz kolumnowy zrealizowany w 2023 r. Dotacja celowa na dofinansowanie zakupu ciężkiego sprzętu hydraulicznego zrealizowany w 2023 r.	(27 000,00 zł w tym kwota 25 650,00 zł z środków Funduszu Sprawiedliwości). 18 915,00 zł 42 190,00 zł (w tym kwota 35 336,65 zł z środków Funduszu Sprawiedliwości) 26 453,30 zł

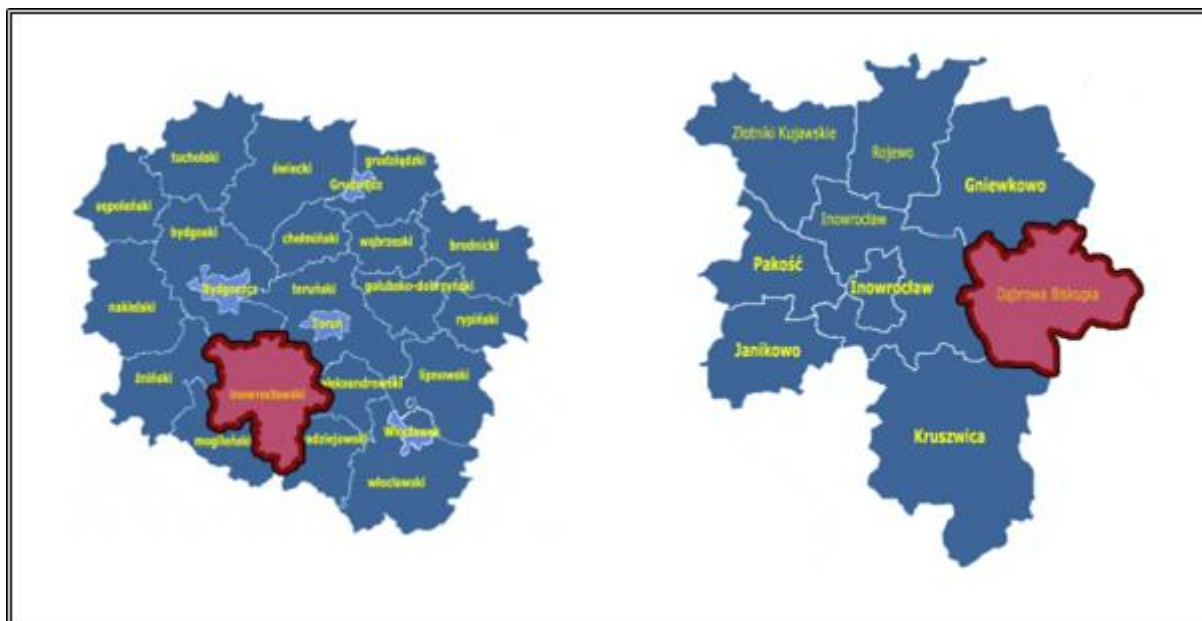
Źródło: Opracowanie własne

4. Charakterystyka gminy

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Dąbrowa Biskupia jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie inowrocławskim, na wschód od Inowrocławia, w odległości około 35 km na południe od Torunia i 70 km na południowy wschód od Bydgoszczy⁸. Z 28 wsi wchodzących w skład gminy, 22 stanowią wsie sołeckie, z których Dąbrowa Biskupia jest największa. Są to sołectwa: Dąbrowa Biskupia, Nowy Dwór, Chróstowo (obejmujące wsie Chróstowo i Walentynowo), Przybysław, Pieranie, Bąkowo (obejmujące wsie Bąkowo i Głojkowo), Sobiesiernie, Radojewice (obejmujące wsie Radojewice, Niemojewo i Pieczyska), Brudnia, Stanomin, Ośniszczewko, Zagajewice, Modliborzyce (obejmujące wsie Modliborzyce i Rejna), Parchanie, Parchanki, Ośniszczewo, Mleczkowo, Chlewiska, Konary-Dziewa (obejmujące wsie Konary i Dziewa), Wola Stanomińska, Wonorze oraz Zagajewiczki⁹.

Rysunek 1. Położenie gminy Dąbrowa Biskupia na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu inowrocławskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

⁹ <https://dabrowabiskupia.pl/contents/75> (dostęp: 04.08.2025 r.)

Gmina sąsiaduje z następującymi gminami z województwa kujawsko-pomorskiego:

- gminą wiejską Gniewkowo, powiat inowrocławski,
- gminą wiejską Aleksandrów Kujawski, powiat aleksandrowski,
- gminą wiejską Koneck, powiat aleksandrowski,
- gminą wiejską Zakrzewo, powiat aleksandrowski,
- gminą wiejską Dobrze, powiat radziejowski,
- gminą miejsko-wiejską Kruszwica, powiat inowrocławski,
- gminą wiejską Inowrocław, powiat inowrocławski¹⁰.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Gminy Dąbrowa Biskupia.

Tabela 2. Liczba ludności Gminy Dąbrowa Biskupia

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności ogółem	5 024	4 961	4 970	4 918	4 920

Źródło: Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

W latach 2020-2024 liczba ludności Gminy Dąbrowa Biskupia wykazywała niewielkie wahania. W 2020 r. populacja wynosiła 5 024 osoby, natomiast w kolejnym roku odnotowano spadek do 4 961 mieszkańców. W 2022 r. nastąpił lekki wzrost do poziomu 4 970, jednak już w 2023 r. liczba ta ponownie spadła, osiągając najniższy wynik w analizowanym okresie – 4 918 osób. W 2024 r. liczba ludności wzrosła nieznacznie do 4 920 osób. W ciągu pięciu lat populacja Gminy zmniejszyła się o 104 osoby, co może świadczyć o stopniowym odpływie mieszkańców lub niekorzystnych tendencjach demograficznych.

4.2. Położenie geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy Dąbrowa Biskupia położony jest na terytorium makroregionu fizyczno-geograficznego tj. Pojezierza Wielkopolskiego, w obszarze mezoregionu Równina Inowrocławska.

Tabela 3. Położenie gminy Dąbrowa Biskupia wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

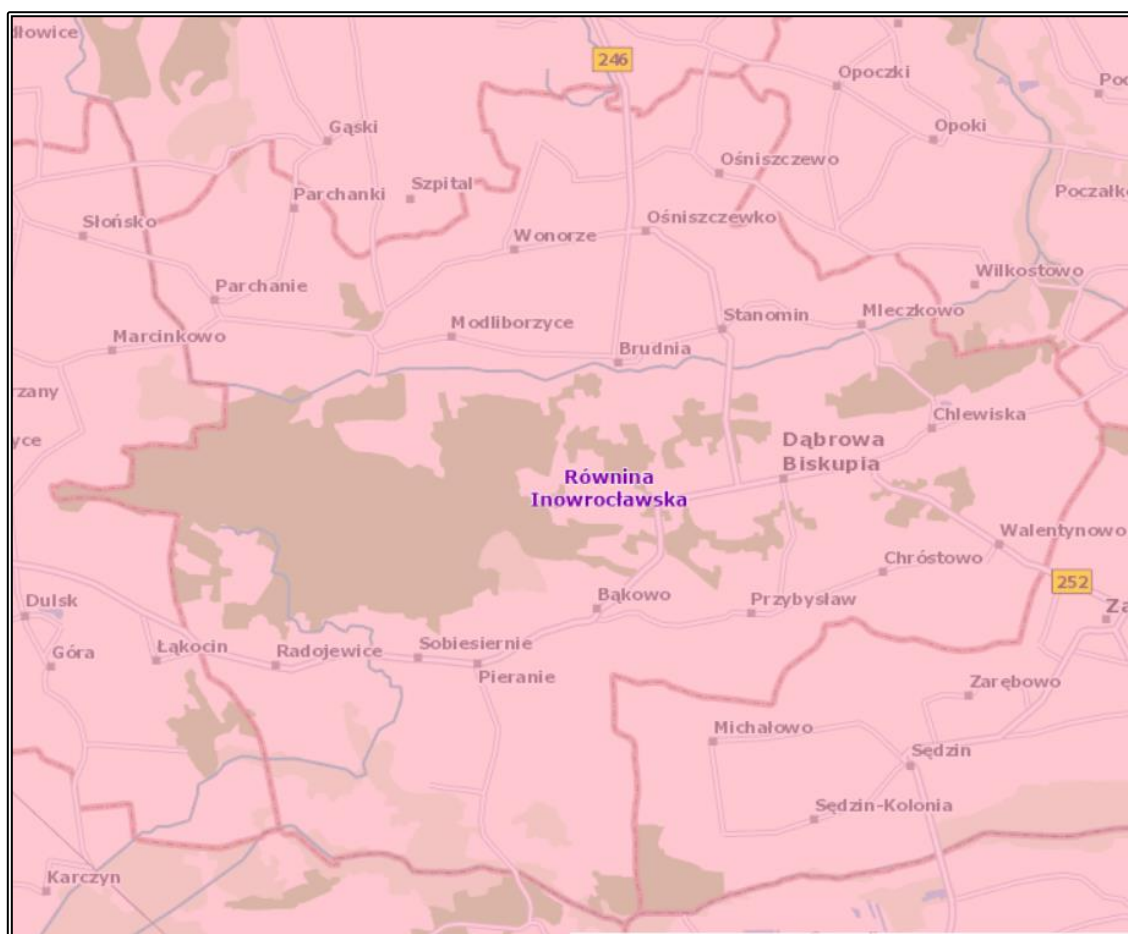
Wyszczególnienie	Gmina Dąbrowa Biskupia
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Wyszczególnienie	Gmina Dąbrowa Biskupia
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
Makroregion	Pojezierze Wielkopolskie
Mezoregion	Równina Inowrocławska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd> (dostęp: 04.08.2025 r.)

Rysunek 2. Położenie fizycznogeograficzne gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło:
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd> (dostęp: 04.08.2025 r.)

4.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Dąbrowa Biskupia charakteryzuje się wyraźnie rolniczym profilem użytkowania terenu. Jej całkowita powierzchnia wynosi 14 744 ha, z czego znaczną część stanowią użytki rolne. Tak wysoki udział gruntów rolnych świadczy o dominującym znaczeniu rolnictwa w strukturze przestrzenno-gospodarczej gminy. Wśród gleb występujących na obszarze gminy przeważają czarne ziemie oraz gleby brunatne, które zaliczane są w większości do wysokich klas bonitacyjnych – od I do IIIa. Tak korzystna struktura glebowa wskazuje na wysoki potencjał

produkcyjny terenów rolnych. Gleby te cechują się zazwyczaj odczynem obojętnym lub lekko kwaśnym, co sprzyja uprawie szerokiego spektrum roślin rolniczych. Umożliwia również prowadzenie zrównoważonej gospodarki rolnej bez konieczności nadmiernej ingerencji chemicznej w glebę. Produkcja roślinna skupia się przede wszystkim na uprawie zbóż, co stanowi dominujący kierunek gospodarowania w zakresie rolnictwa¹¹.

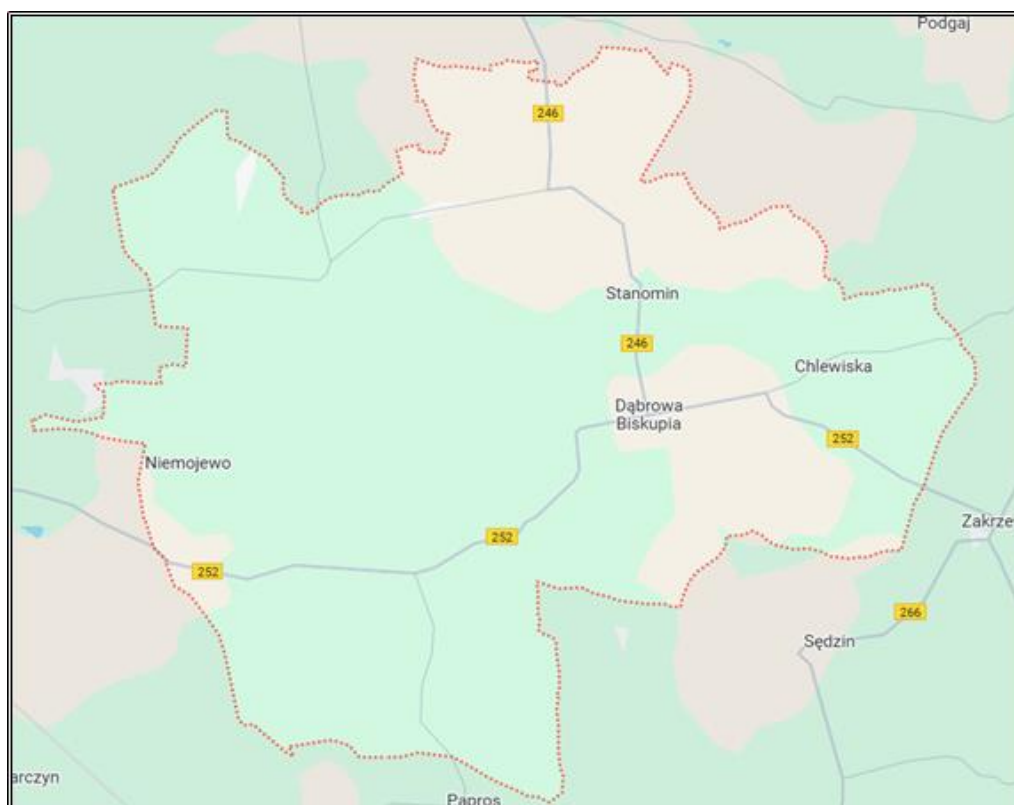
4.4. Infrastruktura techniczna

4.4.1. Transport

4.4.1.1. Drogi

Układ drogowy na terenie gminy Dąbrowa Biskupia tworzą przede wszystkim droga wojewódzka nr 252 relacji Inowrocław-Włocławek, która stanowi główny szlak komunikacyjny oraz droga wojewódzka nr 246 relacji Dąbrowa Biskupia-Paterek. Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz lokalne. Łączna długość dróg gminnych wynosi 36,235 km.

Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://www.google.com/maps> (dostęp: 04.08.2025 r.)

¹¹ <https://gm-dabrowa-biskupia.rbip.mojregion.info/231/dane-statystyczne.html> (dostęp: 04.08.2025 r.)

Poniższa tabela przedstawia zestawienie dróg gminnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia na dzień 1 lipca 2025 r.

Tabela 4. Zestawie dróg gminnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Lp.	Droga Nazwa/przebieg	Nr drogi	Długość	Klasa
1.	Parchanie – Szpital	Nr 150601C	1 277 m	L
2.	Radojewice – Niemojewo	Nr 150602C	3 052 m	L
3.	Modliborzyce – Brudnia	Nr 150603C	4 331 m	L
4.	Mleczkowo – Wilkostowo	Nr 150604C	1 429 m	L
5.	Zduny – Mleczkowo	Nr 150605C	995 m	L
6.	Chlewiska – Straszewo	Nr 150606C	2 730 m	L
7.	Chlewiska – Straszewo	Nr 150606SC	1 176 m	L
8.	Dąbrowa Biskupia – Rejna	Nr 150607C	2 463 m	L
9.	Dziewa – Konary	Nr 150608C	945 m	L
10.	Radojewice – Kolonia I	Nr 150609C	2 151 m	L
11.	Radojewice Kolonia II	Nr 150610C	1 603 m	L
12.	Chróstowo wieś	Nr 150611C	1 470 m	L
13.	Chlewiska – Walentynowo	Nr 150612C	2 764 m	L
14.	Zagajewiczki wieś	Nr 150613C	2 456 m	L
15.	Ośniszczewo – Żyroławice	Nr 150614C	1 407 m	L
16.	Ośniszczewo – Opoczki	Nr 150615C	1 629 m	L
18.	Wola Stanomińska – Zduny	Nr 150616C	1 006 m	L
19.	Dąbrowa Biskupia ul. Słoneczna	Nr 150621C	108 m	L
20.	Dąbrowa Biskupia ul. Spacerowa	Nr 150622C	341 m	L
21.	Dąbrowa Biskupia ul. Leśna	Nr 150623C	176 m	L
22.	Dąbrowa Biskupia ul. Budowlana	Nr 150624C	981 m	L
23.	Chróstowo wieś	Nowo pobudowana, jeszcze nie ma nadanego numeru	1 090 m	-
24.	Zagajewice	Nowo pobudowana, jeszcze nie ma nadanego numeru	655 m	-

Źródło: Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

System komunikacji publicznej w Gminie Dąbrowa Biskupia opiera się na transporcie autobusowym, który obsługuje 24 miejscowości. Pełni on kluczową rolę w codziennych dojazdach mieszkańców do szkół, pracy, urzędów i placówek usługowych. Autobusy zapewniają podstawowy dostęp do transportu zwłaszcza osobom niezmotoryzowanym, starszym i młodzieży. Choć sieć nie obejmuje wszystkich miejscowości, znacząco ogranicza

wykluczenie komunikacyjne i wspiera lokalną mobilność¹². Rozwój i utrzymanie transportu zbiorowego sprzyja ochronie środowiska. Każdy autobus może zastąpić kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt samochodów osobowych, co oznacza mniejszą emisję spalin, ograniczenie hałasu. Dzięki temu transport publiczny nie tylko poprawia jakość życia mieszkańców, ale także przyczynia się do zmniejszenia negatywnego wpływu na klimat i lokalne środowisko naturalne.

4.4.1.2. Kolej i lotnictwo

Przez teren gminy Dąbrowa Biskupia nie przebiegają żadne linie kolejowe. Zlokalizowane jest jedynie torowisko nieczynnej kolejki wąskotorowej¹³.

Na terenie gminy nie jest zlokalizowane również żadne lądowisko ani lotnisko. Najbliższym portem lotniczym jest znajdujący się w odległości około 60 km w kierunku północno-zachodnim od granic gminy Port Lotniczy im. Ignacego Jana Paderewskiego Bydgoszcz¹⁴.

4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. Pozostałe budynki wyposażone są w indywidualne kotły i paleniska. W celach grzewczych najczęściej wykorzystywane są takie paliwa stałe jak: węgiel, ekogroszek czy drewno¹⁵.

4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Gmina Dąbrowa Biskupia zaopatrywana jest w energię elektryczną z dwóch punktów zasilania WN/SN (110/15 kV), które zlokalizowane są w sąsiednich gminach w miejscowościach Gniewkowo, Karczyn oraz Inowrocław. Na obszarze gminy energia elektryczna jest rozprawadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie. Natomiast z nich wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych. Ze względu na rozproszone osadnictwo, na obszarze gminy dominują napowietrzne linie kablowe.

¹² <https://gm-dabrowa-biskupia.rbp.mojregion.info/231/dane-statystyczne.html> (dostęp: 04.08.2025 r.)

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

¹⁴ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

¹⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Przy północno zachodniej granicy gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV Gniewkowo - Inowrocław Marulewska, natomiast w części północno zachodniej napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV Ciechocinek – Gniewkowo¹⁶.

4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Przez obszar gminy Dąbrowa Biskupia przebiega gazociąg „Jamał – Europa” (DN 1400).

Na terenie gminy nie funkcjonuje dystrybucyjna sieć gazowa. Z powodu braku infrastruktury gazowej oraz ze względu na łatwość w użytkowaniu i czynniki ekonomiczne, mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan dystrybuowanego w butlach lub zbiornikach przydomowych, co jednak stwarza niebezpieczeństwo jego użytkowania¹⁷.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Obszary przyszłej interwencji

5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1.1 Klimat

Gmina Dąbrowa Biskupia, zgodnie z regionalizacją klimatyczną według W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do nadwiślańskiego regionu klimatycznego. Klimat na tym terenie określany jest jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez ścierające się pomiędzy sobą wpływy oceaniczne i kontynentalne. Charakteryzuje się on więc dużą zmiennością pogody. Suche, upalne lato i mroźna zima to domena przewagi wpływów klimatu lądowego (kontynentalnego), natomiast deszczowe lato i ciepła zima pojawiają się gdy przewagę uzyskują masy powietrza znad oceanu.

Średnioroczna suma opadów na obszarze gminy wynosi około 550 mm. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. -2°C, a w lipcu ok. 18°C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 9°C. Na analizowanym obszarze dominują wiatry zachodnie, w następnej kolejności południowo-zachodnie i północno-zachodnie¹⁸. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi od 225 do 230 dni¹⁹.

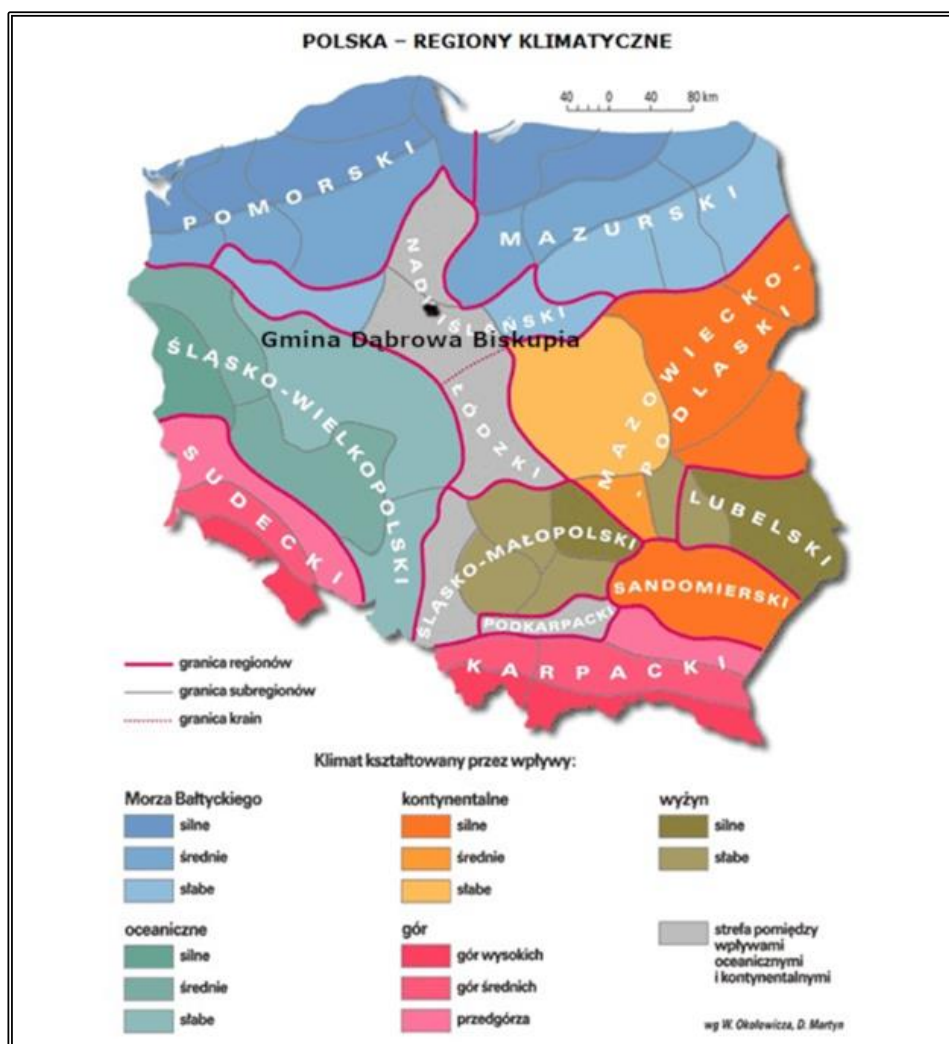
¹⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

¹⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

¹⁸ <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

¹⁹ http://rcin.org.pl/Content/58667/WA51_78605_r2016-t88-z1_Przeg-Geogr-Tomczyk.pdf (dostęp: 05.08.2025 r.)

Rysunek 4. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl> (dostęp: 05.08.2025 r.)

5.1.1.2 Jakość powietrza

Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest złożony, co sprawia, że precyzyjne wyznaczenie stref skażenia bywa trudne. Wiadomo jednak, że jakość powietrza w danym regionie jest ściśle powiązana z poziomem zanieczyszczeń występujących w innych miejscach. Zanieczyszczenia mogą być bowiem przenoszone na znaczne odległości, zwłaszcza przy sprzyjających warunkach atmosferycznych, i w znacznym stopniu wpływać na ogólny poziom zanieczyszczeń w obszarach oddalonych od źródła emisji.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje z indywidualnych systemów grzewczych oraz transport drogowy. Większość mieszkańców korzysta z kotłów opalanych węglem i paliwami węglowodukowymi, co prowadzi do znacznej emisji pyłów zawieszonych (PM₁₀ i PM_{2.5}), benzo(a)pirenu oraz tlenków siarki i azotu. Jest to tzw. niska emisja, pochodząca z niskich wysokości kominów, która ma szczególnie duży wpływ na jakość powietrza w bezpośrednim otoczeniu. W budownictwie

jednorodzinny wciąż dominują nieekologiczne paliwa stałe, takie jak węgiel, miał węglowy czy koks. Zjawisko „niskiej emisji” nasila się zwłaszcza w sezonie grzewczym, co prowadzi do okresowego pogorszenia jakości powietrza na obszarach zamieszkałych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu.

Dodatkowo przez miejscowość przebiega droga wojewódzka nr 252, co wiąże się z dużym natężeniem ruchu samochodowego. Ruch ten generuje zanieczyszczenia powietrza, w tym przede wszystkim tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO) oraz pyły zawieszone (PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$), które mają negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców oraz jakość środowiska naturalnego. Szczególnie duży wpływ mają pojazdy ciężarowe oraz auta z silnikami Diesla.

Roczne oceny jakości powietrza, wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, ujmuje wszystkie substancje, dla których obowiązek sporządzenia oceny wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870). Są to substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),
- ozon troposferyczny (O_3),
- pył zawieszony PM_{10} , oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył $\text{PM}_{2,5}$.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO_2),

- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla $\text{PM}_{2,5}$, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia $\text{PM}_{2,5}$ na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia $\text{PM}_{2,5}$ przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Stan jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem Gmina Dąbrowa Biskupia należy do strefy kujawsko-pomorskiej.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy kujawsko-pomorskiej.

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2024

Tabela 6. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x		
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2024

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. w strefie kujawsko-pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom docelowy B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane.

W ocenie rocznej jakości powietrza za 2024 r., w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, w strefie kujawsko-pomorskiej odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy, ponieważ w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Dąbrowa Biskupia nie wyznaczono jednak obszaru przekroczeń dla benzo(a)pirenu.

W ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie gminy Dąbrowa Biskupia, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin wystąpiło natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi pomiarów zanieczyszczeń powietrza. Jednakże w oparciu o modelowanie matematyczne, stanowiące metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń powietrza, realizowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, stwierdzono, że na terenie gminy, w roku kalendarzowym 2024 wartości stężeń średniorocznych substancji w powietrzu wyniosły²⁰:

1. Dwutlenek azotu (nr CAS 10102-44-0):

Sa = od 9 µg/m³ do 10 µg/m³

2. Dwutlenek siarki (nr CAS 7446-09-5):

Sa = od 2 µg/m³ do 3 µg/m³

3. Pył zawieszony PM₁₀:

Sa = od 16 µg/m³ do 17 µg/m³

²⁰ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

4. Pył zawieszony PM_{2,5}:

Sa = od 9 µg/m³ do 10 µg/m³

5. Benzen (nr CAS 71-43-2):

Sa = 0,5 µg/m³

6. Ołów (nr CAS 7439-92-1):

Sa = 0,003 µg/m³

7. Tlenki azotu (nr CAS 10102-44-0, 10102-43-9):

Sa = od 10 µg/m³ do 11 µg/m³

8. Tlenek węgla (nr CAS 630-08-0):

Sa = od 165 µg/m³

9. Arsen (nr CAS 7440-38-2):

Sa = od 0,5 ng/m³

10. Kadm (nr CAS 7440-43-9):

Sa = od 0,05 ng/m³

11. Nikiel (nr CAS 7440-02-0):

Sa = od 0,5 ng/m³

12. Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8):

Sa = od 0,3 ng/m³ do 0,5 ng/m³

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 24 czerwca 2019 r. przyjął uchwałę nr VIII/136/19 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Zmiana powyższej uchwały została dokonana na podstawie uchwały nr XXXV/510/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Zgodnie z uchwałą rodzaje instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie ich eksploatacji to instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, w szczególności piece, kominki i kotły, w tym kotły wchodzące w skład zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze

dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne, jeżeli spełniają jeden z poniższych warunków:

- dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania;
- dostarczają ciepło do systemu ogrzewania wody użytkowej;
- wydzielają ciepło poprzez:
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła;
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy;
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.

W instalacjach, wymienionych wyżej zakazuje się stosowania:

- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- paliw w postaci sypkiej, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
- biomasy stałej o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (poprzez biomasę stałą, rozumie się biomasę w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów)²¹.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia znajdują się trzy ферmy drobiu w Modliborzycach oraz dwie ферmy drobiu w Dąbrowie Biskupiej. Na obszarze gminy umiejscowione są również ферmy trzody chlewnej w miejscowościach Konary i Radojewice. W miejscowości Radojewice znajduje się także biogazownia rolnicza produkującej gaz biometan z gnojowicy, gnojówki i odpadów poubojowych z dodatkiem substratów roślinnych. Obecność tych przedsiębiorstw powoduje uciążliwości odorowe dla okolicznych mieszkańców²².

²¹ Uchwała nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

²² Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonuje program „Czyste Powietrze”. Jego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wspieranie mieszkańców w wymianie starych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych. Program umożliwia uzyskanie dofinansowania m.in. na zakup nowoczesnych kotłów, docieplenie domów, wymianę okien i drzwi, a także instalację paneli fotowoltaicznych²³.

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada sensor jakości powietrza²⁴, który został zamontowany na budynku Szkoły Podstawowej w Ośniszczewku. Dzięki niemu możliwe jest dokonanie oceny w zakresie przekroczeń zanieczyszczeń powietrza na danym obszarze. Mieszkańcy mogą sprawdzić wyniki dokonywanych pomiarów w Internecie. Systematyczna kontrola wyników pozwala na szybkie wykrycie zanieczyszczeń i zastosowanie rozwiązań przyczyniających się do poprawy tego zjawiska.

Odnawialne źródła energii

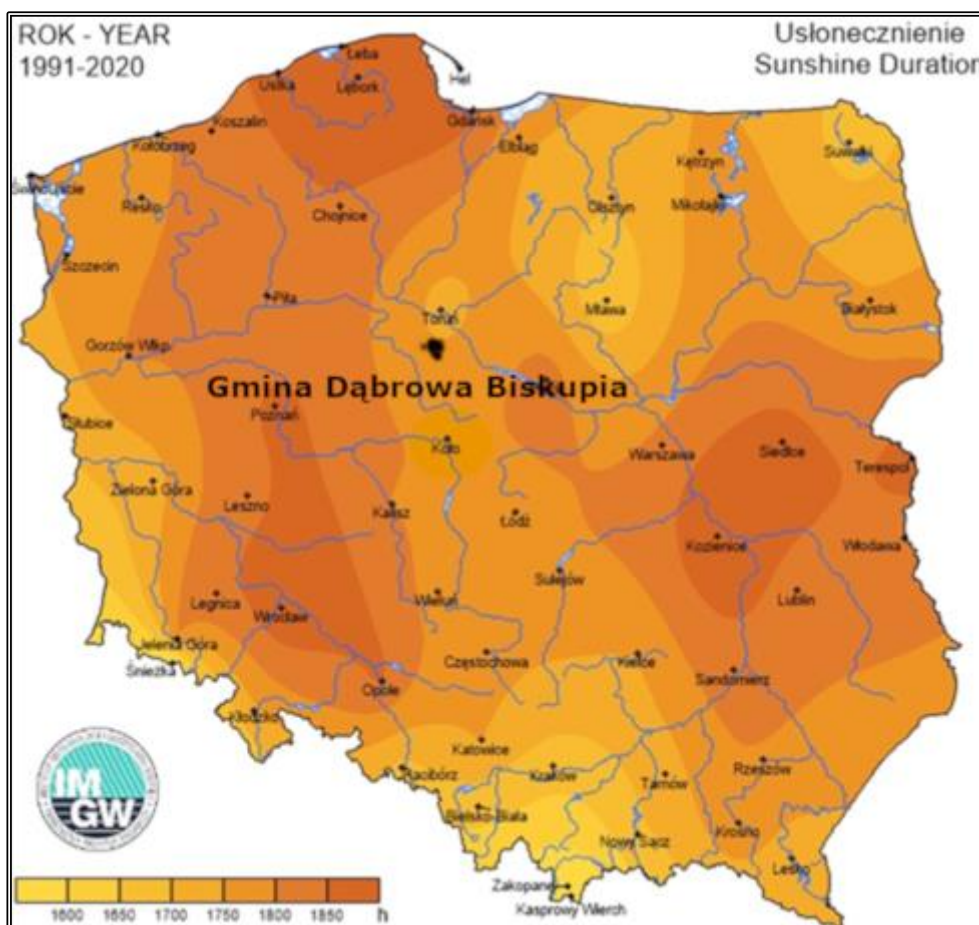
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Warunki dla rozwoju energetyki słonecznej w województwie kujawsko-pomorskim są korzystne. Gmina Dąbrowa Biskupia położona jest na obszarze, gdzie uśłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi około 1 750-1 800 godzin i należy do wysokiego w Polsce. Oznacza to, że Gmina Dąbrowa Biskupia posiada potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej.

²³ <https://dabrowabiskupia.pl/news/content/3587> (dostęp: 05.08.2025 r.)

²⁴ <https://airly.org/map/pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Rysunek 5. Położenie Gminy Dąbrowa Biskupia na mapie usłonecznienia na terenie Polski

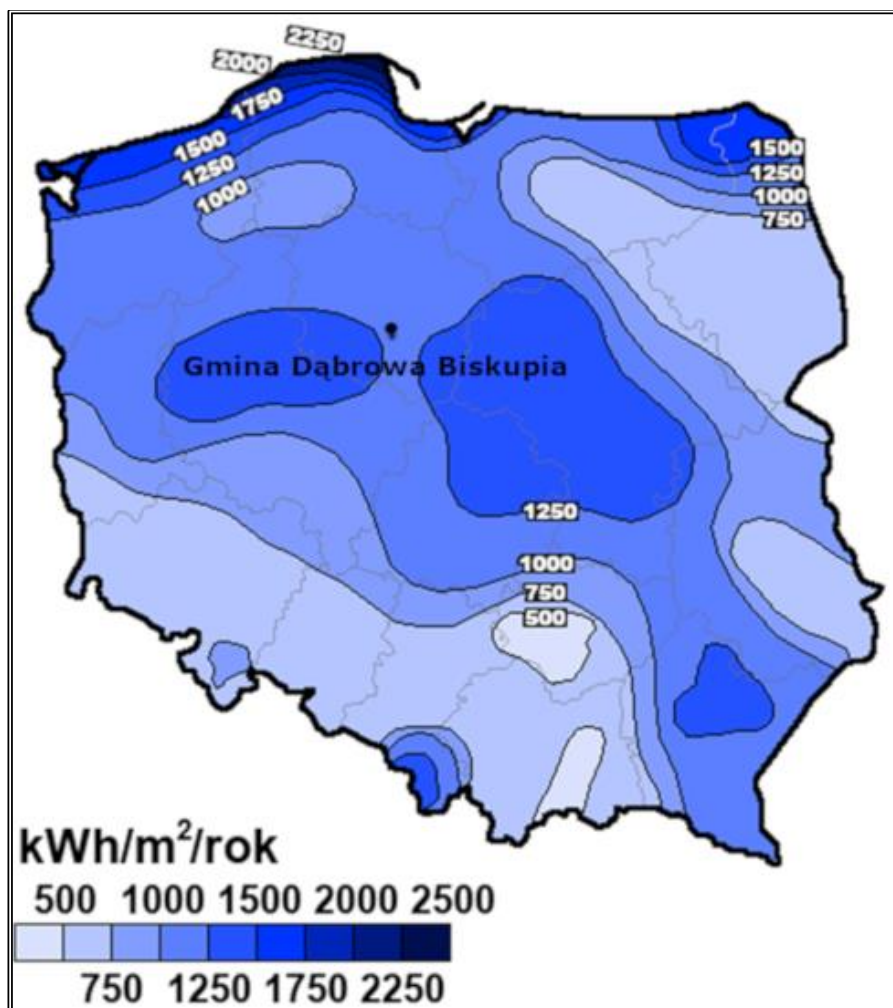
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia realizowanych jest szereg inwestycji związanych z budową farm fotowoltaicznych, których celem jest rozwój odnawialnych źródeł energii. Projekty te różnią się skalą, ponieważ planowane moce instalacji wynoszą od 1 MW do nawet 97 MW, a powierzchnie przeznaczone pod zabudowę wahają się od ok. 1 ha do ponad 60 ha. Inwestycje obejmują montaż paneli fotowoltaicznych o zróżnicowanej mocy. W zależności od mocy pojedynczych paneli, planowana liczba instalowanych modułów może sięgać od kilkuset do kilkuset tysięcy sztuk. Dla większości przedsięwzięć przeprowadzono lub prowadzi się postępowania administracyjne w zakresie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Projekty te często zakładają również instalację dodatkowej infrastruktury technicznej, takiej jak stacje transformatorowe, magazyny energii czy inwertery. Inicjatywy te świadczą o dynamicznym rozwoju sektora energii słonecznej w regionie i wskazują na rosnące zainteresowanie lokalnych i zewnętrznych inwestorów produkcją energii odnawialnej²⁵.

²⁵ Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

Z analizy poniższej mapy wynika, że Gmina Dąbrowa Biskupia znajduje się w strefie umiarkowanych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, bowiem na jej terenie energia wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynosi ok. 1 000 - 1 250 kWh/m²/rok.

Rysunek 6. Położenie Gminy Dąbrowa Biskupia na mapie energii wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonuje 12 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 5,4 MW. Poniżej przedstawiono ich lokalizację i charakterystykę.

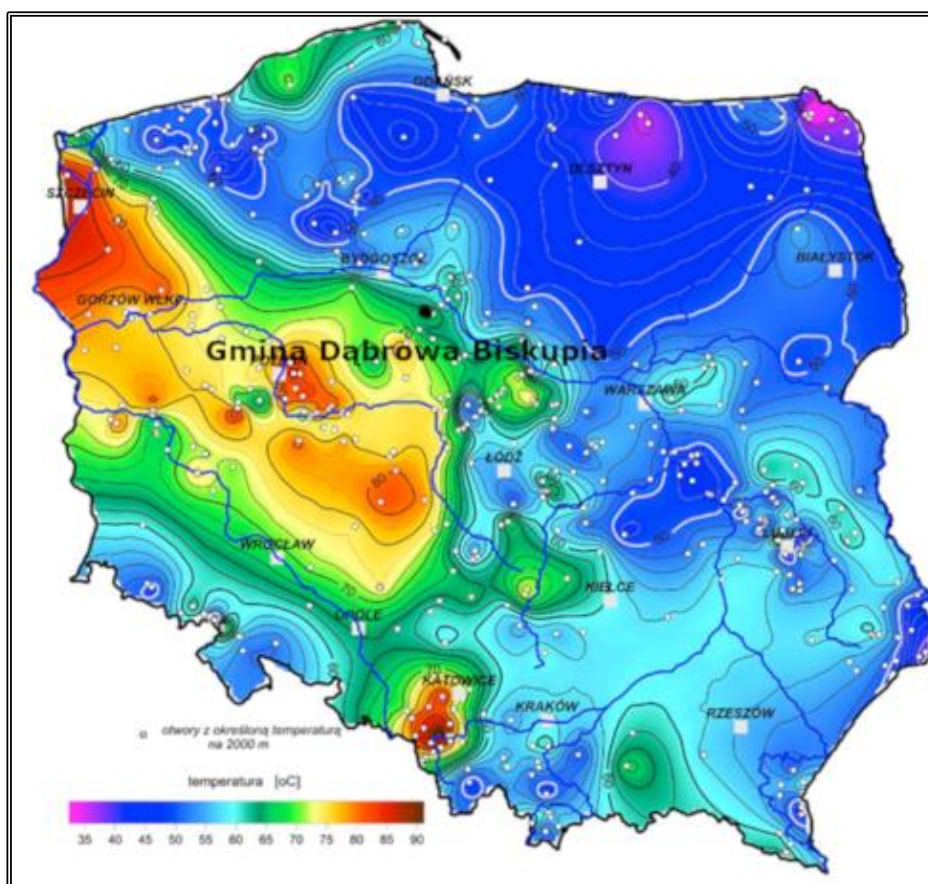
Tabela 7. Elektrownie wiatrowe na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Lp.	Rodzaj	Moc [MW]	Lokalizacja	Charakterystyka	Decyzja
1.	Cztery elektrownie wiatrowe	0,95	Parchanie działki nr 142/2 i 143/3 w obrębie geodezyjnym Parchanie, gm. Dąbrowa Biskupia	wysokość zawieszenia wirnika od 30 do 50 m	Decyzja znak KOM/JR/7624 – 06/XVI/2006 z dnia 14.08.2006 r.
2.	Jedna elektrownia wiatrowa	2,00	Parchanie, dz. nr 205/1 w obrębie geodezyjnym Parchanie, gm. Dąbrowa Biskupia	wysokość zawieszenia wirnika - 80 m	Decyzja znak KOM/JR/7624 – 08/XI/2006 z dnia 08.08.2006 r.
3.	Jedna elektrownia wiatrowa	0,45	Parchanie, dz. nr 205/1 w obrębie geodezyjnym Parchanie, gm. Dąbrowa Biskupia	wraz z przyłączeniową linią energetyczną SN, wysokość zawieszenia wirnika na poziomie do 32,7 m, średnica wirnika do 37 m	Decyzja znak KOM/JR/7624 - 8/VIII/2007 z dnia 15.10.2007 r.
4.	Cztery elektrownie wiatrowe	1,20	Zagajewice dz. nr 12, gm. Dąbrowa Biskupia	wysokość zawieszenia wirnika na poziomie 30 -50 m	Decyzja znak KOM/JR/7624 – 04/XXI/2006 z dnia 22.12.2006 r.
5.	Dwie elektrownie wiatrowe	0,80	Przybysław, dz. nr 121/3 w obrębie geodezyjnym Przybysław, gm. Dąbrowa Biskupia	wysokość całkowita - do 50 cm	Decyzja znak KOM/JR/7624 – 06/XIV/2006 z dnia 01.12.2006 r.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Temperatura wód geotermalnych na głębokości 2 000 m p.p.t., zlokalizowanych w obrębie Gminy Dąbrowa Biskupia wynosi około 65-70°C. Położenie takie stanowi korzystne źródło pozyskiwania energii geotermalnej. Należy jednak uwzględnić jeszcze inne czynniki determinujące opłacalność wydobycia – mineralizację, głębokość zalegania złoża, czy wydajność eksploatacyjną. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia wykorzystuje się płytka geotermię w postaci pomp ciepła.

Rysunek 7. Położenie Gminy Dąbrowa Biskupia na mapie temperatury na głębokości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Do energii odnawialnej, poza wspomnianą energią wiatru, energią promieniowania słonecznego i energią geotermalną, zalicza się energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia z powodu niskiego potencjału energetycznego cieków wodnych do lokalizacji instalacji wykorzystujących energię wody, obecnie nie funkcjonuje żadna mała elektrownia wodna (MEW)²⁶.

Biomasa natomiast (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Duże zasoby ziem wykorzystywanych rolniczo stwarzają możliwość wykorzystania biomasy w energetyce cieplnej. Zatem z uwagi na rolniczy charakter Gminy Dąbrowa Biskupia,

²⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

biomasa wykorzystywana jest do produkcji energii na indywidualne potrzeby w gospodarstwach²⁷.

Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. W miejscowości Radojewice funkcjonuje biogazownia rolnicza, produkująca biometan z gnojowicy, gnojówki oraz odpadów poubojowych, z dodatkiem substratów roślinnych. Instalacja ta stanowi przykład wykorzystania odpadów rolniczych i przemysłowych do wytwarzania odnawialnego paliwa gazowego, wspierając tym samym lokalną gospodarkę obiegu zamkniętego oraz produkcję energii w sposób przyjazny dla środowiska²⁸.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych zmierzających do eliminacji lub ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

5.1.1.3 Analiza SWOT

Na podstawie analizy klimatu i jakości powietrza, określono mocne i słabe strony Gminy Dąbrowa Biskupia oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia mające wpływ na klimat i jakość powietrza.

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
— stały monitoring powietrza na terenie strefy kujawsko-pomorskiej, — warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi odnawialnych źródeł energii, — istnienie na terenie gminy farm fotowoltaicznych i farm wiatrowych,	— na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia, stwierdzono przekroczenie celu długoterminowego ozonu, — duża ilość indywidualnych źródeł ciepła, wykorzystujących w celach grzewczych paliwa stałe o niekorzystnych parametrach, — brak dostępu do sieci ciepłowniczej,

²⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

²⁸ Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

— funkcjonowanie programu „Czyste Powietrze”, — lokalny monitoring jakości powietrza (Airly).	— występowanie na terenie gminy ferm drobiu powodujących odór.
Szanse	Zagrożenia
— rozwój nowych możliwości korzystania z odnawialnych źródeł energii, — rosnące zainteresowanie wśród mieszkańców wykorzystaniem OZE, — moda na ekologiczny styl życia, — kampanie mające na celu uświadamianie istoty troski o środowisko, — wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, — rozwój państwowego monitoringu środowiska, — dostęp do programów dofinansowania.	— niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa, — wysokie koszty inwestycji w odnawialne źródła energii, — wzrost liczby pojazdów na drogach publicznych, — zjawisko spalania odpadów w indywidualnych kotłowniach przez mieszkańców, — zjawisko transgranicznego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pogarszających lokalną jakość powietrza.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.2. Zagrożenia hałasem

Hałas to zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, które charakteryzuje się szerokim zakresem występowania oraz różnorodnością źródeł. Obejmuje on dźwięki mieszczące się w zakresie częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz. Potencjalnym źródłem emisji hałasu na terenie gminy Dąbrowa Biskupia jest droga wojewódzka nr 252 relacji Inowrocław-Włocławek oraz droga wojewódzka nr 246 relacji Dąbrowa Biskupia-Paterek.

Hałas wpływa negatywnie na zdrowie ludzi i jakość ich życia, a także szkodzi zwierzętom. Długotrwałe narażenie na jego działanie może prowadzić m.in. do poważnych problemów ze snem, zwiększać ryzyko choroby niedokrwiennej serca, pogarszać zdolność koncentracji oraz wywoływać uczucie rozdrażnienia.

Ochrona przed hałasem obejmuje określone rodzaje terenów, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Są to obszary wyodrębnione ze względu na sposób ich użytkowania i pełnione funkcje, takie jak tereny mieszkalne, rekreacyjne czy obszary szpitalne. Redukcja emisji hałasu może być osiągnięta poprzez stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających jego natężenie. Ważnym narzędziem w tym zakresie są również zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące właściwej lokalizacji obiektów przemysłowych, zachowania odpowiednich odległości między zabudową a źródłami hałasu oraz zastosowania barier dźwiękochłonnych. Istotną rolę odgrywa również stały monitoring poziomu hałasu, który pozwala na ocenę sytuacji i podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczyn- kowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczyn- kowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez straty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska gromadzone są pomiary hałasu przemysłowego, drogowego, kolejowego oraz lotniczego w środowisku. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie realizowano jednak badań hałasu²⁹.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez Gminę Dąbrowa Biskupia.

Charakterystykę wykonanego pomiaru odcinka drogi wojewódzkiej nr 252, który przebiega przez teren gminy Dąbrowa Biskupia, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 252 przebiegającej przez teren gminy Dąbrowa Biskupia

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
252	INOWROCŁAW /DK15/ - ZAKRZEWO /DW266/	3 970

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinku drogi wojewódzkiej numer 252 przebiegającej przez teren gminy Dąbrowa Biskupia średni dobowy ruch roczny nie przekroczył wartości średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich.

Natomiast charakterystykę wykonanego pomiaru odcinka drogi wojewódzkiej nr 246, który przebiega przez teren gminy Dąbrowa Biskupia, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 246 przebiegającej przez teren gminy Dąbrowa Biskupia

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
246	GNIEWKOWO /DK15/ - DĄBROWA BISKUPIA /DW252/	1 684

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinku drogi wojewódzkiej numer 246 przebiegającej przez teren gminy Dąbrowa Biskupia średni dobowy ruch roczny nie przekroczył wartości średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich.

Na terenie gminy nie znajdują się duże zakłady przemysłowe czy tereny przeznaczone na rozwój różnych form działalności przemysłowej, przez co nie stanowią one uciążliwego źródła hałasu. Niewielki hałas mogą generować liczne zakłady usługowe, które na terenie gminy

²⁹ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców³⁰.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Dąbrowa Biskupia, pozwala zauważyć, że źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych, jednak dokładne badania na tym obszarze nie były prowadzone. Również w kwestii hałasu przemysłowego nie realizowano badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

5.1.2.1 Analiza SWOT

W poniższej tabeli przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dotyczące obszaru zagrożenia hałasem na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.

Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— brak szlaków kolejowych na terenie gminy, — średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren gminy poniżej wartości średniego dobowego ruchu rocznego na wszystkich drogach wojewódzkich, — brak dużych zakładów przemysłowych, o nadmiernej emisji hałasu.	— brak prowadzonych badań stanu klimatu akustycznego na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— nowe technologie ochrony przed hałasem (ekrany akustyczne, maty antywibracyjne, pasy zieleni, większa izolacyjność akustyczna budynków), — zbieranie danych i prowadzenie własnego monitoringu lokalnego, — budowa nowych ścieżek rowerowych, — modernizacja i remonty nawierzchni dróg.	— rozwój komunikacji, — zły stan techniczny pojazdów, — zakłady przemysłowe stanowiące potencjalne źródło emisji hałasu, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3 Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

³⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Dąbrowa Biskupia, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Struktura infrastruktury elektroenergetycznej na terenie gminy Dąbrowa Biskupia składa się z sieci wysokiego napięcia WN (110 kV), średniego napięcia SN (15 kV), niskiego napięcia nn (0,4 kV) oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV. Przebiegają również linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV Gniewkowo - Inowrocław Marulewska oraz napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV Ciechocinek – Gniewkowo. Na obszarze gminy energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia³¹.

Badania monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zostały przeprowadzone w 2022 r. przy ul. Topolowej w Dąbrowie Biskupiej (współrzędne geograficzne: 18.543525; 52.777470). Do stwierdzenia zgodności wyników

³¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

pomiarów wykorzystano wskaźnik WMe obliczany z maksymalnej wartości chwilowej uzyskanej w trakcie pomiarów (E_{max}), powiększonej o niepewność pomiaru. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1³².

Pomiary wykonane w 2022 r. w gminie Dąbrowa Biskupia, w rejonie miejsc dostępnych dla ludności wskazują, że rejestrowane natężenia pól elektromagnetycznych utrzymują się na niskich poziomach i nie przekraczają norm.

Tabela 16. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w 2022 r.

L.p.	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego (WGS84)		Nazwa jednostki terytorialnej, na obszarze której jest zlokalizowany punkt pomiarowy (miejscowość, ulica)	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz uzyskanych z 0,5 - godzinnego pomiaru dla punktu pomiarowego [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WMe	Rok wykonania pomiarów
	długość geograficzna	szerokość geograficzna					
1	18.543525	52.777469	Dąbrowa Biskupia, ul. Topolowa	0,34	0,19	0,02	2022

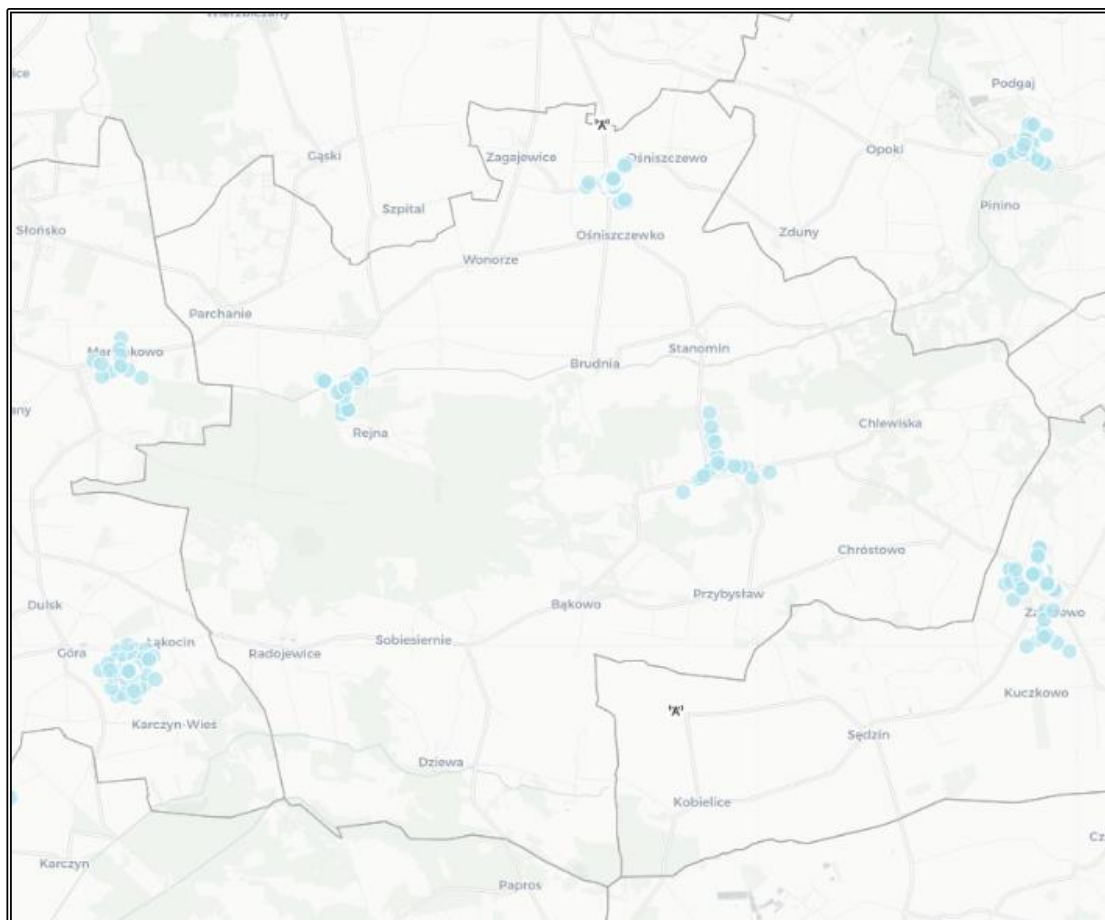
Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM, który dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi 28 V/m.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

³² Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Rysunek 8. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Legenda:

Wyniki pomiarów PEM

< 7 V/m

Instalacje

Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Urządzenia znajdujące się na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie stwarzają obecnie istotnego zagrożenia. Niemniej jednak, w ramach działań mających na celu ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym, zaleca się podejmowanie następujących środków: zakazywanie lokalizacji nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych oraz ograniczanie sytuowania stacji bazowych telefonii komórkowej w postaci masztów antenowych, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i na terenach przewidzianych pod zabudowę.

5.1.3.1 Analiza SWOT

Na podstawie analizy pól elektromagnetycznych, określono mocne i słabe strony Gminy Dąbrowa Biskupia oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia mające wpływ na poziom pól elektromagnetycznych.

Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
— dostęp do danych z SI2PEM, umożliwiający bieżący monitoring poziomu promieniowania, — brak przekroczeń dopuszczalnych norm PEM w dotychczasowych pomiarach.	— obecność linii energetycznych niskiego, średniego i wysokiego napięcia.
Szanse	Zagrożenia
— uwzględnianie infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — modernizacja sieci energetycznych przez operatora, — regulacje prawne dotyczące dopuszczalnych poziomów PEM, — rozbudowa systemu SI2PEM i zwiększenie liczby punktów pomiarowych dla lepszej kontroli środowiska, — edukacja mieszkańców w zakresie wpływu PEM – zwiększenie świadomości i zaufania do systemów monitoringu.	— rozbudowa infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne wzdłuż szlaków komunikacyjnych, — wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4 Gospodarowanie wodami

5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy

Przez obszar gminy przebiega dział wodny I-rzędu, oddzielający dorzecza Wisły i Odry. Większa (środkowa i północna) część gminy leży w dorzeczu Wisły, która dzieli się na regiony wodne Dolnej Wisły i Środkowej Wisły. Natomiast część południowa Gminy Dąbrowa Biskupia należy do dorzecza Odry i regionu wodnego Noteci. Na obszarze nie występują wody zaliczane do głównych rzek i jezior. Sieć hydrograficzną w gminie Dąbrowa Biskupia tworzą głównie rowy melioracyjne. Brak jest zbiorników wód powierzchniowych w postaci jezior (występują zarośnięte pozostałości w formie płytkich wytopisk po bryłach martwego lodu, stanowią obszary zabagnione)³³.

5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Dąbrowa Biskupia występują zlewnie następujących JCWP:

³³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

- RW20001027963 – Tążyna,
- RW2000102796499 – Kanał Parchański,
- RW60001018817899 – Kanał Bachorze,
- RW200010278749 – Bachorza,
- RW200011279699 – Tążyna od Kan. Parchańskiego do ujścia,
- RW20001129149 – Kanał Zielona Struga od Dopływu w Osieczku do ujścia,
- RW6000111881999 – Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – ocena potencjału ekologicznego) oraz ocena stanu chemicznego. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny to określenie jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych określa się poprzez przypisanie danej części jednej z pięciu klas jakości. Klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, druga – dobry, natomiast trzecia, czwarta i piąta odpowiadają stanowi umiarkowanemu, słabemu i złemu. W przypadku oceny potencjału ekologicznego klasy pierwsza i druga łącznie stanowią kategorię „dobry i powyżej dobrego”. Ostateczna klasyfikacja danej części wód zależy od wyników oceny poszczególnych elementów biologicznych, przy czym stosuje się zasadę, że końcowa klasa stanu lub potencjału ekologicznego jest równa klasie najniżej ocenionego elementu biologicznego. Podstawę prawną stanowi rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych³⁴.

³⁴ <https://wody.gios.gov.pl/> (dostęp 05.08.2025 r.)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 18. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Tążyna	RW20001027963	5 (2023)	-	>2 (2023)	-	-	-	-
Kanał Parchański	RW2000102796499	4 (2024)	3 (2023)	>2 (2023)	-	-	-	-
Kanał Bachorze	RW60001018817899	4 (2024)	>2 (2024)	>2 (2024)	>2 (2024)	-	-	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Bachorza	RW200010278749	2 (2024)	4 (2022)	>2 (2022)	-	-	-	-
Tążyna od Kan. Parchańskiego do ujścia	RW200011279699	3 (2023)	-	>2 (2023)	-	-	-	-
Kanał Zielona Struga od Dopływu w Osieczku do ujścia	RW20001129149	3 (2024)	1 (2024)	2 (2024)	-			
Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej	RW6000111881999	4 (2023)	3 (2023)	>2 (2023)	2 (2023)			

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania. Jednak na podstawie klasyfikacji zawartej w powyższej tabeli można określić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia stan ekologiczny i chemiczny części wód powierzchniowych jest zróżnicowany, jednak w wielu przypadkach odbiega od dobrego. W Kanale Parchańskim, monitorowanym w Wilkostowie, elementy biologiczne uzyskały klasę 4, a hydromorfologiczne zaklasyfikowano do 3. Wskaźniki fizykochemiczne, takie jak przewodność elektryczna, azot i fosfor wykazywały przekroczenia, co przełożyło się na ocenę poniżej poziomu dobrego. Z kolei w Kanale Bachorze (monitorowanym w Kruszwicy) stan biologiczny oceniono jako słaby, głównie ze względu na niekorzystną strukturę ichtiofauny. Pozostałe parametry, w tym zanieczyszczenia specyficzne jak miedź, również przekraczały dopuszczalne normy. W analizie chemicznej pojawiły się również przekroczenia dotyczące rtęci i difenyloterów bromowanych w tkankach ryb³⁵. Wody rzeki Tążyna pod względem elementów biologicznych uzyskały klasę 5, co oznacza bardzo zły stan ekologiczny. Natomiast wskaźniki fizykochemiczne były poniżej poziomu dobrego. Bachorza uzyskała klasę 2 dla elementów biologicznych, jednak hydromorfologia wskazywała już na klasę 4. Odcinek Tążyny od Kanału Parchańskiego do ujścia osiągnął umiarkowaną ocenę biologiczną i fizykochemiczną. Pozytywnie wyróżnia się Kanał Zielona Struga, który otrzymał bardzo dobrą ocenę hydromorfologiczną oraz dobrą jakość fizykochemiczną. W przypadku Noteci od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej elementy biologiczne oceniono na klasę 4. Podsumowując, większość jednostek wód powierzchniowych cechuje się umiarkowanym lub słabym stanem ekologicznym. Dominują przekroczenia norm w zakresie parametrów fizykochemicznych oraz niskie oceny elementów biologicznych. Jedynie pojedyncze ciekі wykazują oznaki dobrej kondycji ekologicznej. Dane te potwierdzają konieczność dalszych działań naprawczych i przeciwdziałających eutrofizacji oraz zanieczyszczeniom chemicznym.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie są zlokalizowane jeziora objęte badaniami w ramach państwowego monitoringu środowiska. Monitoring wód stojących prowadzony jest dla akwenów o powierzchni powyżej 50 ha³⁶.

5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi. Natomiast ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa

³⁵ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

³⁶ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

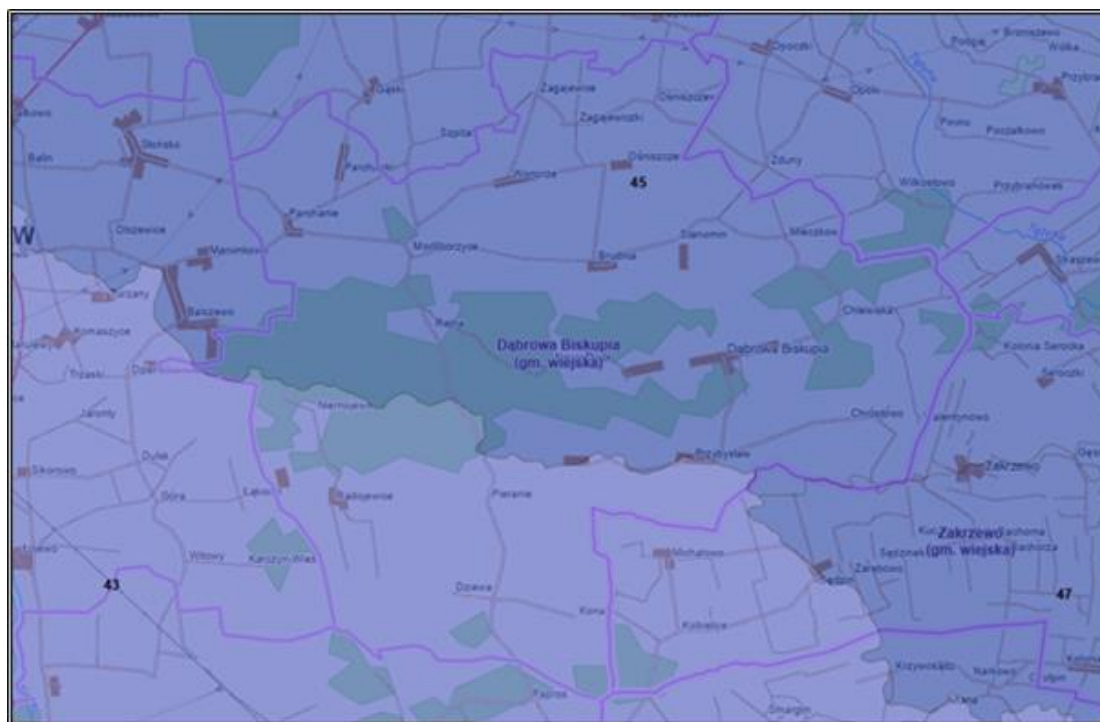
wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie występuje zagrożenie powodziowe i ryzyko powodziowe³⁷.

5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Dąbrowa Biskupia leży na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych, tj. JCWPd nr 45 (GW200045), JCWPd nr 43 (GW600043) oraz JCWPd nr 47 (GW200047), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 9. JCWPd na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie prowadzono monitoringu wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska³⁸.

³⁷ <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html> (dostęp 05.08.2025 r.)

³⁸ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) to zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, którego granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych, wydzielony ze względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe: wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii. W obszarach deficytowych w wodę kryteria ilościowe przyjęte dla GZWP mogą być niższe, lecz wyróżniające zbiornik o znaczeniu praktycznym na tle ogólnie mniej korzystnych warunków hydrogeologicznych.

Południowe oraz południowo wschodnie obszary gminy znajdują się w obrębie Doliny Kopalnej Wielkopolska (Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144). Jest to zbiornik o powierzchni 4 122,40 km², zaś proponowany obszar ochrony wynosi 30,47 km². Na przeważającym obszarze Zbiornika stwierdzono II klasę jakości wody. Wody te należą do wód słodkich o mineralizacji 0,20–0,65 g/dm³. Na większości obszaru od Obry na zachodzie po Wisłę na wschodzie są typu HCO₃-Ca-Mg, zaś od Odry po Obrę typu HCO₃-Ca, a tylko lokalnie HCO₃-SO₄-Ca-Mg. Do spożycia nadają się z reguły po redukcji związków żelaza o stężeniu 0,3–5,0 mg/dm³ i manganu o stężeniu 0,05-0,45 mg/dm³ do wielkości dopuszczalnych normą. Zwiększone stężenie amoniaku do 1,2 mg/dm³ jest wynikiem przemian geochemicznych w warstwie zawierającej rozproszoną materię organiczną. Wód podziemnych zbiornika do tej pory nie zanieczyszczono.

Tabela 19. Charakterystyka GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska

Powierzchnia zbiornika	4 122,40 km ²
Powierzchnia obszaru ochronnego	30,47 km ²
Typ zbiornika	Porowy
Klasa jakości wody	na przeważającym obszarze II

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Rysunek 10. GZWP na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia istnieje szereg potencjalnych zagrożeń, które mogą wpływać na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich. Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy sprawia, że budowa kanalizacji sanitarnej jest często ekonomicznie nieuzasadniona. W takiej sytuacji, mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamba), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne. Ponadto zagrożeniem może być również eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, z których niedostatecznie oczyszczone ścieki bytowe mogą bez kontroli być wprowadzane do gruntu, zanieczyszczając wody podziemne.

Zagrożenie dla cieków powierzchniowych stanowi także intensywne rolnictwo, które dominuje w strukturze użytkowania gruntów. Spływ powierzchniowy z pól uprawnych (szczególnie po

intensywnych deszczach) może przenosić nawozy mineralne oraz środki ochrony roślin bezpośrednio do rowów melioracyjnych, które tworzą sieć hydrograficzną Gminy. W przypadku nadmiernego, długotrwałego spływu składników biogennych do wód, dochodzi do ich przeżyźnienia. Proces ten, zwany eutrofizacją prowadzi do szeregu konsekwencji tj. zakwity (gwałtowny rozwój makrofity i toksycznego fitoplanktonu – glony, sinice), zakwaszenie wód, pogłębienie strefy beztlenowej, spadek przezroczystości wody, wymieranie ichtiofauny, znaczne pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. W efekcie, zbiornik wodny ulega postępującej degradacji, która może doprowadzić do jego całkowitego zaniku na skutek zarastania³⁹.

5.1.4.7. Zagrożenie suszą

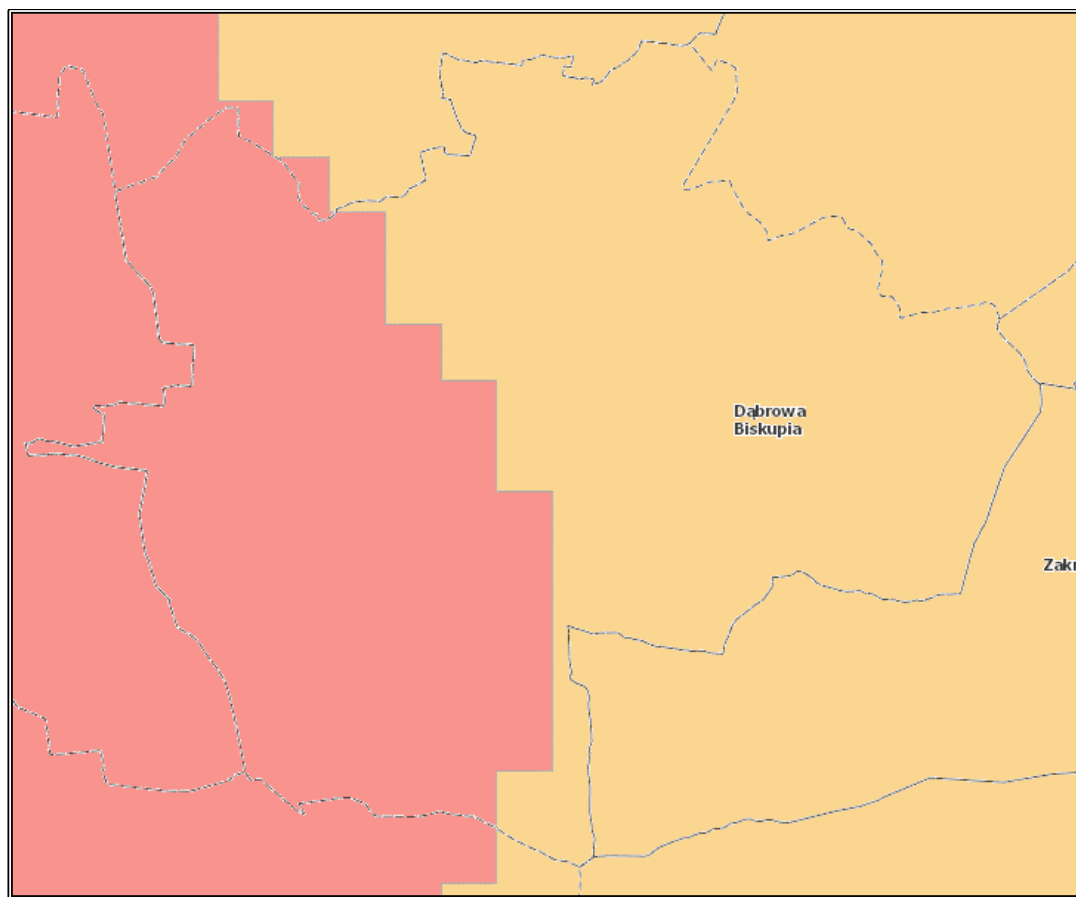
Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę atmosferyczną,
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza atmosferyczna to zjawisko występujące w okresie, gdy ilość opadów jest znacznie niższa od średnich wartości wieloletnich lub opady są całkowicie nieobecne. Skutkiem takiego niedoboru jest stopniowe zmniejszanie się wilgotności, szczególnie odczuwalne w cieplejszych miesiącach roku, kiedy to wzrasta intensywność parowania oraz ewapotranspiracji, czyli procesu określającego potencjalną szybkość utraty wody z gleby i roślin, przy założeniu nieograniczonej dostępności wody. Taki stan prowadzi do uszczuplania zasobów wodnych w glebie oraz w wodach powierzchniowych. W zależności od warunków przyrodniczych, ich zróżnicowania przestrzennego oraz stopnia wykorzystania wody, susza atmosferyczna może wywołać kolejne formy niedoboru – suszę rolniczą, hydrologiczną, a nawet hydrogeologiczną. Zachodnia część Gminy Dąbrowa Biskupia należy do terenów ekstremalnie zagrożonych suszą tego typu, zaś wschodnia część do silnie zagrożonych.

³⁹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Rysunek 11. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

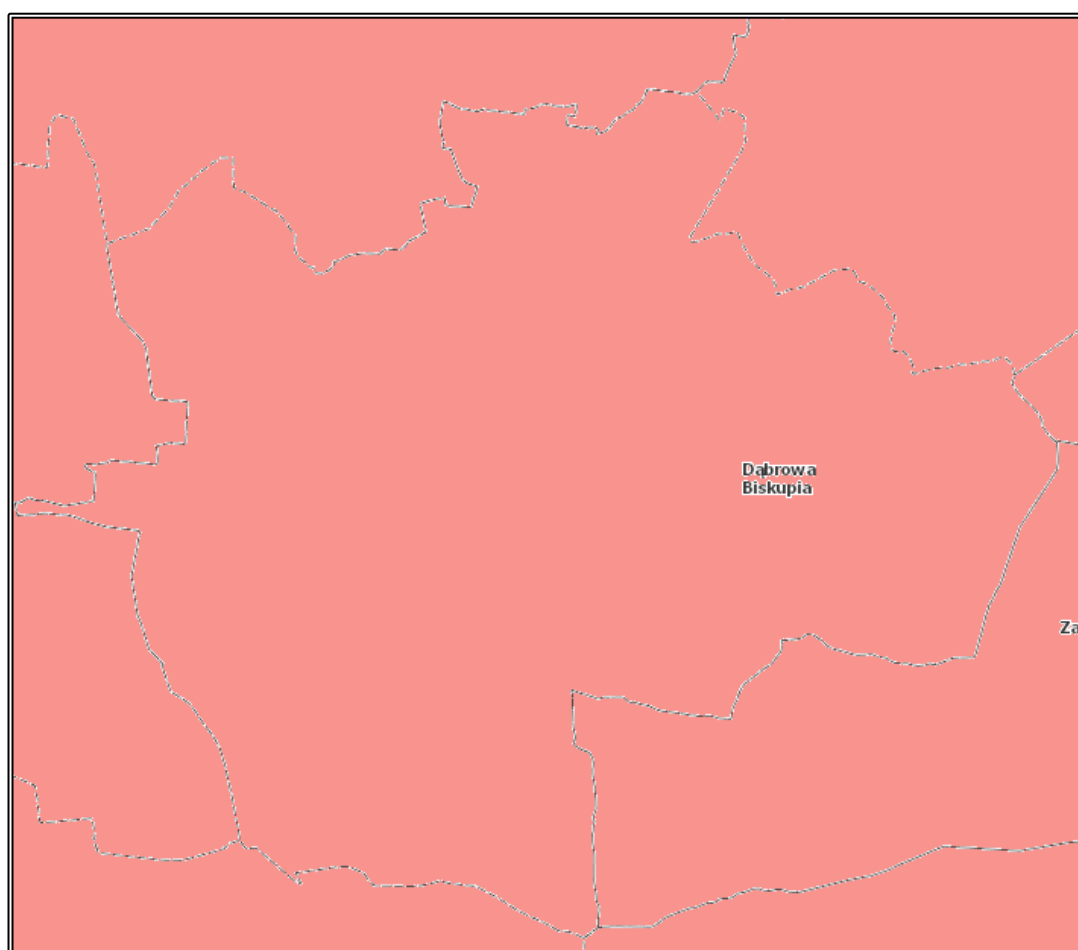
Legenda:

- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Susza rolnicza, nazywana również suszą glebową, to stan, w którym zawartość wody w glebie jest zbyt niska, aby zapewnić roślinom odpowiednie warunki do wzrostu i prowadzenia efektywnej działalności rolniczej. Jest ona bezpośrednim następstwem przedłużającej się suszy atmosferycznej. Należy jednak podkreślić, że nie każdy okres bez opadów i towarzyszący mu spadek wilgotności gleby oznacza wystąpienie suszy rolniczej. O jej zaistnieniu decyduje pojawienie się oznak stresu wodnego u roślin, takich jak ograniczenie wzrostu, spadek biomasy czy obniżenie plonów. Stopień nasilenia i czas występowania deficytu wodnego w glebie są silnie uzależnione od jej zdolności do zatrzymywania wody. Wpływa to na zróżnicowany charakter zjawiska w zależności od rodzaju gleby i lokalnych warunków przyrodniczych. Susza rolnicza może prowadzić do bezpośrednich strat w naturalnych ekosystemach, jednak jej najbardziej odczuwalne skutki dotyczą rolnictwa i gospodarki leśnej. Cały obszar gminy Dąbrowa Biskupia znajduje się w strefie ekstremalnego zagrożenia występowaniem suszy rolniczej.

Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

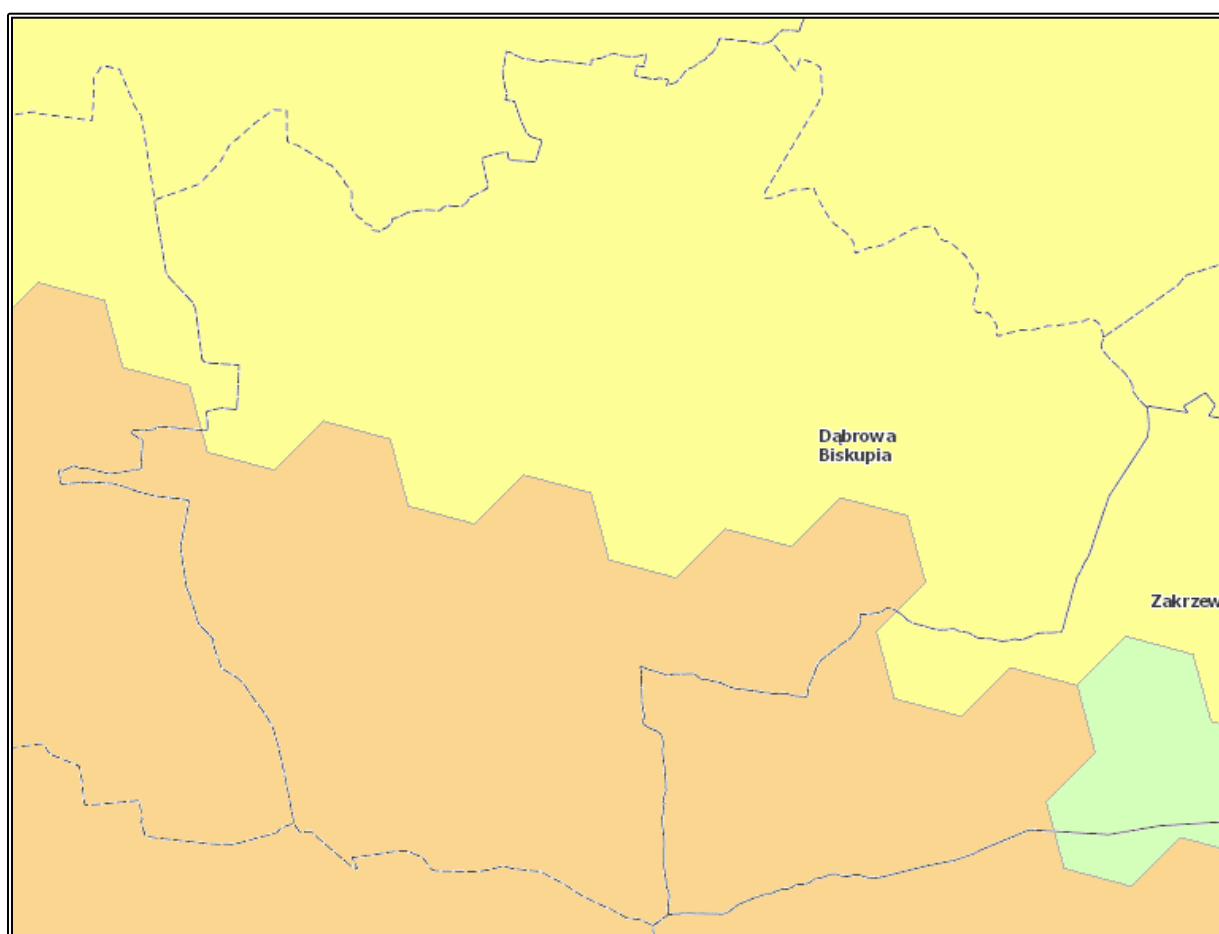
Legenda:

- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Susza hydrologiczna to stan, w którym poziom wód powierzchniowych – rzek, jezior czy zbiorników wodnych utrzymuje się poniżej średnich wartości notowanych w długim okresie czasu. Zjawisko to najczęściej rozwija się jako kolejny etap pogarszających się warunków wodnych, następujący po suszy atmosferycznej i rolniczej. Może także wystąpić niezależnie, nawet po ustaniu okresu bezopadowego. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną przedstawia sytuację na terenie gminy Dąbrowa Biskupia. Większość obszaru gminy znajduje się w strefie umiarkowanego zagrożenia suszą hydrologiczną, jedynie południowo-zachodnia część charakteryzuje się silnym zagrożeniem.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

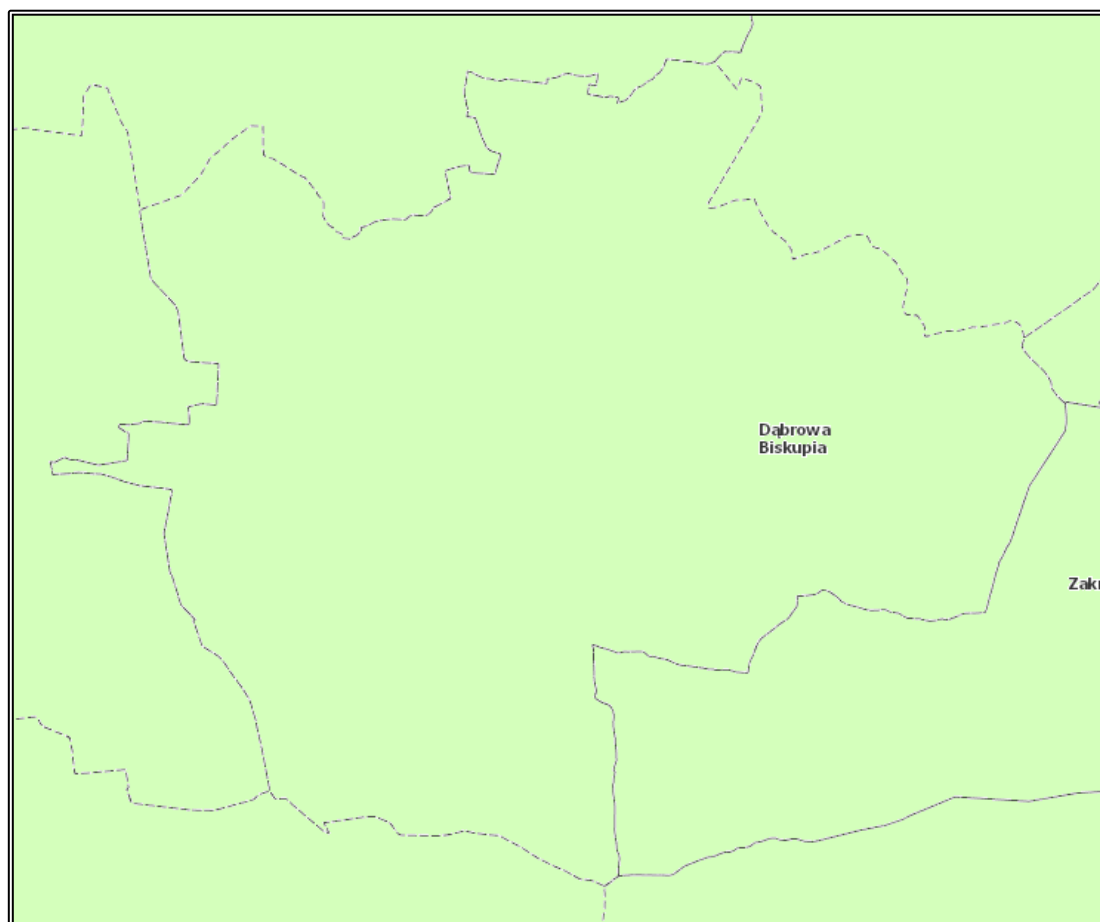
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Susza hydrogeologiczna, znana również jako niżówka hydrogeologiczna, to zjawisko polegające na obniżeniu poziomu zwierciadła wód podziemnych poniżej ustalonych stanów niskich ostrzegawczych. Pierwszymi objawami tego zjawiska są najczęściej wysychanie płytkich studni oraz spadek wydajności ujęć wody. Na podstawie poniższej mapy można zauważyć, że cały obszar gminy Dąbrowa Biskupia należy do strefy słabo zagrożonej suszą hydrogeologiczną.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

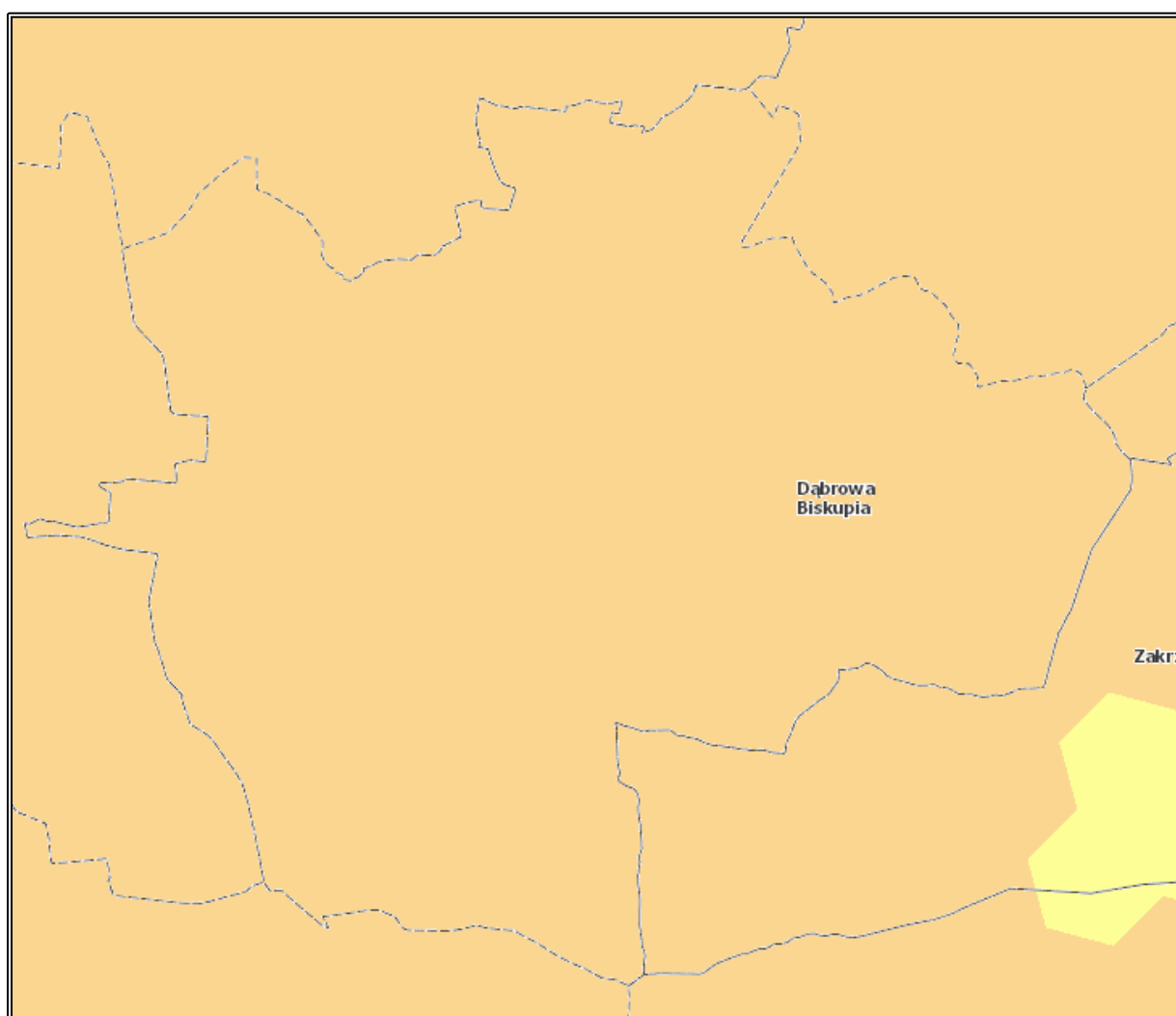
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Zestawienie łączne wyników zagrożenia suszą dostarcza istotnych wniosków diagnostycznych z punktu widzenia planowania w gospodarowaniu wodą. Na podstawie poniższej mapy można stwierdzić, że cały obszar gminy Dąbrowa Biskupia znajduje się w strefie silnego zagrożenia suszą.

Rysunek 15. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 05.08.2025 r.)

Zjawisko suszy prowadzi do intensywnego parowania wody z gleby, co skutkuje jej przesuszeniem i obniżeniem zdolności do podtrzymywania życia roślin. Wysuszenie roślinności zwiększa ryzyko występowania pożarów, zwłaszcza na terenach leśnych i trawiastych, ponieważ sucha biomasa staje się łatwopalna. Dodatkowo, obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych ogranicza dostęp do wody pitnej, co może negatywnie wpłynąć na życie mieszkańców oraz funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw. W związku z tym konieczne jest wdrażanie kompleksowych działań zarówno zapobiegawczych, jak i adaptacyjnych, które pozwolą ograniczyć skutki suszy dla środowiska naturalnego, gospodarki oraz społeczności lokalnych.

W celu przeciwdziałania skutkom suszy sporządzony został Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. W Planie tym zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”, co odpowiada brzmieniu art. 184 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo wodne przed jego nowelizacją.

5.1.4.8 Analiza SWOT

W poniższej tabeli określono mocne i słabe strony Gminy Dąbrowa Biskupia oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia w zakresie obszaru interwencji: gospodarowanie wodami.

Tabela 20. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
— monitoring wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — brak zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gminy.	— ekstremalne i silne zagrożenie suszą na terenie gminy, — zanieczyszczenie środowiska na terenach nieskanalizowanych, — brak jezior i naturalnych zbiorników retencyjnych.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — dofinansowanie na likwidację zbiorników bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, — możliwość rozbudowy kanalizacji, — pozyskiwanie środków na adaptację do suszy i przeciwdziałanie eutrofizacji.	— działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zmiany klimatu wpływające na zjawiska występowania susz, bądź gwałtownych deszczy, — postępująca degradacja cieków.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej na terenie jednostki samorządu terytorialnego podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz efektywnego odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa

W latach 2020-2024 sieć wodociągowa na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zachowała stałą długość, wynoszącą 166,53 km. Brak zmian sugeruje, że w analizowanym okresie nie prowadzono inwestycji związanych z rozbudową infrastruktury wodociągowej. Jednocześnie obserwowany jest systematyczny wzrost liczby przyłączy wodociągowych prowadzących do

budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W 2020 r. było ich 1 268, natomiast w 2024 r. liczba ta wzrosła do 1 310. Na podstawie danych podawanych w sprawozdaniach do GUS w latach 2020-2022 notowano awarie sieci wodociągowej, odpowiednio 35, 53 i 50 przypadków. Może to świadczyć o intensywnej eksploatacji i możliwym zużyciu technicznym. Od 2023 r. następuje jednak gwałtowny spadek liczby awarii do zaledwie 5 w 2023 r. i 15 w 2024 r. – zmiana ta wynika ze zmiany podawania danych do sprawozdań GUS (wcześniej podawano wszystkie awarie zgodnie z kartami awarii - od 2023 do GUS podawane są duże awarie stanowiące duży ubytek wody).

Tabela 21. Sieć wodociągowa na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci	km	166,53	166,53	166,53	166,53	166,53
Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 268	1 276	1 296	1 301	1 310
Ilość awarii sieci wodociągowej	szt.	35	53	50	5	15

Źródło: Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

W latach 2020 i 2021 poziom zwodociągowania utrzymywał się na bardzo wysokim poziomie 99,20%. Oznacza to, że niemal wszyscy mieszkańcy Gminy byli objęci dostępem do wodociągu. W kolejnych latach – 2022 i 2023 nastąpił niewielki spadek do 98,90% i 98,80%. Zmiany te są minimalne i mogą świadczyć o pojawieniu się nowych zabudowań na terenach jeszcze niezabudowanych.

Tabela 22. Stopień zwodociągowania na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Stopień zwodociągowania ⁴⁰	99,20	99,20	98,90	98,80	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Gmina Dąbrowa Biskupia jest zaopatrywana w wodę przez dwa publiczne wodociągi grupowego zaopatrzenia: Wodociąg Dąbrowa Biskupia oraz Wodociąg Parchanie. Wodociąg Dąbrowa Biskupia obsługuje miejscowości Dąbrowa Biskupia, Nowy Dwór, Bąkowo, Głojkowo, Pieranie, Konary, Dziewa, Sobiesierne, Radojewice, Pieczyska, Niemojewo, Przybysław, Chróstowo, Walentynowo, Chlewiska, natomiast wodociąg Parchanie zaopatruje w wodę następujące miejscowości w gminie Dąbrowa Biskupia: Parchanie, Parchanki, Modliborzyce, Rejna, Brudnia, Stanomin, Wola Stanomińska, Mleczo, Wonorze, Zagajewice, Zagajewiczki, Ośniszczewo, Ośniszczewko, do 7 lutego 2024r. Gmina Dąbrowa Biskupia

⁴⁰ Brak danych za 2024 r. w GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (dostęp: 06.08.2025 r.)

prowadziła sprzedaż wody do gminy Gniewkowo zaopatrując w wodę miejscowości Gąski, Szpital, Lipionka i Żyrosławice. Oba systemy zapewniają mieszkańcom dostęp do uzdatnionej wody pitnej i zwiększają bezpieczeństwo dostaw dzięki możliwości wzajemnego uzupełniania się w przypadku awarii⁴¹.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia występują także dwie Stacje Uzdatniania Wody:

— Parchanie;

— Dąbrowa Biskupia⁴².

Na podstawie badań przeprowadzonych w kwietniu 2025 r. przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Inowrocławiu, wody z wodociągu Dąbrowa Biskupia i Parchanie zostały ocenione jako przydatne do spożycia przez ludzi, zgodnie rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). W przypadku wodociągu Dąbrowa Biskupia próbki pobrano z kranu w pomieszczeniu socjalnym Urzędu Gminy oraz ze Stacji Uzdatniania Wody. Z kolei dla wodociągu Parchanie pobór miał miejsce w kranie kotłowni szkoły oraz na hali SUW w Parchaniu. Analizy objęły zarówno parametry mikrobiologiczne, jak i fizykochemiczne. W obu przypadkach jakość wody spełniała wymagania. Oznacza to, że nie stwierdzono obecności mikroorganizmów chorobotwórczych ani przekroczeń norm w zakresie składu chemicznego. Woda z obu wodociągów jest więc bezpieczna i nadaje się do spożycia przez mieszkańców. Wodociąg Dąbrowa Biskupia zaopatruje około 2 733 osoby i ma wydajność rzeczywistą na poziomie 495,6 m³/dobę, natomiast wodociąg Parchanie obsługuje 2 172 mieszkańców przy wydajności 543 m³/dobę. W obu przypadkach woda jest uzdatniana poprzez odmanganianie, odżelazianie oraz dezynfekcję chemiczną. Wyniki potwierdzają, że infrastruktura wodociągowa na terenie gminy Dąbrowa Biskupia jest sprawna, dobrze utrzymana i spełnia wymagania służb sanitarnych, gwarantując mieszkańcom dostęp do wody wysokiej jakości⁴³.

5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna

System kanalizacyjny w Gminie Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024 wykazywał stabilność pod względem infrastrukturalnym oraz stopniową poprawę efektywności funkcjonowania. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej pozostawała niezmienna przez cały analizowany okres

⁴¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

⁴² Raport o stanie Gminy Dąbrowa Biskupia za 2024 r.

⁴³ Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu Dąbrowa Biskupia, 15 maja 2025 r. i Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu Parchanie, 25 kwietnia 2025 r.

i wynosiła 38,15 km. Liczba przyłączy kanalizacyjnych systematycznie rosła od 330 w 2020 r. do 347 w 2024 r. Choć wzrost ten jest stosunkowo niewielki, świadczy o rozszerzającym się zasięgu usług kanalizacyjnych i podłączaniu kolejnych gospodarstw domowych do systemu.

Na podstawie danych podawanych w sprawozdaniach do GUS w latach 2020-2022 notowano relatywnie dużo awarii sieci kanalizacyjnej. W 2020 r. odnotowano aż 302 awarie, natomiast w 2024 r. już tylko 26. wodociągowej. Od 2023 r. następuje jednak gwałtowny spadek liczby awarii do zaledwie 17 w 2023 r. i 26 w 2024 r. – zmiana ta wynika ze zmiany podawania danych do sprawozdań GUS (analogicznie jak w przypadku wodociągów wcześniej podawano wszystkie awarie zgodnie z kartami awarii - od 2023 do GUS podawane są duże awarie). Liczba zbiorników bezodpływowych zmniejszyła się z 644 do 630 sztuk.

Z kolei liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła z 168 w 2020 r. do 245 w 2024 r., co obrazuje rosnące zainteresowanie indywidualnymi systemami oczyszczania. Może to wynikać zarówno z działań edukacyjnych i ekologicznych, jak i z lokalnych programów wsparcia inwestycji prośrodowiskowych.

Tabela 23. System kanalizacyjny na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	38,15	38,15	38,15	38,15	38,15
Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	330	337	341	345	347
Ilość awarii sieci kanalizacyjnej	szt.	302	270	251	17	26
Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	644	659	649	639	630
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	168	176	186	217	245

Źródło: Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

W analizowanym okresie stopień skanalizowania utrzymywał się na niskim, ale nieznacznie rosnącym poziomie. W 2020 r. wynosił 25,80%, natomiast w 2023 r. osiągnął 26,20%. Oznacza to wzrost o zaledwie 0,4 punktu procentowego w ciągu czterech lat. Tak niewielki poziom skanalizowania może być skutkiem rozproszonej zabudowy wiejskiej, wysokich kosztów inwestycji infrastrukturalnych lub ograniczeń terenowych. Mimo to, wzrost liczby przyłączy i rozwoju przydomowych oczyszczalni ścieków sugeruje, że Gmina podejmuje działania zmierzające do poprawy sytuacji.

Tabela 24. Stopień skanalizowania na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Stopień skanalizowania ⁴⁴	25,80	26,10	25,90	26,20	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> (dostęp: 06.08.2025 r.)
Od kwietnia 2025 r. Gmina Dąbrowa Biskupia nie należy do żadnej aglomeracji ściekowej. Aglomerację Dąbrowa Biskupia, I_d aglomeracji PLKP085 wyznaczoną w dniu 21 grudnia 2020r. Uchwałą Nr XX/161/2020 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia (Dz. Urz. Woj. Kuj - Pom., 2020r., poz. 6749) ze względu na niedostateczną liczbę RLM zniesiono uchwałą nr XI/69/2025 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia w dniu 16 kwietnia 2025 r. w sprawie zniesienia aglomeracji Dąbrowa Biskupia.

Brak statusu aglomeracji ściekowej przekłada się na ograniczone możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych (np. funduszy unijnych, na rozwój infrastruktury kanalizacyjnej). Brak aglomeracji może również powodować trudności w planowaniu strategicznych inwestycji kanalizacyjnych, szczególnie na obszarach rozproszonej zabudowy wiejskiej.

5.1.5.3 Analiza SWOT

Na podstawie analizy dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Dąbrowa Biskupia określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia płynące z otoczenia mające wpływ na gospodarkę wodno-ściekową.

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
— rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej, — prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni, — rozbudowana sieć wodociągowa zaopatrująca niemal wszystkich mieszkańców gminy w wodę; — kontrola jakości wody do spożycia z wodociągów gminnych, — pozytywne wyniki kontroli sanitarnej, — dwie stacje uzdatniania wody, — znaczący spadek liczby awarii sieci kanalizacyjnej.	— nagminne przekształcanie, podział dotychczasowych działek rolnych w działki budowlane na terenach poza infrastrukturą wodno – kanalizacyjną, — brak możliwości skanalizowania całego terenu gminy ze względu na zbyt duże odległości między — korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych; — problemy z utrzymywaniem warunków nałożonych pozwoleniami wodnoprawnymi na usługi wodne polegające na wprowadzaniu ścieków bytowych wylotami do rowów melioracyjnych z 54 gminnych oczyszczalni przydomowych wpiętych w 4 kolektory ściekowe w miejscowości Parchanie i 9 oczyszczalni grupowych w budynkach zbiorowego zamieszkania,

⁴⁴ Brak danych za 2024 r. w GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (dostęp: 06.08.2025 r.)

	— niski stopień skanalizowania gminy, — brak możliwości finansowych m.in. poprzez likwidację aglomeracji ściekowej na terenie gminy na modernizację, wymianę wiekowej infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej. — brak możliwości finansowych na budowę nowej oczyszczalni ścieków i likwidację dotychczasowej
Szanse	Zagrożenia
— rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, — budowa oczyszczalni ścieków, — rozbudowa sieci kanalizacyjnej, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury wodno-ściekowej, — możliwość współpracy międzygminnej.	— niewłaściwe zagospodarowanie powstałych nieczystości ciekłych przez mieszkańców niemających dostępu sieci kanalizacyjnej, — awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników, — nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych, — niekontrolowany pobór wody podziemnej na potrzeby rolnictwa, często ze studni głębinowych bez pozwoleń wodnoprawnych, — kradzieże wody z hydrantów, — ryzyko susz i zmian klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

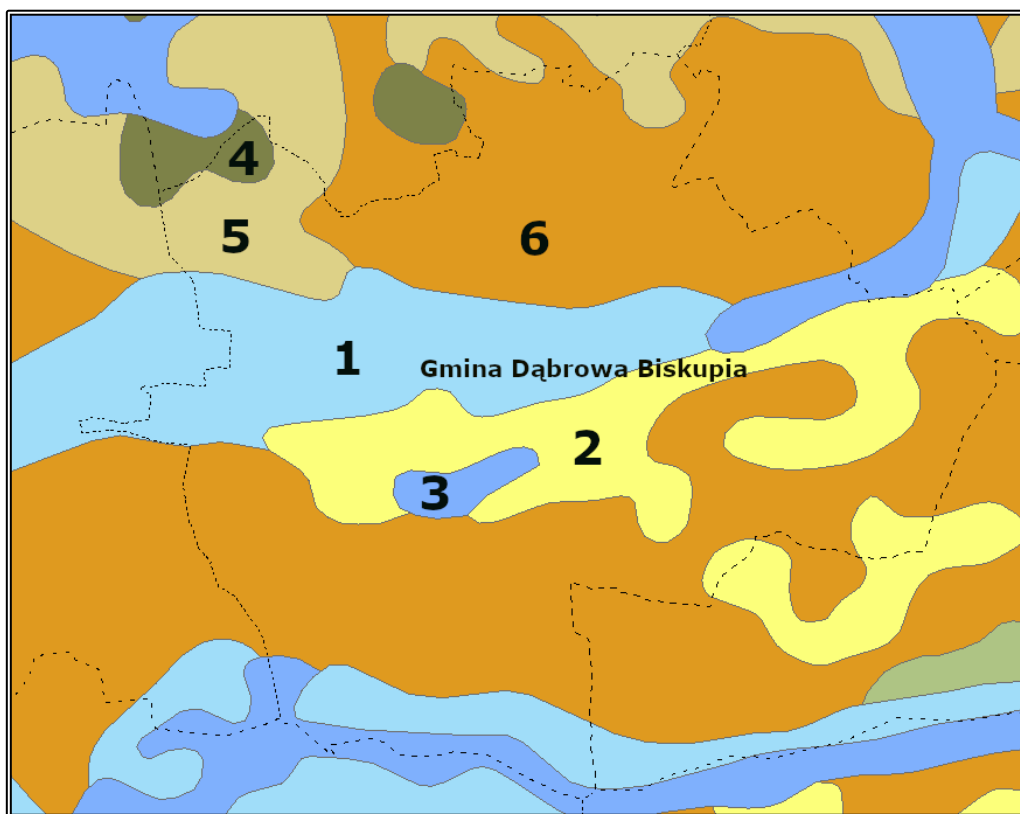
5.1.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu gminy Dąbrowa Biskupia jest w głównej mierze płaską równiną, miejscami lekko falistą, a różnice wysokości nie przekraczają kilku metrów. Niewielka liczba wyniosłości i obniżeń terenu zlokalizowana jest w centralnej części gminy. Porośnięte są one przez kompleks leśny Lasów Balczewskich, przez co nie wyróżnia się znacząco w krajobrazie. Typowa rzędna obszaru gminy wynosi około 90 m n.p.m. i rośnie do około 95 m n.p.m. w kierunku południowym. Najbardziej wyróżniającą się formą terenu jest przebiegająca przez centralną część gminy dolina Kanału Parchańskiego, która przy wschodniej granicy osiąga obniżenie około 75 m n.p.m., co powoduje już uwidocznienie się w tej części jednostki stref krawędziowych doliny⁴⁵.

Rozmieszczenie głównych utworów przypowierzchniowych występujących na terenie gminy Dąbrowa Biskupia przedstawia rysunek poniżej.

⁴⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Tabela 26. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia

Legenda:

1. Piaski, żwiry i mułki rzeczne
2. Piaski eoliczne, lokalnie w wydmach
3. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły
4. Iły, mułki i piaski zastoiskowe
5. Piaski i żwiry sandrowe
6. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy>
(dostęp: 06.08.2025 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 290 ze zm.) obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia zinwentaryzowano 5 złóż kopalin oraz 2 aktualne obszary górnicze. Ogólną charakterystykę obszaru złóż i obszarów górniczych przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 27. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Numer złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
KN 16244	Dąbrowa Biskupia	7,5234	PIASKI I ŻWIRY – złoże zagospodarowane
KN 2835	Konary	5,2720	PIASKI I ŻWIRY – złoże rozpoznane szczegółowo
KN 8568	Konary I	1,4100	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów
KN 20613	Mleczkowo MR	1,9998	PIASKI I ŻWIRY – złoże zagospodarowane
WB 727	Podgórze-Bąkowa	100,0000	WĘGLE BRUNATNE – złoże o zasobach prognostycznych

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 06.08.2025 r.)

Tabela 28. Aktualne obszary górnicze na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Nazwa przestrzeni	Nr w rejestrze	Położenie
Mleczkowo MR	10-2/8/730	Mleczkowo, dz. 157
Dąbrowa Biskupia	10-2/6/529	Dąbrowa Biskupia, dz. 103/6

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 06.08.2025 r.)

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Oslony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie rozpoznano obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

5.1.6.1 Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów geologicznych, określić jakie są mocne i słabe strony Gminy Dąbrowa Biskupia oraz szanse i zagrożenia płynące z otoczenia mające wpływ na poziom zasoby geologiczne.

Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie złóż surowców naturalnych i obszarów górniczych, — brak terenów osuwiskowych.	— przekształcenie terenu związane z eksploatacją złóż surowców naturalnych.
Szanse	Zagrożenia

— rozwój nowych technologii poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych, prace badawcze PIG wpływające na odpowiednie rozpoznanie terenów, — ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego, — nacisk na rekultywację terenów po zakończonych eksploatacjach kopalin.	— mogące wystąpić osuwiska związane z eksploatacją złóż surowców naturalnych, — presja ze strony działających podmiotów gospodarczych zajmujących się eksploatacją złóż kopalin, — ograniczenia środowiskowe i formalno-prawne mogą opóźniać lub uniemożliwiać eksploatację, — eksploatacja surowców może spotkać się z oporem lokalnych społeczności.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7 Gleby

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka. Wynika to z faktu, że wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalin lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ucięcie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Gmina Dąbrowa Biskupia ma charakter wiejski ze znaczą przewagą użytków rolnych. Gleby na terenie gminy posiadają korzystny poziom przydatności rolniczej. W części północnej jednostki oraz południowo-wschodniej występują czarne ziemie i gleby brunatne wytworzone na glinach, zaliczane do kompleksów 1 (pszennego bardzo dobrego) i 2 (pszennego dobrego), rzadziej 4 (żytniego bardzo dobrego). Stanowią one część rozległego kompleksu urodzajnych gleb znajdujących się na Kujawach. Zaliczane są do gleb o najlepszej przydatności dla rolnictwa w całym województwie. Na pozostałych obszarze gminy występują gleby wytworzone na utworach piaszczysto-gliniastych, zaliczane do kompleksów 5 (żytniego dobrego) i 6 (żytniego słabego), rzadziej 4 (pszennego bardzo dobrego) i 8 (zbożowo-pastewnego mocnego). Są to m.in. gleby rdzawe, płowe, mułowo-torfowe oraz murszowo-mineralne. Największe tereny użytków zielonych zlokalizowane są w południowej części gminy. Są to przede wszystkim klasy 2z i 3z (średnich i słabych). Wyspowo występują również gleby mineralne słabszych kompleksów. W pozostałych częściach gminy zlokalizowane są niewielkie płyty głównie średnich i słabych użytków zielonych. W klasyfikacji bonitacyjnej

przeważają grunty orne klasy III oraz IV. Z klas o najwyższej wartości dominuje klasa II, natomiast z najniższych - klasa V. W klasyfikacji użytków zielonych dominuje klasa IV⁴⁶.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647).

Na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

Nie występują również historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.

5.1.7.1 Analiza SWOT

W poniższej tabeli przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gleby.

Tabela 30. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— mała degradacja gleb spowodowana działalnością przemysłową, — występowanie gleb o wysokiej żyzności, — brak historycznych zanieczyszczeń gleb, — obecność gleb sprzyjających rozwojowi rolnictwa.	— zanieczyszczenie gleb spowodowane uprawianiem rolnictwa m.in. nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, — brak stałego monitoringu jakości gleb, — zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — stopniowa likwidacja szamb i rozwój sieci kanalizacyjnej, — popularyzacja działań ekologicznych, — restrykcyjne normy środowiskowe dla zakładów i przedsiębiorców, oraz rolników	— postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — zagrożenie jakości gleb z uwagi na działalność rolniczą (degradacja chemiczna i biologiczna), — większa częstotliwość susz w wyniku zmian klimatycznych pogłębia problemy gleb.

⁴⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

wpływające na zapobieganie skażeniu gleb, — włączenie obszaru do sieci monitoringu chemizmu gleb.	
--	--

Źródło: Opracowanie własne

5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dąbrowa Biskupia przyjęty uchwałą nr XLVI/347/2023 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 31 stycznia 2023 r. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, głównie poprzez ustalenie:

- wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości,
- wymagań w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- wymagań dotyczących kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych,
- rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe,
- zasad utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolnej,
- obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminów jej przeprowadzania.

Segregacja na terenie gminy Dąbrowa Biskupia odbywa się dla odpadów gromadzonych selektywnie, która jest prowadzona z podziałem na pojemniki:

- niebieski - dla papieru;

- żółty - dla tworzyw sztucznych, metali oraz opakowań wielomateriałowych;
- brązowy - dla bioodpadów;
- zielony - dla szkła;
- czarny - dla niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- biały dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych zbieranych selektywnie w kontenerach lub workach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i pkt.5⁴⁷.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany przy Mechaniczno-Biologicznej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Lipowej 10 w Dąbrowie Biskupiej. PSZOK stanowi ważny element lokalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, umożliwiając mieszkańcom odpowiedzialne i zgodne z przepisami przekazywanie odpadów, które nie powinny trafiać do pojemników ogólnych. Do PSZOK-u przyjmowane są wyłącznie odpady pochodzące z gospodarstw domowych, co oznacza, że mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać tam m.in. tam m.in. papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, przeterminowane leki i chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony od samochodów osobowych - do 4 szt. na rok z nieruchomości, budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne zebrane w sposób selektywny - do 2 m³ na rok z nieruchomości; igły i strzykawki i inne odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstających w gospodarstwie domowy, odzież i tekstylia. Działalność punktu przyczynia się do zwiększenia poziomu selektywnej zbiórki odpadów w gminie, ograniczenia ilości odpadów trafiających na składowiska oraz poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców⁴⁸.

Tabela 31. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2023-2024

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2023	2024
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	60,8400	65,7800
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	60,3800	68,3100
15 01 07	Opakowania ze szkła	41,6800	0,2400
16 01 03	Zużyte opony	3,3400	2,8800

⁴⁷ *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dąbrowa Biskupia* przyjęty uchwałą nr XLVI/347/2023 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 31 stycznia 2023 r.

⁴⁸ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia za 2024 r.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2023	2024
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	8,7800	3,8800
17 01 02	Gruz ceglany	2,0400	5,8000
20 01 01	Papier i tektura	0,1400	0,5600
20 01 02	Szkło	42,8400	80,6900
20 01 10	Odzież	0,5020	1,6000
20 01 11	Tekstylia	0,2000	0,4400
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,2580	1,1400
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,2000	0,9400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,1820	1,6000
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,1200	-
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	81,5000	88,4100
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	4,9000	7,6600
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 036,16	1 100,7800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	18,7200	35,8200
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach		1 364,7820	1 466,5300

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dąbrowa Biskupia za lata 2023, 2024

W latach 2023-2024 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia odnotowano wyraźny wzrost łącznej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych. W 2023 r. wyniosła ona 1 364,78 t, natomiast w 2024 r. osiągnęła 1 466,53 t, co oznacza przyrost o ponad 100 t. Zwiększyła się również masa odpadów zbieranych selektywnie, takich jak opakowania z papieru i tektury oraz tworzywa sztuczne. Podobny trend można zaobserwować w odniesieniu do szkła, którego masa wzrosła niemal dwukrotnie. Wzrost nastąpił w przypadku odpadów wielkogabarytowych i odpadów ulegających biodegradacji. Znacząco zwiększyła się ilość odpadów zmieszanych, z 1 036,16 t do 1 100,78 t, co świadczy o wysokim udziale tej frakcji w odpadach komunalnych. Wzrasta również ilość odpadów problemowych, takich jak zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, tekstylia, odzież czy odpady zawierające freony. Wciąż istotnym wyzwaniem dla Gminy pozostaje wysoka ilość odpadów zmieszanych, która wskazuje na potrzebę dalszych działań edukacyjnych i organizacyjnych w zakresie segregacji.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Gminy są również zobowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku w badanej gminie:

- do 16 lipca 2013 roku – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

— do 16 lipca 2020 roku oraz w latach następnych – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Gmina Dąbrowa Biskupia, na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (zmienionego rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych), dokonywała corocznych obliczeń wymaganych poziomów osiągniętych przez Gminę. Osiągnięte poziomy przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 32. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2023-2024

POZIOM	BADANE LATA	
	2023	2024
Wymagany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najwyżej	35,00	35,00
Osiągnięty przez Gminę Dąbrowa Biskupia [%]	33,53	35,85

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dąbrowa Biskupia za lata 2023, 2024
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska, dopuszczalny poziom takich odpadów kierowanych na składowiska nie powinien przekraczać 35%. W 2023 r. Gmina osiągnęła poziom 33,53%, a więc nieznacznie poniżej limitu, co oznaczało spełnienie wymagań. W kolejnym roku sytuacja uległa pogorszeniu, ponieważ poziom ten wzrósł do 35,85%, czyli przekroczono próg ustawowy.

Tabela 33. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2023-2024

POZIOM	BADANE LATA	
	2023	2024
Wymagany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najmniej	35,00	45,00
Osiągnięty przez Gminę Dąbrowa Biskupia [%]	25,34	23,70

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dąbrowa Biskupia za lata 2023, 2024
Zgodnie z przepisami, w 2023 r. Gmina powinna osiągnąć co najmniej 35% poziomu recyklingu, natomiast w 2024 r. wzrósł do 45%. Niestety, Gmina nie spełniła tych wymagań w żadnym z analizowanych lat. W 2023 r. osiągnięto poziom jedynie 25,34%, a w 2024 r. wynik

ten spadek jeszcze bardziej – do 23,70%. Sytuacja ta wskazuje na pewne wyzwania w zakresie systemu selektywnej zbiórki i dalszego zagospodarowania odpadów. Konieczne będzie wdrożenie bardziej efektywnych rozwiązań, takich jak poprawa selektywnej zbiórki, rozszerzenie dostępności PSZOK oraz działania edukacyjne.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie gminy obowiązuje Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013-2032 przyjęty uchwałą nr XXIX/202/2013 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 27 czerwca 2013 r. i zmieniony:

- uchwałą nr XIII/80/2016 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 lutego 2016 r.,
- uchwałą nr IV/26/2015 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 stycznia 2015 r.,
- uchwałą nr XXXIV/236/2014 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 27 lutego 2014 r.,
- uchwałą nr XXIV/163/2017 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 30 marca 2017 r.,
- uchwałą nr XXXII/221/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 lutego 2018 r.,
- uchwałą nr XXXV/239/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 maja 2018 r.,
- uchwałą nr VI/42/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 kwietnia 2019 r.,
- uchwałą nr XIV/115/2020 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 30 kwietnia 2020 r.,
- uchwałą nr XXXV/270/2022 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 kwietnia 2022r.,
- uchwałą nr XLVIII/360/2023 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 marca 2023 r.,
- uchwałą nr X/61/2025 RADY Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 27 marca 2025 r.

Głównymi założeniami dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu gminy Dąbrowa Biskupia z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane dane dotyczące masy wyrobów zawierających azbest zebranej z Gminy Dąbrowa Biskupia według aktualnych danych znajdujących się w bazie.

Z Gminy Dąbrowa Biskupia zinwentaryzowano łącznie 4 516 770 kg wyrobów azbestowych, z czego udało się unieszkodliwić jedynie 734 094 kg (16,25%). Oznacza to, że wciąż pozostaje do usunięcia aż 3 782 676 kg azbestu (83,75%). Największa część nieunieszkodliwionego azbestu znajduje się na terenie posesji osób fizycznych (3 110 262 kg). Tak duża masa wyrobów azbestowych nadal oczekujących na unieszkodliwienie wskazuje, że problem

usuwania azbestu w gminie pozostaje wciąż bardzo istotny. Konieczne są dalsze działania wspierające mieszkańców w demontażu, transporcie i utylizacji, aby skutecznie ograniczyć zagrożenie zdrowotne i środowiskowe.

Tabela 34. Masa wyrobów azbestowych (kg) zebranych z Gminy Dąbrowa Biskupia

Zinwentaryzowane	
Razem	4 516 770
osoby fizyczne	3 817 856
osoby prawne	698 914
Unieszkodliwione	
Razem	734 094
osoby fizyczne	707 594
osoby prawne	26 500
Pozostałe do unieszkodliwienia	
Razem	3 782 676
osoby fizyczne	3 110 262
osoby prawne	672 414

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl> (dostęp: 06.08.2025 r.)

5.1.8.1 Analiza SWOT

Poniżej przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w zakresie obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 35. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
— uporządkowany system gospodarki odpadami, — funkcjonowanie PSZOK na terenie gminy.	— brak osiągnięcia ustawowych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (2023 r., 2024 r.) oraz poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania (2024 r.), — wzrost masy odpadów zmieszanych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych.
Szanse	Zagrożenia
— ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, — fundusze zewnętrzne na usuwanie wyrobów azbestowych z terenu gminy, — wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń i wytycznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi,	— brak świadomości ekologicznej, — niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości, — rosnąca ilość odpadów, — rosnące koszty gospodarowania odpadami, — nielegalne wysypiska odpadów.

— powstawanie nowoczesnych instalacji
zajmujących się przetwarzaniem odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.9 Zasoby przyrodnicze

Lasy Państwowe znajdujące się na terenie gminy Dąbrowa Biskupia należą do Nadleśnictwa Gniewkowo podlegającego pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Toruniu.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zgodnie z danymi GUS na koniec 2024 r. wynosiła 3 089,45 ha. Lesistość na terenie gminy wynosi 20,60%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

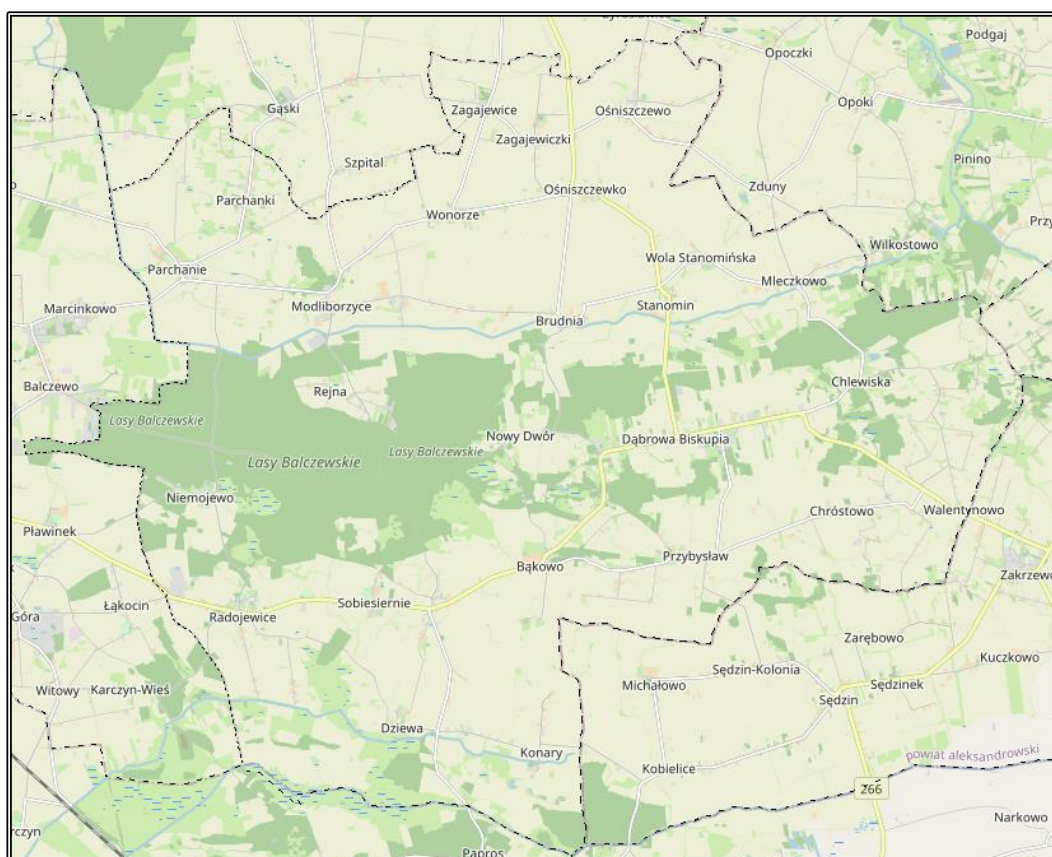
Tabela 36. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	2024
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	3 089,45
lesistość w %	%	20,60
grunty leśne publiczne ogółem	ha	2 584,41
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	2 552,01
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2 529,28
grunty leśne prywatne	ha	505,04
Powierzchnia lasów		
las ogółem	ha	3 033,50
las publiczne ogółem	ha	2 528,46
las publiczne Skarbu Państwa	ha	2 496,06
las publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2 473,33
las publiczne gminne	ha	32,40
las prywatne ogółem	ha	505,04

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Na rysunku poniżej zaprezentowano mapę obszarów leśnych w Gminie Dąbrowa Biskupia.

Rysunek 16. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Legenda:

■ - obszary leśne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze gminy znajdują się:

- rezerваты przyrody: „Rejna” i „Balczewo”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich,
- 9 pomników przyrody,
- 7 użytków ekologicznych.

Rejna – obszar o powierzchni 5,78 ha. Został uznany za rezerwat Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 stycznia 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1962 r. Nr 30, poz. 137). Obecnie obowiązującym na terenie rezerwatu aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Rejna” (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 3333). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnego stanowiska wiśni karłowatej *Cerasus fruticosa* w świetlistym borze mieszanym. Cały obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną

Tabela 37. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Rejna”

Rodzaj rezerwatu	florystyczny
Typ rezerwatu	florystyczny
Podtyp rezerwatu	krzewów i drzew
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	borów mieszanych nizinnych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Ponadto dla rezerwatu „Rejna” ustanowiony został plan ochrony – rozporządzenie nr 14/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rejna” (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 312, poz. 3408).

Tabela 38. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Rejna”

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Przekształcenia zbiorowisk roślinnych, prowadzące do ocienienia wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> .	Usuwanie nadmiaru podszytu zagrażającego stanowiskom wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> .
2.	Krzyżowanie się wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> z wiśnią pospolitą <i>Cerasus vulgaris</i> .	Nie wprowadzanie do okolicznych lasów wiśni <i>pospolitej Cerasus vulgaris</i> .
3.	Ekspansja obcych gatunków roślin, zwłaszcza czerechmy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .	Sukcesywne usuwanie obcych gatunków roślin, w tym czerechmy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .
4.	Niszczenie stanowisk dziewięcila bezłodygowego <i>Carlina acaulis</i> oraz wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> , w związku z zabiegami ochronnymi prowadzącymi do prześwietlenia warstwy podszytu.	Zabezpieczenie stanowisk roślin chronionych. Po zakończeniu prac wyciętą biomasę usuwać poza teren rezerwatu.
5.	Mechaniczne uszkodzenie osobników wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> w wyniku wiatrolomów i wywrotów drzew.	Usuwanie drzew stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> .
6.	Presja ze strony ludności miejscowej i turystów.	Bieżące patrolowanie rezerwatu przez służbę leśną w czasie natężenia ruchu turystycznego.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
		Ustawienie tablicy informacyjnej o charakterze edukacyjnym.

Źródło: Zarządzenie Nr 14/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2011 r.

Tabela 39. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji dla rezerwatu przyrody „Rejna”

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Redukcja podszytu, głównie leszczyny pospolitej <i>Corylus avellana</i> pod kątem ochrony wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> .	Zabieg powinien być prowadzony na powierzchni ok. 2ha, przynajmniej raz na 5 lat.	W miejscach występowania wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> , która tworzy nieregularne skupienia na terenie całego rezerwatu, na łącznej powierzchni ok. 2 ha.
2.	Sukcesywne usuwanie czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> .	Zabieg powinien być prowadzony na powierzchni ok. 5,78 ha, przynajmniej raz na 5 lat.	Na całym obszarze rezerwatu.
3.	Usuwanie ze stanowisk wiśni karłowatej <i>Cerasus fruticosa</i> wiatrołomów i wywrotów drzew.	Zabieg powinien być przeprowadzany po stwierdzeniu takiej potrzeby.	Na całym obszarze rezerwatu.

Źródło: Zarządzenie Nr 14/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2011 r.

Ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 nie będą naruszać przepisów zawartych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów na terenie rezerwatów przyrody.

Balczewo – obszar o powierzchni 24,40 ha. Został uznany za rezerwat Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1963 r. Nr 27, poz. 138). Obecnie obowiązującym na terenie rezerwatu aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 0210/20/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Balczewo” (Dz.Urz. z 2013 r. poz. 2700). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie siedlisk gatunków ptaków wodno-błotnych. Cały obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

Tabela 40. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Balczewo”

Rodzaj rezerwatu	faunistyczny
Typ rezerwatu	faunistyczny
Podtyp rezerwatu	ptaków
Typ ekosystemu	różnych ekosystemów
Podtyp ekosystemu	mozaiki różnych ekosystemów

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Ponadto dla rezerwatu „Balczewo” ustanowiony został plan ochrony – Zarządzenie nr 0210/21/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Balczewo” (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2701).

Tabela 41. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przyrody „Balczewo”

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Obniżanie poziomu wody w rezerwacie oraz związane z tym pogorszenie jakości siedlisk ptaków wodno-błotnych.	Wykonanie badań hydrologicznych i geodezyjnych określających przyczynę niekorzystnych zmian hydrologicznych oraz zabiegi (rozwiązania techniczne) mające na celu utrzymanie właściwego poziomu wody w rezerwacie (opracowanie powinno zawierać identyfikację problemu niedoboru wody na terenie rezerwatu oraz określać rodzaj zabiegów (rozwiązań technicznych) niezbędnych dla rozwiązania problemu niekorzystnych zmian hydrologicznych).
2.	Sukcesja roślinności szuwarowej, krzewiastej i drzew na terenie rezerwatu.	Koszenie i usuwanie biomasy na obszarze szuwaru, usuwanie pojedynczych krzewów i drzew oraz ich większych skupień. W przypadku nadmiernego zarastania zbiornika wodnego, ograniczenie rozwoju roślinności szuwarowej (głównie trzciny) poprzez mechaniczne niszczenie kłaczy oraz wykaszanie.

Źródło: Zarządzenie Nr 0210/21/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r.

Tabela 42. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji dla rezerwatu przyrody „Balczewo”

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Wykonanie badań hydrologiczno-geologicznych.	Wykonanie badań hydrologicznych i geodezyjnych określających przyczynę niekorzystnych zmian hydrologicznych oraz zabiegi (rozwiązania techniczne) mające na celu utrzymanie właściwego poziomu wody w rezerwacie (opracowanie powinno zawierać identyfikację problemu niedoboru wody na terenie rezerwatu oraz określać rodzaj zabiegów (rozwiązań technicznych) niezbędnych dla rozwiązania problemu niekorzystnych zmian hydrologicznych). Na podstawie badań wykonanie niezbędnych budowli hydrotechnicznych pozwalających na powstrzymanie niekorzystnych zmian wodnych.	Cały obszar rezerwatu.
2.	Koszenie i usuwanie biomasy na obszarze szuwaru, usuwanie pojedynczych krzewów i drzew oraz ich większych skupień.	Wykaszanie do 20% powierzchni rocznie, przy czym powinien to być inny fragment co roku, lub koszenia większej powierzchni, raz na 3 lata. Koszenie powinno odbywać się w terminie nie wcześniej niż po 15 sierpnia, maksymalnie do 30 września lub w okresie zimowym od 15 grudnia do końca lutego. Usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie. Drzewa i krzewy na powierzchni szuwarów nie powinny przekraczać 10% powierzchni. Nadmiar krzewów i drzew usuwać poprzez wyrwanie z korzeniami młodych osobników. Większe osobniki drzew i krzewów wycinać przy samym gruncie i karczować korzenie. Wycięte i wyrwane drzewa i krzewy wynosić z powierzchni rezerwatu, ewentualnie składować na przyzmach, najlepiej pod zadrzewieniami. W przypadku nadmiernego zarastania zbiornika wodnego,	Cały obszar rezerwatu, po wcześniejszym określeniu (na podstawie wizji terenowej) miejsc wykaszania

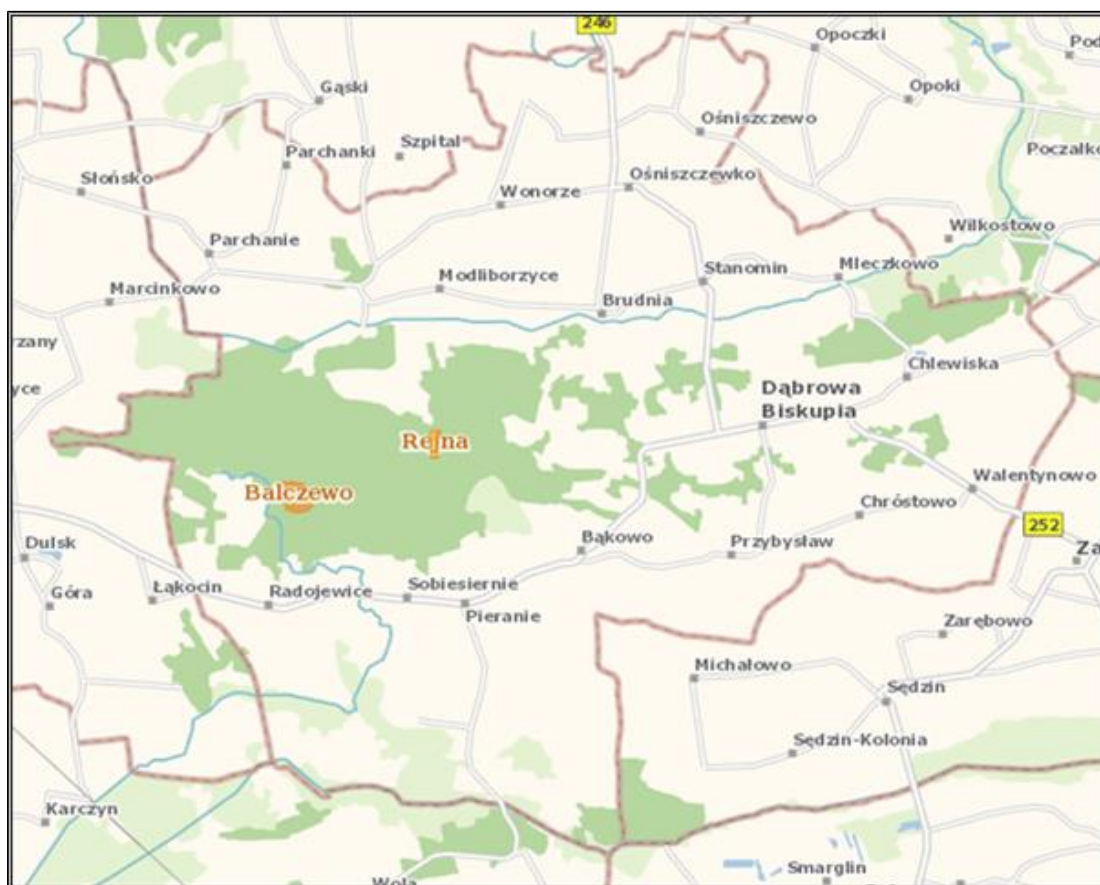
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
		ograniczenie rozwoju roślinności szuwarowej (głównie trzciny) poprzez mechaniczne niszczenie kłaczy oraz wykaszanie. Określenie zakresu i zasobności wszystkich zabiegów ochrony czynnej w danym roku zostanie poprzedzone wizjami terenowymi.	

Źródło: Zarządzenie Nr 0210/21/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r.

Ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 nie będą naruszać przepisów zawartych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów na terenie rezerwatów przyrody.

Rysunek 17. Położenie rezerwatów przyrody „Rejna” i „Balczewo” na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

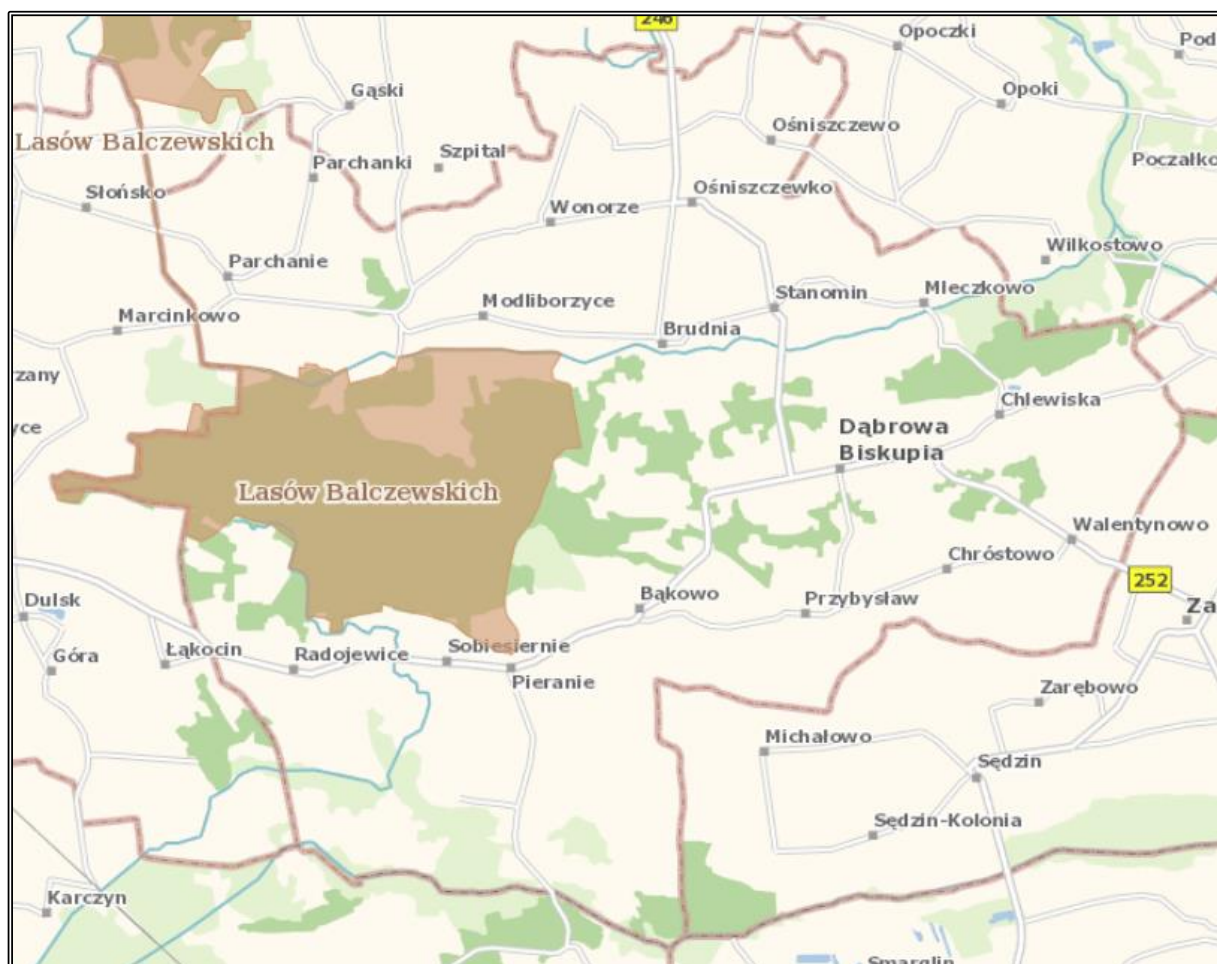

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich – zajmuje powierzchnię 2 775,91 ha i powstał na mocy rozporządzenia nr 9/1991 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim (Dz. Urz. Woj. Bydg. z dnia 10 września 1991 r. Nr 17, poz. 127). Obecnie obowiązującym na terenie obszaru chronionego aktem prawnym jest uchwała

nr XI/253/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6123). Zlokalizowany jest on w części środkowo-zachodniej gminy. Obszar nie jest jednolity geograficznie i przyrodniczo. Obejmuje kompleks leśny – borów świeżych i suchych porastających wydmy i pola wydymowe okolic Rejny, Niemojewa i Radojewic. Jest to jedyny kompleks leśny wśród żyznych czarnych ziem kujawskich. Stanowi on przedmiot penetracji świątecznej mieszkańców Inowrocławia. Obszar ten integralnie łączy się wąskim korytarzem wzdłuż Kanalu Parchańskiego z systemem rozległych mokradeł i bagien tzw. „Gąskich” i „Ostrowskich” - spełniających ważną rolę w retencji wodnej tego fragmentu Kujaw. Pokryte są one siedliskami wilgotnymi i bagiennymi. Na terenie jednostki znajdują się 2 rezerваты przyrody: Balczewo i Rejna.

Rysunek 18. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Pomniki przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 poz. 1478 ze zm.) **pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej

i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z wykazem pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia znajduje się 9 pomników przyrody. Ich opis zaprezentowano w tabeli poniżej.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Rysunek 19. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

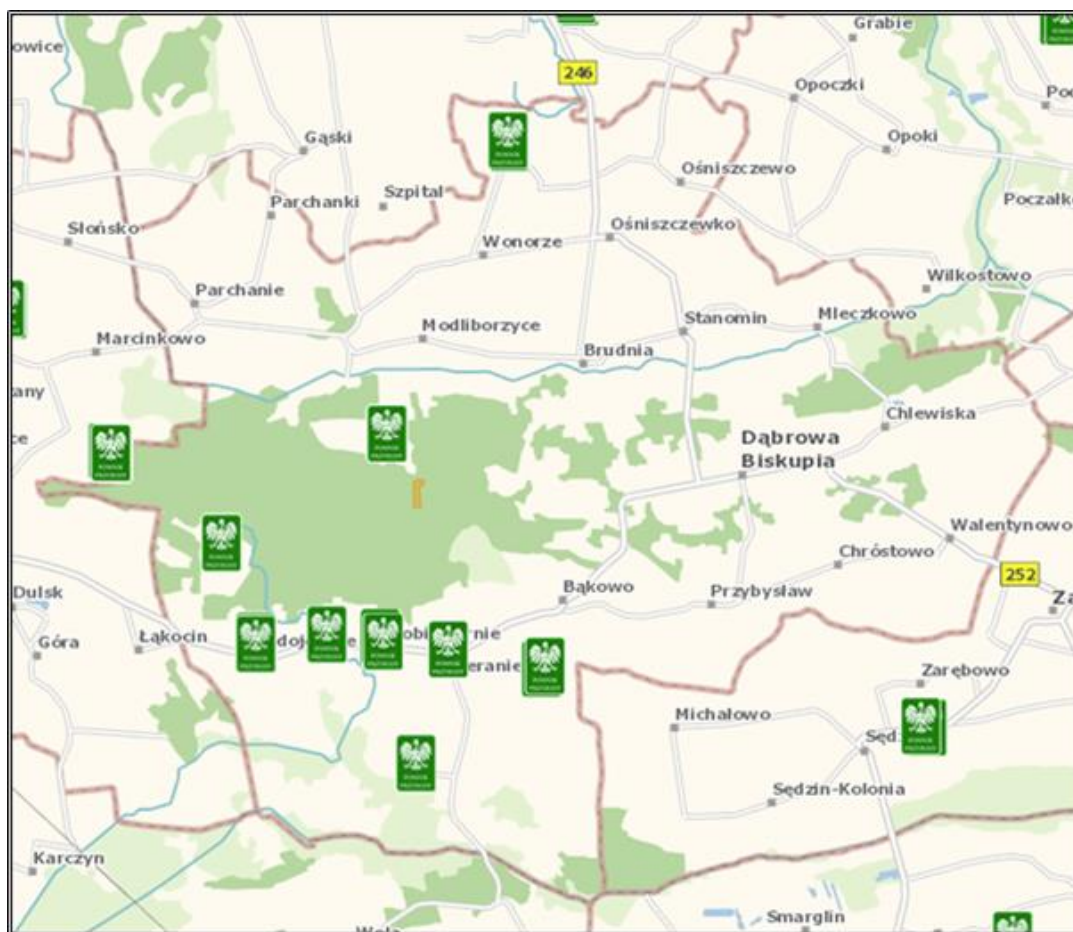
Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Park dworski w miejscowości Dziewa	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
2.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 Dęby szypułkowe - <i>Quercus robur</i>	Park wiejski w miejscowości Głojkowo	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
3.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Park dworski w miejscowości Niemojewo	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Grusza pospolita - <i>Pyrus communis</i>	Park dworski w miejscowości Pieczyska	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Park wiejski w miejscowości Pieranie	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
6.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 drzewa: Grusza pospolita - <i>Pyrus communis</i> i Topola szara - <i>Populus xcanescens</i>	Park dworski w miejscowości Sobiesierne	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
7.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	4 drzewa: Lipa srebrzysta - <i>Tilia tomentosa</i> , Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> , Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i> i Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	Park dworski w miejscowości Zagajewice	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
8.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	6 Dębów szypułkowych - <i>Quercus robur</i>	Park	Komunikat Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody o wydanych orzeczeniach uznających niektóre twory przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 25.05.1957 r., nr 4, poz. 18).

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
9.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 Dęby szypułkowe - <i>Quercus robur</i>	Leśnictwo Rejna, Obręb Gniewkowo, Nadleśnictwo oddział 170b	Komunikat Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody o wydanych orzeczeniach uznających niektóre twory przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 25.05.1957 r., nr 4, poz. 18).

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Rysunek 20. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Użytki ekologiczne

Według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.) **użytkami ekologicznymi** są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

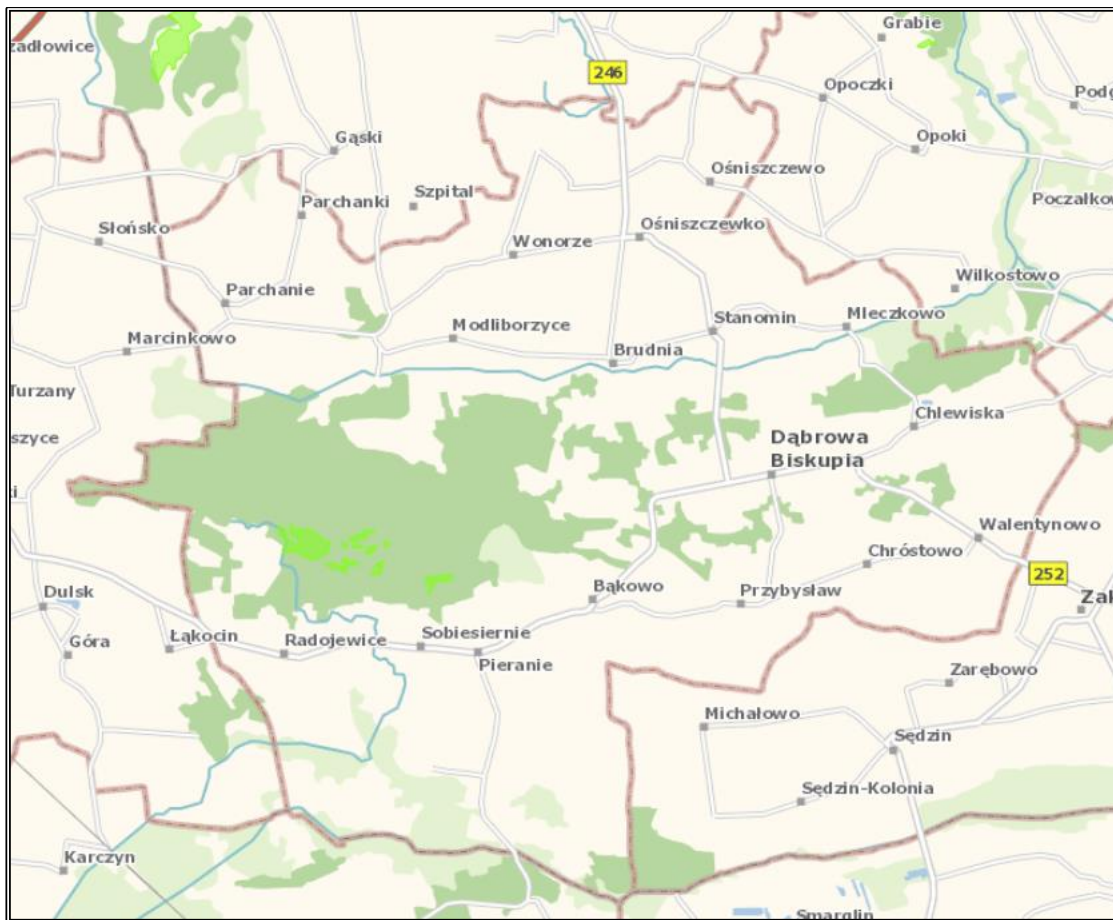
Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zlokalizowanych jest 7 użytków ekologicznych. Ich wykaz prezentuje tabela poniżej.

Rysunek 21. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	bagno	23,40	oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Rejna jako część działki nr 224LP, położone w miejscowości: Rejna	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
2.	bagno	1,60	oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Rejna jako część działki nr 233LP.239LP, położone w miejscowości: Rejna	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
3.	bagno	8,99	Rejna; Niemojewo, działka nr 225/1/LP; 225/2LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
4.	bagno	3,29	Rejna, działka nr 221/2LP, 222/2LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
5.	bagno	3,12	Rejna, działka nr 233LP	Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 19.01.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
6.	bagno	3,24	Rejna, działka nr 234LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
7.	bagno	8,90	Rejna, działka nr 235/1LP, 238LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028

Rysunek 22. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

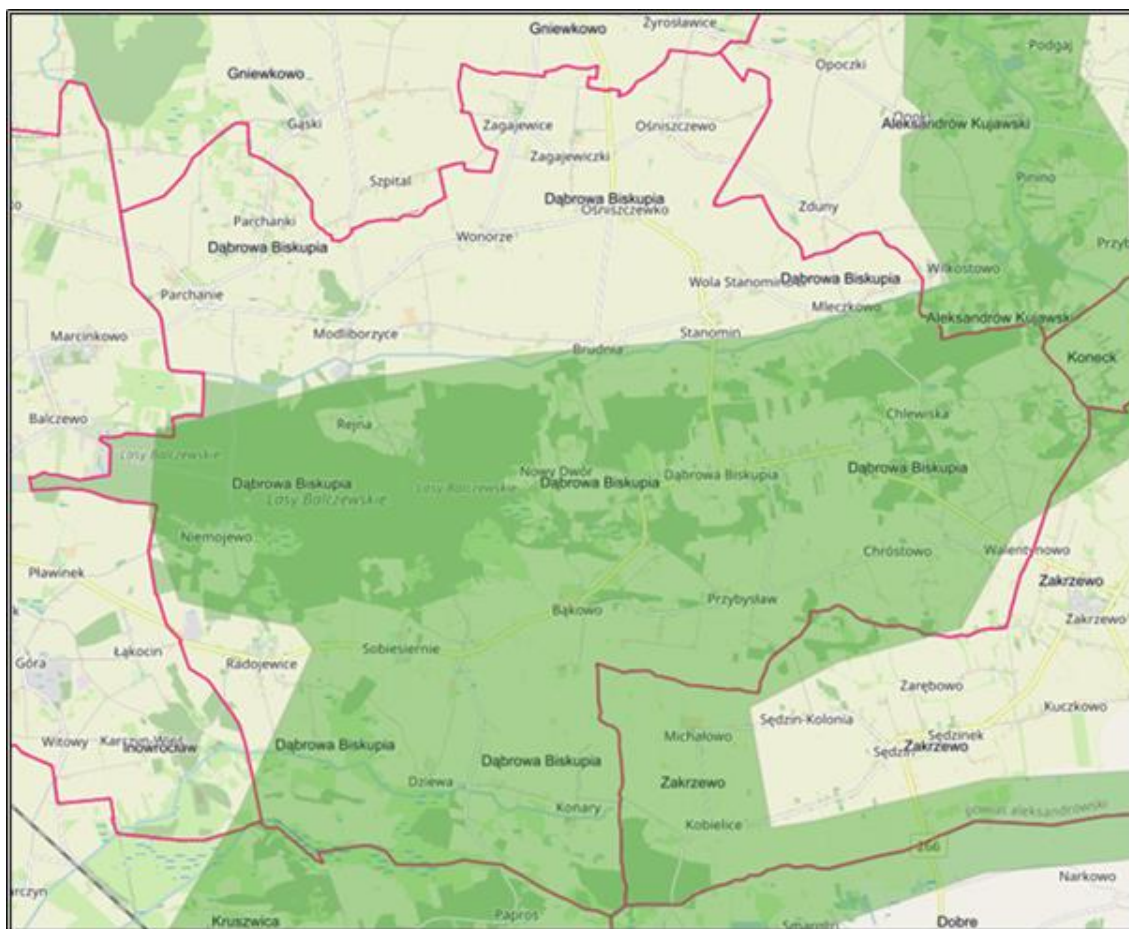
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zlokalizowany jest korytarz ekologiczny o nazwie Gopło (KPnC-7).

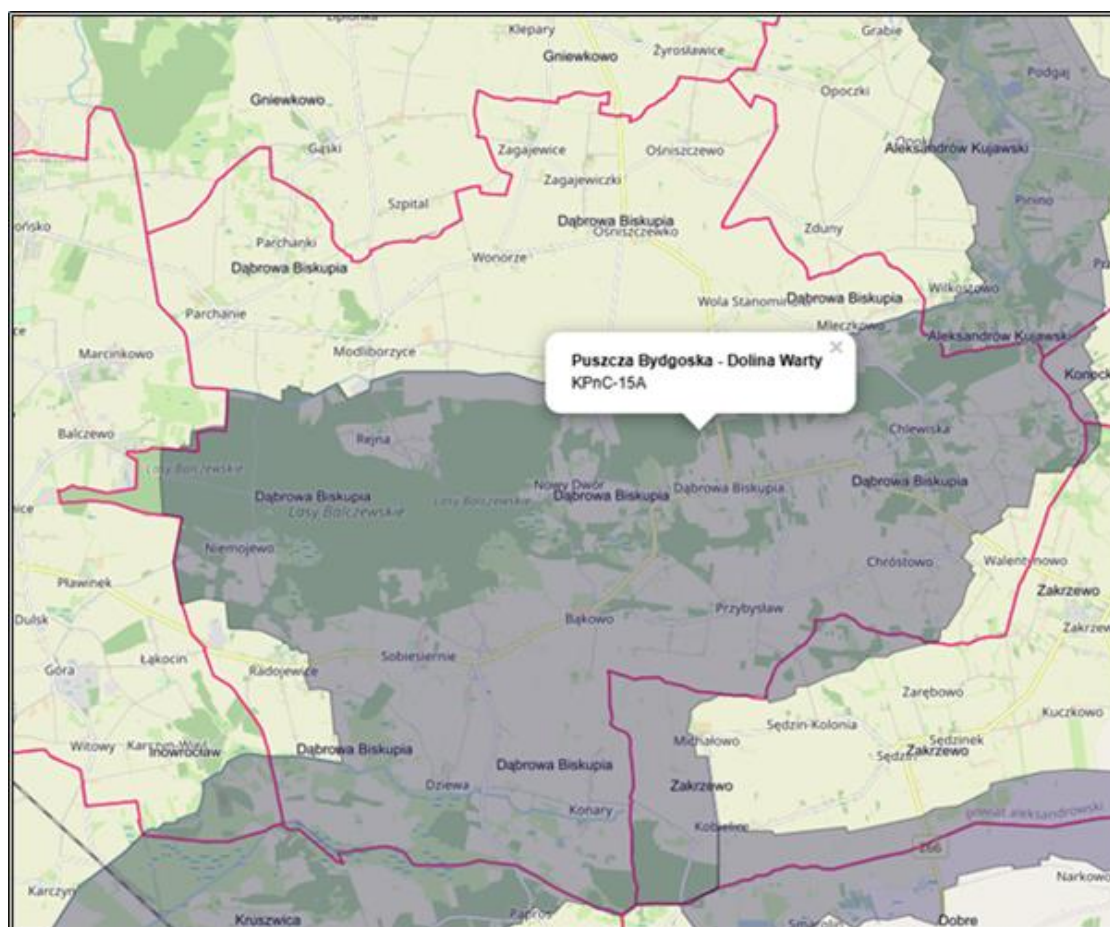
Rysunek 23. Korytarz ekologiczny 2005 Gopło na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Natomiast według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zlokalizowany jest korytarz ekologiczny o nazwie Puszcza Bydgoska – Dolina Warty (KPnC-15A).

Rysunek 24. Korytarz ekologiczny Puszcza Bydgoska – Dolina Warty na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Na obszarze gminy występuje również bogata fauna. Spotkamy tutaj gatunki charakterystyczne dla fauny leśnej, między innymi przedstawicieli zwierzyny grubej oraz drobnej takiej jak m.in.: jelenia, sarny, dziki, lisy, jenoty, borsuki, kuny, norki amerykańskie, tchórze zwyczajne, szopy pracze, zające szaraki, dzikie króliki, jarzabki, bażanty, kuropatwy, dzikie gęsi, dzikie kaczki, gołębie grzywacze oraz łyski⁴⁹.

W celu skutecznej ochrony środowiska naturalnego w Gminie Dąbrowa Biskupia, ważne jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat przyrody i konieczności jej ochrony. Organizacja działań edukacyjnych i promocyjnych może przyczynić się do zaangażowania społeczności lokalnej. Istniejące formy ochrony przyrody, stanowią ważny instrument ochrony przyrody. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i dążyć do ich wzmocnienia tam,

⁴⁹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

gdzie to konieczne. Istotne jest zachowanie i rozwijanie zadrzewień oraz obszarów leśnych w celu zapewnienia zrównoważonego zasobami przyrody.

5.1.9.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 43. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie terenów o dużych walorach przyrodniczych – obszarowe formy ochrony przyrody, — występowanie korytarzy ekologicznych na terenie gminy.	— podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione.
Szanse	Zagrożenia
— możliwość pozyskania środków unijnych i krajowych na działania ekologiczne, — regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podnoszenia jakości środowiska, — wzrastające zainteresowanie zdrowym stylem życia wśród mieszkańców, — wzrost świadomości społeczeństwa na temat istoty ochrony środowiska, — prowadzenie nasadzeń drzew, zabiegów pielęgnacyjnych w lasach.	— dewastacja środowiska, — wciąż zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców, — niewystarczające środki finansowe na aktywną ochronę przyrody, — zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, — rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny, — wzrost natężenia ruchu turystyczno-rekreacyjnego.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zagrożenie wystąpienia poważnej awarii może być związane z transportem substancji niebezpiecznych. W przypadku incydentu z udziałem autocystern, istnieje ryzyko skażenia obszarów znajdujących się w pobliżu trasy przejazdu. W sytuacji większego zagrożenia substancje te mogą przedostać się do wód powierzchniowych lub wnikać w głąb gruntu. Kontrolę nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych sprawuje wojewoda.

Szczegółowe przepisy dotyczące przewozu substancji niebezpiecznych zawarte są w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2024 poz. 643). Transport substancji niebezpiecznych nie powinien stanowić poważnego zagrożenia dla Gminy Dąbrowa Biskupia. Brak infrastruktury kolejowej sprawia, że jedyną możliwością wystąpienia zagrożeń związanych z transportem niebezpiecznych jest infrastruktura drogowa. Główny ruch samochodowy skupiony jest na drogach wojewódzkich nr 252 i nr 246.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia nie funkcjonują takie zakłady.

W ostatnich latach na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

5.1.10.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 44. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów ZDR i ZZR na terenie gminy.	— zagrożenia związane z transportem substancji niebezpiecznych na drogach.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — postęp technologiczny,	— zdarzenia losowe w zakładach pracy, — awarie podczas transportu przez Gminę substancji niebezpiecznych,

— zewnętrzne wsparcie finansowe na zakup sprzętu i urządzeń jednostek OSP.	— postępujące zmiany klimatu, — zbyt mała świadomość pracowników zakładów o potencjalnych skutkach wystąpienia awarii i potrzebie zapobiegania jej wystąpieniu.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu

W ciągu ostatnich kilku dekad skutki zmian klimatycznych, takie jak wzrost temperatury oraz zwiększona częstotliwość i intensywność zjawisk ekstremalnych, stają się coraz bardziej wyraźne i trudne do opanowania. Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla stabilności społecznej i gospodarczego rozwoju wielu krajów, w tym również Polski. Aby zminimalizować ich negatywne skutki, konieczne jest podjęcie działań mających na celu przystosowanie się (adaptację) do przewidywanych zmian klimatycznych. Działania te powinny być realizowane równolegle z wysiłkami mającymi na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, czyli tzw. mitygacją, aby efektywnie zmniejszać ryzyko dalszego pogłębiania się problemów związanych z klimatem.

Dokument „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi. Jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w kontekście zmieniającego się klimatu. Dodatkowo, uruchomiono stronę internetową klimada.mos.gov.pl, na której można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące działań adaptacyjnych w odpowiedzi na zmiany klimatyczne.

Zgodnie z dokumentem SPA2020, do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zalicza się niekorzystne zmiany w warunkach hydrologicznych, wzrost częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz katastrof. Należą do nich m.in. silne wiatry, sporadyczne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze oraz wydłużenie okresów upalnych.

W obliczu postępujących zmian klimatycznych, istnieje realne ryzyko pojawienia się niekorzystnych skutków, takich jak wichury, ulewy, mrozy czy susze, które mogą prowadzić do

poważnych szkód i ograniczeń w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska klimatyczne występują coraz częściej, dlatego kluczowe staje się przygotowanie gminy oraz jej infrastruktury na nadchodzące zmiany.

Działania mitygacyjne i adaptacyjne, podejmowane przez samorządy lokalne, są w dużej mierze zależne od inicjatyw międzynarodowych, które wyznaczają kierunki zmian w prawodawstwie krajowym i lokalnym. Jednak Gmina ma także możliwość inicjowania i wdrażania własnych rozwiązań w celu skutecznej adaptacji do zmian klimatu.

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Oprócz obowiązkowych działań wynikających z przepisów prawa, gminy mają możliwość wdrażania dodatkowych inicjatyw, które mogą pozytywnie wpłynąć na środowisko. Przykładowe działania to:

- angażowanie mieszkańców poprzez organizowanie działań edukacyjnych, takich jak warsztaty czy konkursy o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie środków finansowych w budżecie gminy na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów, w celu łatwiejszego zbierania i recyklingu,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej, co sprzyja zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, a także modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła.

- zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, co poprawia jakość powietrza i wspiera bioróżnorodność.

Aby dostosować się do zmian klimatu i ograniczyć negatywne skutki związane z ulewnymi deszczami czy roztopami po dużych opadach śniegu, a także w celu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania suszy, konieczne jest zwiększenie pojemności retencyjnej zlewni, na przykład poprzez budowę zbiorników retencyjnych. Ważne jest także regularne utrzymywanie rowów melioracyjnych oraz podejmowanie działań w ramach małej retencji, takich jak budowa niewielkich zbiorników, oczek wodnych, stawów oraz zadrzewianie terenów.

Zadania zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska mają na celu zarówno mitygację, jak i adaptację do zmian klimatycznych, a także minimalizowanie ich negatywnych skutków. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w obszarze efektywności energetycznej, transportu, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów i ścieków oraz ich efektywne zagospodarowanie, a także zwiększenie zaangażowania społecznego i podnoszenie świadomości ekologicznej, to tylko niektóre z kluczowych działań.

5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647), kwestie ochrony środowiska są uwzględniane w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązek ten obejmuje również organizatorów kursów zawodowych oraz środki masowego przekazu, które mają na celu kształtowanie pozytywnego stosunku społeczeństwa do ochrony środowiska i popularyzowanie tych zasad w publikacjach i audycjach. Edukacja ekologiczna ma swoje konstytucyjne podstawy w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483) oraz w obowiązku każdego obywatela dbania o stan środowiska i odpowiedzialności za jego pogorszenie, określonej w art. 86 Konstytucji RP.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia organizowane są różnorodne działania edukacyjne, takie jak konkursy ekologiczne, przekazywanie informacji na temat ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów oraz kampanie ekologiczne. Dodatkowo, na stronach internetowych publikowane są treści mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Proponowane działania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuowanie organizacji konkursów oraz warsztatów edukacyjnych w szkołach, aby podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców,

- dalsze prowadzenie akcji informacyjnych dotyczących prawidłowego zarządzania odpadami oraz ograniczania ich produkcji,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych oraz organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży, mających na celu ochronę zasobów przyrodniczych,
- realizowanie kampanii informacyjnych na temat gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii i walki ze smogiem podczas wydarzeń plenerowych,
- promowanie transportu publicznego i rowerowego jako alternatywy dla indywidualnego transportu,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego.

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska zostały zdefiniowane w art. 104 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową. Takie zagrożenie może prowadzić do znacznych zniszczeń środowiska lub pogorszenia jego stanu, stwarzając powszechne niebezpieczeństwo zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym, który definiuje pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń, jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2025 poz. 188). Zgodnie z tą ustawą, nadzwyczajne zagrożenie to zdarzenie inne niż pożar lub klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego lub naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska. Zapobieganie takim zagrożeniom lub usuwanie ich skutków nie wymaga stosowania nadzwyczajnych środków. W kontekście ochrony przeciwpożarowej, ustawa nakłada obowiązek realizacji działań mających na celu ochronę

życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Miejscowe zagrożenia obejmują m.in. skażenie obszaru substancjami radioaktywnymi, niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, oraz skażenia chemiczne i biologiczne wynikające z katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie ma dużych zakładów przemysłowych ani usługowych, które należałyby do obiektów o zwiększonym lub dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej. Takie zakłady stosują w produkcji i magazynowaniu substancje, które mogłyby zwiększyć ryzyko wystąpienia poważnej awarii, powodując zagrożenie chemiczne, techniczne czy pożarowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe mogą wystąpić jedynie w przypadku transportu drogowego substancji niebezpiecznych przez teren gminy Dąbrowa Biskupia, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz magazynowania substancji niebezpiecznych. Istnieje również zagrożenie pożarowe.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

5.2.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 r. poz. 425) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje

zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

W ramach obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy Dąbrowa Biskupia. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego

i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

**Tabela 45. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033**

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych indywidualnych systemów [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	100	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza Poprawa efektywności energetycznej	Wymiana indywidualnych systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych
		Liczba wymienionych indywidualnych systemów grzewczych [szt.] Liczba zrealizowanych prac termomodernizacyjnych [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0 0	88-120 ⁵¹ Wzrost wartości		Zadanie ciągłe w Ramach Programu „Czyste Powietrze” – wymiana indywidualnych systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy Dąbrowa Biskupia	Nagle, nieprzewidziane zdarzenia; Brak środków finansowych; Zmiana uwarunkowań prawnych
		Redukcja zużycia energii [MWh] Łączne nakłady finansowe [zł] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0 0	Wzrost wartości Wzrost wartości	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza	Dzierżawa części infrastruktury oświetleniowej - Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zrealizowanych termomodernizacji [szt.]	0	1	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza	Wzmocnienie efektywności energetycznej budynku Gminnego Ośrodka Kultury	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych;

⁵⁰ Dla większości wskaźników wartość bazowa wynosi „0”, a docelowa stanowi odzwierciedlenie zakresu rzeczowego projektu np. kilometry dróg, liczba obiektów.

⁵¹ 11-15 systemów w skali roku

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
		(Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)			Poprawa efektywności energetycznej	Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej poprzez termomodernizację budynku – pompa ciepła i panele fotowoltaiczne		Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zrealizowanych termomodernizacji [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1		Wzmocnienie efektywności energetycznej budynku Centrum Folkloru w Radojewicach poprzez termomodernizację budynku – pompa ciepła i panele fotowoltaiczne	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba przebudowanych i wyposażonych bibliotek [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1		Przebudowa Biblioteki Publicznej wraz z wyposażeniem	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wykonanych instalacji fotowoltaicznych [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1	Rozwój odnawialnych źródeł energii	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 40,0 kWp na oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wykonanych instalacji fotowoltaicznych [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1		Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 40,0 kWp w Parchaniu	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKTYSTYCZNEGO	Długość wybudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1,000	Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej	Budowa drogi do Głojkowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
					jakości stanu akustycznego środowiska			Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1,000		Budowa drogi w Parchankach-Błota	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	3,052		Budowa drogi w Niemojewie	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	2,151		Budowa drogi w Radojewicach I Kolonia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1,603		Budowa drogi w Radojewicach II Kolonia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	2,000		Przebudowa drogi w Konarach I i II etap	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	2,000		Przebudowa drogi w Zagajewiczkach I i II etap	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej drogi [km]	0	1,006		Budowa drogi Wola Stanomińska – Zduny	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
		(Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)						Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1,407		Przebudowa drogi gminnej Ośniszczewo – Żyrosławice	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1,629		Przebudowa drogi gminnej Opoczki – Ośniszczewo	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej drogi [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	0,995		Przebudowa drogi gminnej Zduny – Mleczkowo	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
GOSPODAROWANIE WODAMI	ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM POWODZIOWYM I OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	Liczba opracowanych dokumentów [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	Według potrzeb	Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego	Opracowanie dokumentów planistycznych Gminy z uwzględnieniem kwestii zagrożeń podtopieniami/ powodziami	Gmina Dąbrowa Biskupia	Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba opracowanych Planów Bezpieczeństwa Wody [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1	Ochrona zasobów wodnych	Opracowanie Planu Bezpieczeństwa Wody	Gmina Dąbrowa Biskupia	Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1	Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności	Budowa nowej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej i likwidacja części istniejącej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
						oczyszczalni w Dąbrowie Biskupiej		
		Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1,200		Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dąbrowa Biskupia – nowe osiedle ul. Jaśminowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [km] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	0,800		Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dąbrowa Biskupia ul. Brzozowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba wykonanych obudów studni głębinowych [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1		Budowa obudowy studni głębinowej w Dąbrowie Biskupiej wraz z włączeniem w układ technologiczny SUW w Dąbrowie Biskupiej (wykonanie obudowy studni głębinowej z budową przyłącza wodociągowego i elektroenergetycznego od studni do budynku stacji uzdatniania, włączenie systemu sterowania w budynku SUW)	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba kompleksowych modernizacji stacji uzdatniania wody [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1		Kompleksowa modernizacja stacji uzdatniania wody w Dąbrowie Biskupiej – remont układu sterowania i automatyki oraz naprawa systemu	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
						komputerowego SUW, remont automatycznego rejestru produkcji wody, wymiana złóż na filtrach, wymiana pomp i wodomierzy, przebudowa kanalizacji wód popłucznych, automatyzacja		
		Liczba przeprowadzonych modernizacji [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1		Modernizacja SUW Parchanie – remont układu sterowania i automatyki oraz naprawa systemu komputerowego, remont automatycznego rejestru produkcji wody, wymiana złóż na filtrach, remont/wymiana zbiorników wody uzdatnionej, wymiana pomp głębinowych, wymiana wodomierzy, automatyzacja SUW, odmanganiacz (jako oddzielne urządzenie, a nie odmanganianie na filtrach)	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [m] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	1 300		Rozbudowa sieci wodociągowej - projekty i realizacja, (budowa sieci wodociągowej w m. Rejna	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
						ok. 545 m, wraz z dokumentacją projektową i budowa sieci wodociągowej w m. Przybysław ok. 755 m)		
		Liczba zainstalowanych systemów zdalnego odczytu zużycia wody na sieci wodociągowej [szt.] Liczba wymienionych wodomierzy pozwalających na zdalny odczyt zużycia [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0 0	Według potrzeb 1 800	Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych	Instalacja systemu zdalnego odczytu radiowego zużycia wody na sieci wodociągowej w Gminie Dąbrowa Biskupia wraz z wymianą wodomierzy pozwalających na zdalny odczyt zużycia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zrealizowanych zadań [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	Wzrost wartości	Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych	Realizacja zadań wynikających z koncepcji rozwiązania gospodarki ściekowej w związku z przekroczeniami parametrów określonych pozwoleniami wodnoprawnymi na terenie występowania indywidualnych i grupowych oczyszczalni ścieków na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁵⁰	Wartość docelowa				
		Długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [m] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	200	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba przebudowanych/wyremontowanych przepompowni strefowych [szt.] (Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej)	0	5		Przebudowa/remont przepompowni strefowych na sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa zutylizowanego azbestu [kg] (Baza azbestowa)	734 094	> 734 094	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Demontaż, transport oraz unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Szacunkowe koszty realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych Gminy Dąbrowa Biskupia w każdym roku trwania Programu wraz ze źródłami ich finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 46. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Wymiana indywidualnych systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy	80 000,00	70 000,00	100 000,00	50 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	460 000,00	Środki własne mieszkańców; Budżet Gminy; WFOŚiGW; Program „Czyste Powietrze”
	Zadanie ciągłe w Ramach Programu „Czyste Powietrze” – wymiana indywidualnych systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy	500 000,00	400 000,00	400 000,00	300 000,00	200 000,00	-	-	-	1 800 000,00	Środki własne mieszkańców; Budżet Gminy; WFOŚiGW; Program „Czyste Powietrze”
	Dzierżawa części infrastruktury oświetleniowej - Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej	Gmina Dąbrowa Biskupia	113 988,48	113 988,48	113 988,48	113 988,48	-	-	-	-	455 953,92	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wzmocnienie efektywności energetycznej budynku Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej poprzez termomodernizację budynku – pompa ciepła i panele fotowoltaiczne	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	3 500 000,00	-	-	-	-	-	-	3 500 000,00	Planowane dofinansowanie 100% z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO)
	Wzmocnienie efektywności energetycznej budynku Centrum Folkloru w Radojewicach poprzez termomodernizację budynku – pompa ciepła i panele fotowoltaiczne	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	1 000 000,00	-	-	-	-	-	-	1 000 000,00	Planowane dofinansowanie 100% z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO)
	Przebudowa Biblioteki Publicznej wraz z wyposażeniem	Gmina Dąbrowa Biskupia	1 673 00,00	-	-	-	-	-	-	-	1 673 00,00	Planowane dofinansowanie z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027
	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 40,0 kWp na oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	850 000,00	-	-	-	-	850 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 40,0 kWp w Parchaniu	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-	800 000,00	-	-	-	800 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE
ZAGROŻENIE HAŁASEM	Budowa drogi do Głojkowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 2 500 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Budowa drogi w Parchankach-Błota	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 2 500 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Budowa drogi w Niemojewie	Gmina Dąbrowa Biskupia	1 600 000,00	-	-	-	-	-	-	-	1 600 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Budowa drogi w Radojewicach I Kolonia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 3 050 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Budowa drogi w Radojewicach II Kolonia	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 2 000 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Przebudowa drogi w Konarach I i II etap	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 3 600 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Przebudowa drogi w Zagajewiczkach I i II etap	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 4 400 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Budowa drogi Wola Stanomińska – Zduny	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 2 500 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Przebudowa drogi gminnej Ośniszczewo – Żyrostawice	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 3 250 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Przebudowa drogi gminnej Opoczki – Ośniszczewo	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 3 800 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
	Przebudowa drogi gminnej Zduny – Mleczkowo	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 1 500 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE/ Środki krajowe
GOSPODAROWANIE WODAMI	Opracowanie dokumentów planistycznych Gminy z uwzględnieniem kwestii zagrożeń podtopieniami/ powodzią	Gmina Dąbrowa Biskupia	Działanie w ramach prac administracyjnych Gminy									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia
	Opracowanie Planu Bezpieczeństwa Wody	Gmina Dąbrowa Biskupia	30 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa nowej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej i likwidacja części istniejącej oczyszczalni w Dąbrowie Biskupiej	Gmina Dąbrowa Biskupia	100 000,00	4 900 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	-	-	-	-	15 000 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dąbrowa Biskupia – nowe osiedle ul. Jaśminowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	850 000,00	850 000,00	-	-	-	-	-	-	1 700 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE
	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dąbrowa Biskupia ul. Brzozowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	800 000,00	-	-	-	-	800 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE
	Budowa obudowy studni głębinowej w Dąbrowie Biskupiej wraz z włączeniem w układ technologiczny SUW w Dąbrowie Biskupiej (wykonanie obudowy studni głębinowej z budową przyłącza wodociągowego i elektroenergetycznego od studni do budynku stacji uzdatniania, włączenie systemu sterowania w budynku SUW)	Gmina Dąbrowa Biskupia	464 840,48	268 395,73	-	-	-	-	-	-	733 236,21	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Kompleksowa modernizacja stacji uzdatniania wody w Dąbrowie Biskupie – remont układu sterowania i automatyki oraz naprawa systemu komputerowego SUW, remont automatycznego rejestru produkcji wody, wymiana złożeń na filtrach, wymiana pomp i wodomierzy, przebudowa kanalizacji wód popłucznych, automatyzacja	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 800 000,00 zł					-	-	-	ok. 800 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; WFOŚiGW; Środki UE (np. RPO, PROW)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Modernizacja SUW Parchanie – remont układu sterowania i automatyki oraz naprawa systemu komputerowego, remont automatycznego rejestru produkcji wody, wymiana złożeń na filtrach, remont/wymiana zbiorników wody uzdatnionej, wymiana pomp głębinowych, wymiana wodomierzy, automatyzacja SUW, odmanganiacz (jako oddzielne urządzenie, a nie odmanganianie na filtrach)	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 800 000,00 zł					-	-	-	ok. 800 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; WFOŚiGW; Środki UE (np. RPO, PROW)
	Rozbudowa sieci wodociągowej - projekty i realizacja, (budowa sieci wodociągowej w m. Rejna ok. 545 m, wraz z dokumentacją projektową i budowa sieci wodociągowej w m. Przybysław ok. 755 m)	Gmina Dąbrowa Biskupia	Termin realizacji w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 1 000 000,00 zł					-	-	-	ok. 1 000 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Instalacja systemu zdalnego odczytu radiowego zużycia wody na sieci wodociągowej w Gminie Dąbrowa Biskupia wraz z wymianą wodomierzy pozwalających na zdalny odczyt zużycia	Gmina Dąbrowa Biskupia	807 000,00	-	-	-	-	-	-	-	807 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE
	Realizacja zadań wynikających z koncepcji rozwiązania gospodarki ściekowej w związku z przekroczeniami parametrów określonych pozwoleniami wodnoprawnymi na terenie występowania indywidualnych i grupowych oczyszczalni ścieków na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia	Gmina Dąbrowa Biskupia	625 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00	625 000,00	5 000 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki UE
	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Działanie ciągle w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 3 500 000,00 zł									Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; WFOŚiGW; Środki UE (np. RPO, PROW)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Przebudowa/ remont przepompowni strefowych na sieci kanalizacyjnej		Działanie ciągłe w zależności od dostępności środków pieniężnych ok. 300 000,00 zł					-	-	-	ok. 300 000,00	Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia; Środki zewnętrzne
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Demontaż, transport oraz unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia	Gmina Dąbrowa Biskupia	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		320 000,00	WFOŚiGW; Budżet Gminy Dąbrowa Biskupia

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 47. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji Wójta należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Dąbrowa Biskupia) ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w rozdziale 6.2. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji. Planowane działania edukacyjne zostały opisane w rozdziale 6.1. Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminy, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Jest to m.in.:

- Strategia Rozwoju Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2028 przyjęta uchwałą nr XXXI/251/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 grudnia 2021 r.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Dąbrowa Biskupia oraz jednostki podległe, Mieszkańcy Gminy Dąbrowa Biskupia),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia.

7.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy,

a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” powinien zostać przygotowany z lat 2026-2027, następny z lat 2028-2029, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033, Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia przedstawi efekty podjętych działań Radzie Gminy, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 48. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych indywidualnych systemów [szt.]	100	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba wymienionych indywidualnych systemów grzewczych [szt.]	88-120 ⁵²	
		Liczba zrealizowanych prac termomodernizacyjnych [szt.]	Wzrost wartości	
		Redukcja zużycia energii [MWh] Łączne nakłady finansowe [zł]	Wzrost wartości Wzrost wartości	
		Liczba zrealizowanych termomodernizacji [szt.]	1	
		Liczba zrealizowanych termomodernizacji [szt.]	1	
		Liczba przebudowanych i wyposażonych bibliotek [szt.]	1	
		Liczba wykonanych instalacji fotowoltaicznych [szt.]	1	
		Liczba wykonanych instalacji fotowoltaicznych [szt.]	1	
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wybudowanej drogi [km]	1,000	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
		Długość wybudowanej drogi [km]	1,000	
		Długość wybudowanej drogi [km]	3,052	
		Długość wybudowanej drogi [km]	2,151	
		Długość wybudowanej drogi [km]	1,603	

⁵² 11-15 systemów w skali roku

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
		Długość przebudowanej drogi [km]	2,000	
		Długość przebudowanej drogi [km]	2,000	
		Długość wybudowanej drogi [km]	1,006	
		Długość przebudowanej drogi [km]	1,407	
		Długość przebudowanej drogi [km]	1,629	
		Długość przebudowanej drogi [km]	0,995	
GOSPODAROWANIE WODAMI	ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM POWODZIOWYM	Liczba opracowanych dokumentów [szt.]	Według potrzeb	Zwiększenie powierzchni terenów zabezpieczonych przed powodzią
	OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	Liczba opracowanych Planów Bezpieczeństwa Wody [szt.]	1	Ochrona zasobów wodnych
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.]	1	Stopień rozbudowania i zmodernizowania infrastruktury wodno-ściekowej
		Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [km]	1,200	
		Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [km]	0,800	
		Liczba zintegrowanych studni głębinowych w technologiczny układ SUW [szt.]	Wzrost wartości	
		Liczba kompleksowych modernizacji stacji uzdatniania wody [szt.]	Wzrost wartości	
		Liczba przeprowadzonych modernizacji [szt.]	Wzrost wartości	
		Długość rozbudowanej sieci wodociągowej [m]	1 300	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
		Liczba zainstalowanych systemów zdalnego odczytu zużycia wody na sieci wodociągowej [szt.]	Według potrzeb	
		Liczba wymienionych wodomierzy pozwalających na zdalny odczyt zużycia [szt.]	1 800	
		Liczba zrealizowanych zadań [szt.]	Wzrost wartości	
		Długość rozbudowanej/ zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [m]	200	
		Liczba przebudowanych/ wyremontowanych przepompowni strefowych [szt.]	5	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa zutylizowanego azbestu [kg]	Wzrost wartości	Zmniejszenie masy azbestu występującego na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/kierunków działań, które są spójne z celami/kierunkami działań/działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 49. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko: — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska: — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną; Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15, Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce, Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii.
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych; Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii.
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	— Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	— Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne: — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	— Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Komunikat Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele: 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów:	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, c) do 10% w roku 2035, 5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów, 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		surowce i energię oraz umożliwiającą wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	— Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego, wymaganych RDW.	
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego: — Cel szczegółowy: wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią; — Cel szczegółowy: określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami; Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka: — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego; — Cel szczegółowy: ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe; Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym — Cel szczegółowy: budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe; — Cel szczegółowy: budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych.
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego: — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP. Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego: — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi,	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Cel szczegółowy: redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP, — Cel szczegółowy: redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP. Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel szczegółowy: wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększenie jego skuteczności, — Cel szczegółowy: wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cele szczegółowe: — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych.
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+	Uchwała nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju województwa kujawsko-	Cel główny: 1. Skuteczna edukacja Cele operacyjne: — Podniesienie jakości kształcenia i wychowania — Edukacja dla gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+	— Kształtowanie środowiska edukacyjnego — Rozwój szkolnictwa wyższego Cel główny: 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo Cele operacyjne: — Aktywność społeczna i rozwój społeczeństwa obywatelskiego — Rozwój wrażliwy społecznie — Zdrowie — Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe — Sport i aktywność fizyczna Cel główny: 3. Konkurencyjna gospodarka Cele operacyjne: — Odbudowa gospodarki po COVID-19 — Innowacyjna gospodarka – nauka, badania i wdrożenia — Rozwój przedsiębiorczości — Rozwój sektora rolno-spożywczego — Rozwój turystyki — Internacjonalizacja gospodarki — Nowoczesny rynek pracy Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko Cele operacyjne: — Infrastruktura rozwoju społecznego — Środowisko przyrodnicze — Przestrzeń kulturowa — Przestrzeń dla gospodarki — Infrastruktura transportu — Infrastruktura techniczna	— Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne — Potencjały endogeniczne Cel główny: 5. Spójne i bezpieczne województwo Cele operacyjne: — Transport publiczny — Cyfryzacja — Bezpieczeństwo — Współpraca dla rozwoju regionu	
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego	Uchwała Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego	Cel główny: Zbudowanie struktur funkcjonalno – przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców Cele szczegółowe: — Zwiększenie atrakcyjności regionu w wymiarze europejskim jako pochodnej jego walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wysokich standardów życia mieszkańców, wysoce sprawnych systemów infrastruktury technicznej, dogodnych powiązań ze światem zewnętrznym. — Przyspieszenie rozwoju największych miast regionu jako aktywnych biegunów wzrostu, stymulujących wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w ich otoczeniu. — Modernizacja struktury przestrzenno-funkcjonalnej regionu osiągnięta w następstwie rozwoju miast średnich (Włocławek, Grudziądz, Inowrocław), a także pozostałych miast powiatowych, jako węzłów systemów transportowych i teleinformacyjnych oraz obszarów z unikatowymi walorami środowiska przyrodniczego i predyspozycjami do użytkowania rekreacyjnego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Program ochrony środowiska dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2022-2030	Uchwała nr XLVIII/646/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie „Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030”	Obszar interwencji – Ochrona klimatu i jakości powietrza — Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz gazów cieplarnianych. — Poprawa warunków aerosanitarnych mierzona osiągnięciem norm dla poziomów dopuszczalnych i docelowych PM10 i benzo(a)pirenu oraz poziomów celów długoterminowych ozonu. — Adaptacja do zmian klimatu. Obszar interwencji – zagrożenia hałasem — Ograniczenie presji hałasu na środowisko i mieszkańców. — Poprawa klimatu akustycznego obszaru województwa. Obszar interwencji – pola elektromagnetyczne — Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym (PEM). Obszar interwencji – gospodarowanie wodami — Zapobieganie utracie zasobów wodnych. — Minimalizowanie występowania suszy. — Ograniczenie ryzyka powodziowego. — Poprawa jakości wód. — Sukcesywne zwiększanie retencji wodnej. Obszar interwencji – gospodarka wodno-ściekowa — Zapewnienie wystarczającej ilości wody na cele komunalne dobrej jakości.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania ścieków. Obszar interwencji – zasoby geologiczne — Racjonalne pozyskiwanie zasobów kopalin. — Przywracanie środowisku terenów poeksploatacyjnych. — Przeciwdziałanie rozwoju procesów osuwiskowych. Obszar interwencji – gleby — Ochrona zasobu gleb najwyższych klas bonitacyjnych (kluczowego zasobu rolniczej przestrzeni produkcyjnej). — Poprawa stanu i walorów użytkowych zasobów glebowych. Obszar interwencji – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: — Racjonalna gospodarka odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Obszar interwencji – zasoby przyrodnicze: — Prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej uwzględniającej potrzeby zachowania walorów przyrodniczych obszarów o wysokim potencjale przyrodniczym. — Zapewnienie ciągłości przestrzennej systemu przyrodniczego województwa. — Ochrona korytarzy ekologicznych. — Zwiększenie zasobów zieleni leśnej Obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami — Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku awarii	— Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego	Uchwała nr III/72/24 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska	Cel nr 1. Wyeliminowanie przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu drogowego na terenach mieszkaniowych. — Kierunek 1.1 Obniżenie emisji hałasu drogowego.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego	— Kierunek 1.2 Ochrona terenów zagrożonych hałasem drogowym. Cel nr 2. Przeciwdziałanie pogorszeniu klimatu akustycznego pochodzącego od hałasu szynowego na terenach mieszkaniowych. — Kierunek 2.1 Obniżenie emisji hałasu szynowego. — Kierunek 2.2 Ochrona terenów zagrożonych hałasem szynowym. Cel nr 3. Utrzymanie emisji hałasu lotniczego na dotychczasowym poziomie. Cel nr 4. Utrzymanie emisji hałasu przemysłowego na dotychczasowym poziomie. — Kierunek 4.1 Wdrażanie stosownych procedur antyhałasowych oraz ich przestrzeganie i kontrola. Cel nr 5. Przeciwdziałanie pogorszeniu klimatu akustycznego w województwie i jego negatywnym skutkom oraz zwiększenie powierzchni terenów wolnych od hałasu. — Kierunek 5.1 Realizacja zapisów lokalnych i ponadlokalnych dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego. — Kierunek 5.2 Zwiększenie świadomości zagrożenia hałasem. — Kierunek 5.3 Ograniczenie wpływu hałasu w miejscu chronionym. — Kierunek 5.4 Świadome zarządzanie źródłem hałasu. — Kierunek 5.5 Monitoring realizacji działań wynikających z POH	
Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej - aktualizacja	Uchwała nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy	Podstawowym celem Programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie obowiązujących standardów, aby ograniczyć niekorzystny wpływ zanieczyszczeń na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Dlatego zaplanowane działania mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	kujawsko-pomorskiej - aktualizacja	w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu.	
Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028	Uchwała nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie „Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028”	Główne cele, wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami to: 1) Odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji: — Osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r., — Poddanie recyklingowi co najmniej 60% odpadów komunalnych do 2025 r., — Poddanie recyklingowi co najmniej 65% odpadów komunalnych do 2030 r., — Redukcja składowania odpadów komunalnych do maksymalnie 10% do 2030 r., — Propagowanie działań zmierzających do zmniejszenia ilości powstających odpadów, w szczególności poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, w tym ograniczenie marnotrawienia żywności - działanie ciągłe, — Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, — Utrzymanie tendencji ograniczenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, tak by w roku 2020 r. nie składować więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., — Rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów, we wszystkich nieruchomościach (zamieszkałych i niezamieszkałych), ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych - działanie ciągłe, — Wprowadzenie, do końca 2021 r., we wszystkich gminach w systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i bioodpadów u źródła,	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych - działanie ciągłe, — Ujednolicenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co najmniej w obrębie Regionów gospodarki odpadami komunalnymi - do końca 2020 r., — Dokończenie działań w zakresie zamykania i rekultywacji lokalnych składowisk odpadów do końca 2022 r., — Budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów do końca 2022 r., — Wspieranie działań w zakresie tworzenia punktów napraw i ponownego użycia - działanie ciągłe, — Wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia do końca 2022 r., — Tworzenie i prowadzenie przez gminy wspólnych systemowych i kompleksowych rozwiązań w gospodarce odpadami komunalnymi, pozwalających na osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu: papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali oraz redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji, — Zmniejszenie liczby miejsc porzucania odpadów komunalnych, — Wdrażanie nowoczesnych technologii przetwarzania odpadów w szczególności metod odzysku i recyklingu odpadów surowcowych i odpadów ulegających biodegradacji zebranych selektywnie, — Zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r. 2) Odpady powstające z produktów (poużytkowe):	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Zapobieganie powstawaniu odpadów, — Zwiększenie odzysku, w tym ponownego użycia odpadów przemysłowych w procesach produkcyjnych, — Unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami prawa, — Ograniczanie ilości odpadów deponowanych na składowiskach, — Wdrożenie systemów pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania, — Modernizacja składowisk eksploatowanych i rekultywacja terenów zdegradowanych. 3) Odpady niebezpieczne: — Zapobieganie powstawaniu odpadów niebezpiecznych, — Rozwój i organizacja nowych systemów zbierania odpadów niebezpiecznych. — Sukcesywne zwiększanie ilości odpadów poddanych procesom odzysku, — Minimalizacja ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych procesowi unieszkodliwiania poprzez składowanie,	
Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	Uchwała nr XXXVII/335/2021 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.	Obszar interwencji: Ochrona powietrza i klimatu: — Poprawa jakości powietrza. Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem: — Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu. Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne: — Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami: — Osiągnięcie dobrego stanu wód Powierzchniowych i podziemnych. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Poprawa systemu gospodarki wodnościekowej. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne: — Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż. Obszar interwencji: Gleby: — Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: — Racjonalna gospodarka odpadami. Obszar interwencji: Zasoby przyrody: — Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu. Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami: — Ochrona środowiska przed poważnymi awariami.	— Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Strategii Rozwoju Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2028	Uchwała Nr XXXI/251/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2028”	Cel główny: — Poprawa sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Dąbrowa Biskupia do 2028 roku. Cele strategiczne: — Wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców do 2028 roku. — Poprawa standardu infrastruktury drogowej do 2028 roku. — Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu do 2028 roku. — Unowocześnienie bazy edukacyjnej do 2028 roku. — Wsparcie placówek kulturalnych do 2028 roku.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Aktywizacja mieszkańców i promocja obszaru gminy do 2028 roku. — Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym do 2028 roku. — Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i standardu usług świadczonych przez Gminę do 2028 roku.	— Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013-2032	Uchwała nr XXIX/202/2013 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013- 2032”	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu; — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa Biskupia	Uchwała nr XXXI/251/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 grudnia 2021 r.	Celem studium jest określenie polityki przestrzennej Gminy Dąbrowa Biskupia, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; — Kierunek interwencji: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel: Poprawa klimatu akustycznego:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; — Kierunek interwencji: Ochrona zasobów wodnych. Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności; — Kierunek interwencji: Rozwój inteligentnych systemów wodociągowych; — Kierunek interwencji: Poprawa gospodarki ściekowej oraz jakości oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymogów środowiskowych i prawnych; — Kierunek interwencji: Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez Gminę Dąbrowa Biskupia w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.....	15
Tabela 2. Liczba ludności Gminy Dąbrowa Biskupia	19
Tabela 3. Położenie gminy Dąbrowa Biskupia wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	19
Tabela 4. Zestawie dróg gminnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	22
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	29
Tabela 6. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	29
Tabela 7. Elektrownie wiatrowe na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	36
Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	38
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	41
Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	42
Tabela 11. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	43
Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	44
Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 252 przebiegającej przez teren gminy Dąbrowa Biskupia	45
Tabela 14. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 246 przebiegającej przez teren gminy Dąbrowa Biskupia	45
Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	46
Tabela 16. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w 2022 r.	48
Tabela 17. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	50
Tabela 18. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	52
Tabela 19. Charakterystyka GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska	56
Tabela 20. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	64
Tabela 21. Sieć wodociągowa na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024	65
Tabela 22. Stopień zwodociągowania na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024	65
Tabela 23. System kanalizacyjny na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024	67
Tabela 24. Stopień skanalizowania na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2020-2024	67
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	68
Tabela 26. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia	70
Tabela 27. Charakterystyka złóż kopalni na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	71
Tabela 28. Aktualne obszary górnicze na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	71
Tabela 29. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	71
Tabela 30. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	74
Tabela 31. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2023-2024	76
Tabela 32. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2023-2024	79

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 33. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2023-2024.....	79
Tabela 34. Masa wyrobów azbestowych (kg) zebranych z Gminy Dąbrowa Biskupia	81
Tabela 35. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	81
Tabela 36. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.....	82
Tabela 37. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Rejna”	84
Tabela 38. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu przyrody „Rejna”	84
Tabela 39. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji dla rezerwatu przyrody „Rejna”	85
Tabela 40. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Balczewo”	85
Tabela 41. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przyrody „Balczewo”	86
Tabela 42. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji dla rezerwatu przyrody „Balczewo”	86
Tabela 43. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	97
Tabela 44. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	98
Tabela 45. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033.....	106
Tabela 46. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	114
Tabela 47. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	124
Tabela 48. Propozycje wskaźników monitorowania celów.....	128
Tabela 49. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	132
Rysunek 1. Położenie gminy Dąbrowa Biskupia na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu inowrocławskiego	18
Rysunek 2. Położenie fizycznogeograficzne gminy Dąbrowa Biskupia	20
Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	21
Rysunek 4. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	25
Rysunek 5. Położenie Gminy Dąbrowa Biskupia na mapie uśłonecznienia na terenie Polski	34
Rysunek 6. Położenie Gminy Dąbrowa Biskupia na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu	35
Rysunek 7. Położenie Gminy Dąbrowa Biskupia na mapie temperatury na głębokości.....	37
Rysunek 8. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	49
Rysunek 9. JCWPd na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia.....	55
Rysunek 10. GZWP na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	57
Rysunek 11. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	59
Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	60
Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	61
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	62
Rysunek 15. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	63
Rysunek 16. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	83
Rysunek 17. Położenie rezerwatów przyrody „Rejna” i „Balczewo” na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	87
Rysunek 18. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.....	88
Rysunek 19. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.....	90
Rysunek 20. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.....	92
Rysunek 21. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	93
Rysunek 22. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	94
Rysunek 23. Korytarz ekologiczny 2005 Gopło na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.....	95
Rysunek 24. Korytarz ekologiczny Puszcza Bydgoska – Dolina Warty na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	96

Uzasadnienie
do uchwały Nr XVII/109/2025
Rady Gminy Dąbrowa Biskupia
z dnia 25 listopada 2025 r.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 został sporządzony w celu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska, która jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych, gminnych programów ochrony środowiska.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Programy powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), organ administracji opracowujący projekt dokumentu może po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 9 września 2025r. znak: WOO.410.230.2025.MDI uzgadniał odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy pismem z dnia 3 września 2025 r. znak: NNZ.9022.4.81.2025 uzgadniał możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

Mając powyższe na uwadze tut. organ w dniu 15 października 2025r. odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia poinformował o opracowaniu i wyłożeniu do wglądu publicznego projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

Konsultacje w formie wyłożenia do wglądu publicznego trwały od 16.09.2025 do 07.10.2025 r. Wszyscy zainteresowani mogli składać uwagi do projektu Programu, które następnie należało przesłać na adres Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej.

W wyznaczonym terminie nie wpłynęły uwagi do dokumentu.

Zarząd Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą nr 362/2025 z dnia 18 września 2025r. pozytywnie zaopiniował projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

W świetle powyższego, w celu realizacji obowiązku ustawowego, zasadne jest przyjęcie uchwały.